

**Växjö
kommun**

Årsredovisning Växjö kommun 2019

Innehåll

Inledning.....	3
Förvaltningsberättelse	8
Översikt över verksamhetens utveckling.....	8
Den kommunala koncernen.....	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	12
Händelser av väsentlig betydelse	30
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	31
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	33
Balanskravsresultat	42
Väsentliga personalförhållanden	42
Förväntad utveckling.....	52
Verksamhetsredovisning.....	53
Sammanfattande analys av koncernens hållbarhetsarbete	54
Uppföljning av huvudprocesserna	59
Finansiella rapporter	113
Noter.....	117
Driftredovisning.....	135
Investeringsredovisning.....	139
Revisionsberättelse	142

Inledning

Förord

När jag blickar tillbaka över 2019 är det med stolthet över det fantastiska arbete som Växjö kommuns alla medarbetare bidragit med. Det är varje medarbetares arbetsinsats och engagemang som ger kommunkoncernen styrka och tillförsikt om att vi kommer klara de år av ekonomiskt kärvare tider som nu står framför oss.

De ekonomiska förutsättningarna försämrades märkbart under 2019 men tack vare ett intensivt arbete kan vi nu glädjas åt att Växjö kommun för femtonde året i rad har en budget i balans. Vi behöver fortsätta arbeta smartare och nyttja våra gemensamma resurser bättre med siktet inställt på att kunna säkerställa en god kvalitet för välfärdens kärna idag och för framtiden.

Nu lämnar vi ytterligare ett år bakom oss och öppnar dörren till framtiden med ett helt nytt hållbarhetsprogram som ska göra Europas grönaste stad ännu lite grönare. Ett program som inte bara handlar om att uppnå ekologisk hållbarhet utan även en vägledning för att även uppnå såväl ekonomisk som social hållbarhet. När det är lätt att starta, driva och utveckla företag skapas fler arbetstillfällen som gör det möjligt för fler att ha ett arbete att gå till och fler i egenförsörjning. Vi behöver även fortsätta att satsa på skolan och arbetet med tidiga insatser för att bygga starka individer för framtidens Växjö.

Växjö kommun fortsatte under 2019 det viktiga arbetet med att skapa ökad trygghet i hela kommunen och vi kunde under året se att det gett resultat. Dock kvarstår stora utmaningar i några särskilda områden. Därför har vi under året påbörjat en större genomlysning av vilka behov som finns av

fler trygghetsskapande åtgärder. Det ska vara en självklarhet att känna sig trygg i alla områden i vår kommun.

Kommunen fick under året 1 562 nya invånare och vi är nu 94 129 Växjöbor. När Växjö fortsätter växa behöver vi ur flera aspekter ha ett tydligt fokus på en hållbar samhällsbyggnadsprocess. Därför är det glädjande att vi till delades utmärkelsen Årets Trästad 2019 för vårt långsiktiga och målmedvetna arbete med träbyggnadsstrategin. Mycket betydelsefullt för oss är också att Växjö energi AB i slutet av 2019 blev Sveriges första elenergibolag att bli 100 procent fossilfritt, ett steg i helt rätt riktning för att nå vårt gemensamma mål om att bli en fossilfri kommun 2030.

Växjö har under flera år visat att tillväxt och arbete för minskad miljö- och klimatpåverkan går hand i hand. Det ska vi fortsätta göra för att ge kommande generationer lika bra förutsättningar som våra föregångare lämnat över till oss.

Anna Tenje (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Fotograf: Alexander Hall

Året i korthet

Nytt sjukhus i Växjö

Region Kronoberg tog under 2019 beslut om att utreda plats för nytt sjukhus i Växjö. Växjö kommun arbetar därför tillsammans med Region Kronoberg för att utreda lämpliga markområden.

Årets hedersbelöning till John Lundvik

Årets hederbelöning för särskilda insatser gick i år till John Lundvik. Han har både som låtskrivare och artist medverkat i ett flertal Melodifestivaler och tog sig 2019 hela vägen till Eurovision.

Omtalat väderskydd när nya stations- och kommunhuset fortsatte att byggas

Byggnationen av Växjös nya kommunhus har fortsatt enligt planerna, bland annat tack vare det väderskydd som monterades i början av mars månad. Väderskyddet har bidragit till en bra arbetsmiljö och skyddat trähuset från fukt. Det nya kommun- och stationshuset beräknas vara klart för inflyttning i april 2021.

Växjös första cykelbibliotek öppnade

I cykelbiblioteket kan växjöbor testa nya sätt att resa och pendla genom att låna en cykel i tre veckor. I biblioteket finns cykelmodeller av alla dess slag, allt från vikbara cyklar till trehjuliga lastcyklar.

Torrt i skog och mark

Under våren var det mycket torrt i skog och mark vilket bland annat ledde till ett eldningsförbud i Kronobergs län, då det var stor risk för bränder under våren och försommaren.

Mötesplats Movägen

Vidingehem invigde Mötesplats Movägen i Braås. Mötesplatsen har delvis finansierats av Boverket och platsen ska möjliggöra möten mellan människor oavsett bakgrund, ålder, kön och förutsättningar. Här finns mötesplatser i olika former – odling, bord och bänkar och en multiarena för lek och spel.

Ny bandyhall i Åby

Åby/Tjureda IF har tagit ett historiskt kliv upp i bandyns högsta liga för spel under säsongen 2019–2020. För att säkerställa en långsiktig satsning på bandy beviljades föreningen ett lån på 38,7 miljoner för att bygga en bandyhall. Hallen byggdes på rekordkort tid och med stort ideellt engagemang och stod redo vid säsongspremiären.

Upprop för mer ambitiösa miljömål

Växjö har, som aktiv medlem och i styrelseposter i både Energy Cities och ICLEI skrivit under ett öppet brev "Mayors Letter to leaders on ambitious Climate 2050 goals". Där finns krav på kraftfullare agerande för att nå EU:s klimatmål enligt Parisöverenskommelsen, på att stärka EU:s klimatåtaganden och visa globalt ledarskap. Från Växjö kommun är det Anna Tenje (M) kommunstyrelsens ordförande, som skrivit under brevet.

Ny SMS-tjänst för snabb driftinformation

Växjö kommun har infört en sms-tjänst för driftinformation om kommunalt dricksvatten. Tjänsten gör att invånare som exempelvis drabbas av en vattenläcka snabbt kan få information med sms.

Veteranernas minnessten

I Museiparken är veteranernas minnessten placerad, ett monument och en plats som hedrar de många veteraner som tjänstgjort vid internationella insatser. Minnesstenen har sin hemvist i Museiparken och kom till efter två medborgarförslag.

Blommande gräsmattor

Växjö kommun jobbar för att gynna den biologiska mångfalden och för att få fler arter att trivas i kommunen. Ett steg i det arbete var att under sommaren omvandla en del av kommunens gräsytor från kortklippta gräsmattor till blomrika marker. Ängar är en av våra mest artrika miljöer medan klippta gräsmattor är väldigt artfattiga. Genom att omvandla vissa gräsmattor till ängsytor gynnades den biologiska mångfalden, bin och fjärilar.

Tredje året med kostnadsfria lovaktiviteter

För tredje året i rad ordnade Växjö kommun ett brett utbud av kostnadsfria lovaktiviteter inom en statlig satsning för sommarlediga barn mellan 6–15 år.

Kraftsamling fortsätter i Araby

Enligt Polisen har satsningen på Araby de senaste åren gett stora och mycket positiva resultat. Detta beror på att fler poliser rör sig i området, möjligheten till bevakning med kameror används och det nära och täta samarbetet med Växjö kommun samt flera organisationer och föreningar i området. Denna samverkan har enligt både Polisen och Växjö kommun gjort att insatserna förstärks.

Stipendium till lärare

För första gången delades stipendier ut till lärare inom Växjö kommun. Stipendierna delas ut för att uppmärksamma lärares insatser och de goda insatser som görs.

Möjligheternas bibliotek

Växjö bibliotek satsar på barn, unga och IT. En mer inbjudande biblioteksmiljö har skapats under året som gått genom omflyttning och renovering av lokalerna. Projektet kallas för Möjligheternas bibliotek och har fått ekonomiskt stöd av Kulturrådet.

Dam-VM på storskärm i Linnéparken

Sveriges matcher i dam-VM i fotboll gick att följa på storbildsskärm i Linnéparken.

Rekordmånga besökare på regionalt Scensommar

Årets Scensommar har genomförts i ett nytt samarbete mellan Region Kronoberg, Växjö kommun och länets övriga kommuner. Åtta veckor med Scensommar avslutades i Linnéparken med Molly Sandén och en rekordpublik på runt 13 000.

Stationsparken i Lammhult

I augusti invigdes den nya stationsparken i Lammhult. Arbetet med att förnya parken har föregåtts av diskussioner med Lammhultsborna som har bjudits in för att ge förslag på vad platsen skulle användas till. Det har lett till att det numera finns bland annat ett utegym, en scen, en lekplats med stort klätternät och en mindre pumptrackbana.

Växjös sjunde naturreservat

Växjö har fått sitt sjunde kommunala naturreservat i Hovshaga. Naturreservatet är 142 hektar stort och sträcker sig längs Helgasjön från Araby Herrgård till Pene. Områdets biologiska mångfald är rik, med bland annat storlom och spillkråka liksom många örter och fjärilar såsom bastardsvärmare, och orkidén knärot.

Jila Mossaed tilldelas Pär Lagerkvists pris

Växjö kommuns litteraturpris till Pär Lagerkvists minne 2019, tilldelades poeten Jila Mossaed.

Borgmästaremedalj tilldelas Carin Högstedt (V) och Eva-Britt Svensson (V)

Årets Borgmästaremedalj tilldelades i år Carin Högstedt (V) och Eva-Britt Svensson (V) för sitt hängivna arbete och genuina samhällsengagemang.

Utredning om ny simhall

Kommunstyrelsens ordförande Anna Tenje har gett kommunchefen i uppdrag att göra en kompletterande utredning om att en ny simhall ska byggas på befintlig plats vid Växjösjön. I uppdraget ingår det att se över vilka delar av den nuvarande simhallen som kan fortsätta att användas vid en om- eller tillbyggnation. Utredningen ska också peka på vad det kostar att renovera simhallen till befintligt ändamål, samt vad en renovering av äventyrsbadet skulle kosta.

Under året som gått har placeringen av en ny simhall i Växjö varit en fråga som engagerat föreningsliv och växjöbor i stor utsträckning.

Växjö utsedda till Årets Trästad

NTT Woodnet har i samråd med skogsindustrikoncernen Stora Enso utsett Växjö till Årets Trästad 2019. Priset som 2019 delades ut för första gången gavs till en stad som satsat målmedvetet och långsiktigt på träbyggande. NTT Woodnet och Stora Enso trycker i sin motivering på att de gått igenom de städer som varit tongivande i arbetet med ett ökat träbyggande. De har följt utvecklingen under ett antal år och kunde i arbetet med att ta fram en pristagare "konstatera att Växjö var klar vinnare hur vi än mätte."

Ja till Hållbara Växjö 2030

Kommunfullmäktige antog hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030 i oktober. Nu ska programmet integreras i stöd- och huvudprocesser för att stärka och utveckla hållbarhetsarbetet för att skapa en helhet.

Växjöbostäder vann pris för Vallen

Växjöbostäder tilldelades Växjö kommuns Byggnadspris 2019 för Vallen, som ligger mellan Växjösjön och Bergundasjön. De vann priset tillsammans med Midroc och byggnadspriset delas årligen ut av byggnadsnämnden för ett projekt med god arkitektur med anpassning till platsen.

Bred bredbandstäckning viktigt för regional utveckling

Växjö Energi med Wexnet har under 2019 uppnått 95 % bredbandstäckning i Växjö kommun med en kapacitet över 100 Mbit/s, vilket följer den nationella bredbandsstrategin. Tillgång till snabbt och säkert bredband är en förutsättning för regional utveckling i kommunen.

Tillståndsguiden som förenklar för företagare

I november lanserades en ny Tillståndsguide där de tillstånd och regler som är aktuella och relevanta för företagare finns samlade. Guiden är en del i Växjö kommuns digitaliseringsstrategi.

Årets trygghetsmätning

Resultatet av årets Trygghetsmätning i Växjö kommun visade på ett bättre resultat än 2018. Den konkreta känslan av otrygghet och oron att utsättas för brott har sjunkit i år, även om mätningen visar på en del fortsatta utmaningar.

Turistcenter flyttar ihop med Växjö kommun

Vid årsskiftet återgick Växjö Turistcenter till kommunens regi. Turistcenters personal flyttade över till Växjö kommuns kontaktcenter och finns från 2 januari 2020 i kommunhuset på Västra esplanaden i Växjö.

Upplev Växjö

Växjö kommun har startat den nya webbplatsen upplev.vaxjo.se, som är Växjö officiella sajt för besök och upplevelser. Webbplatsen är till både för den som bor i och den som reser till Växjö kommun. Här samlas större och mindre evenemang, kommunens restauranger, boende och idrotts- och naturupplevelser. Näringslivet, föreningar och andra blir viktiga intressenter för webbplatsen eftersom de bidrar med innehåll och tillsammans med kommunen skapar en helhet när allt för första gången samlas på en webbplats.

Första spadtagen för återuppbyggnad av Sandsbro skola

1 071 dagar efter branden på Sandsbro skola togs de första spadtagen för återuppbyggnad av skolan. De första spadtagen för återuppbyggnaden gjordes av de barn som år 2021 blir de första eleverna att få utbildas i de nya lokalerna. De nya lokalerna som byggs kommer att inrymma bland annat tre klassrum, bibliotek, musik- och spelrum och vaktmästeri.

100 procent förnybar energi

Växjö Energis mål om 100 procent fossilfri verksamhet uppnåddes i december. All fjärrvärme, fjärrkyla och el produceras helt och hållet med förnybart biobränsle från skogen och närliggande trävaruföretag. Förnybar energi som även används på ett smart sätt i dotterbolaget Wexnets bredbandsverksamhet och datorhallar.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunkoncernen	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat, mnkr	112	424	285	1 261	-25
Eget kapital, mnkr	6 096	5 983	5 559	5 310	4 096
Ansvarförbindelse pensionsåtagande, mnkr	1 614	1 646	1 662	1 712	1 777
Investeringar, mnkr	1 374	1 159	1 574	1 171	789
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	12	1	39	26	-6
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	98	90	93	71	101
Långfristig låneskuld, kr/invånare	73 854	67 780	69 931	72 596	72 552
Eget kapital (inkl. ansvarförbindelse pensioner) kr/invånare	47 620	46 857	43 160	40 551	26 331
Soliditet, % (inkl. ansvarförbindelse pensioner)	26,4	26,3	24,6	22,8	15,3
Antal tillsvidareanställda i kommunen (samt VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 238	7 220	7 089	6 807	6 625
Antal invånare 31/12	94 129	92 567	91 060	89 500	88 108
Kommunen	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat, mnkr	2	108	159	139	7
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 421	1 706	1 578	1 460	1 282
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 511	-6 535	-6 135	-5 756	-5 360
Eget kapital, mnkr	3 225	3 223	3 115	3 006	2 867
Ansvarförbindelse pensionsåtagande, mnkr	1 590	1 624	1 643	1 712	1 777
Nettoinvesteringar, mnkr	251	272	111	12	175
Förändring av skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	3	4	6	5	1
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	5	8	6	3	0
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	100	99	95	96	98
Soliditet, (inkl. ansvarförbindelse pensioner), %	27,8	27,1	26,1	25,8	20,3
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip: År 2019 ändrades redovisningsprincipen gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansiell anläggningstillgång). Det innebär att resultatet år 2015 är minskat med 30 mnkr jämfört med Årsredovisning 2015, som var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2015–2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Soliditet: definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

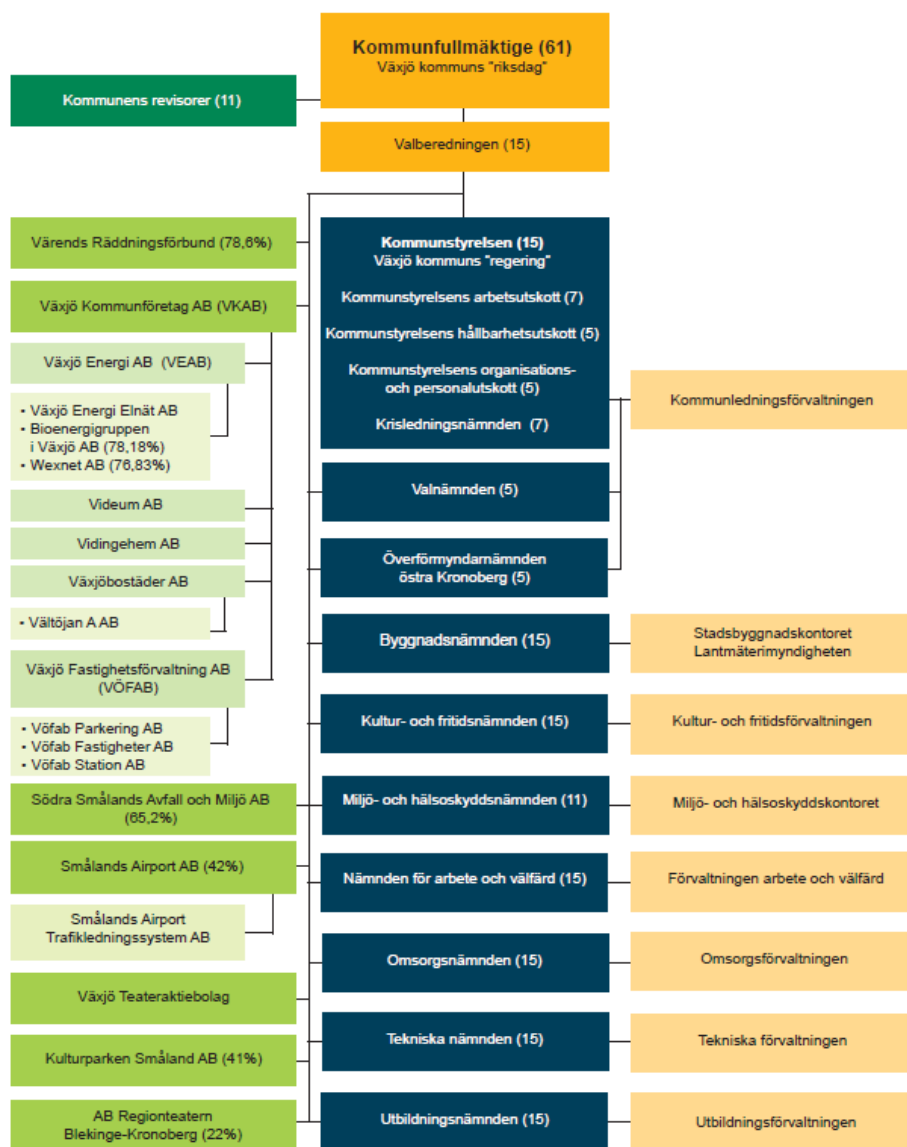
Nettoinvesteringar: definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för investeringsbelopp som finansierats med ex offentliga bidrag.

Nettokostnad: avser verksamhetens intäkter minskade med verksamhetens kostnader och avskrivningar.

Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige är Växjö kommuns högsta beslutandeorgan. Kommunen ger service inom en mängd olika verksamhetsområden. Den kommunala verksamheten bedrivs till största delen i förvaltnings- och aktiebolagsform. Verksamheten bedrivs även i entreprenadform. Bilden beskriver samtliga nämnder och bolag som ingår i kommunkoncernen. I det högra fältet finns nämndernas förvaltningsorganisation. Där inget anges är bolaget helägt av kommunen. Antal ledamöter anges inom parentes. Överförmyndarnämnden östra Kronoberg är en gemensam nämnd mellan Alvesta,

Lessebo, Tingsryd och Växjö. Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i Växjö kommun i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB, SSAM, gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner. Växjö kommun har även intressen i kommunalförbunden Vård och behandling i Kronoberg (VoB), Samordningsförbund Varend, Växjö & Co AB, Växjö Citysamverkan AB, Huseby Bruk AB samt två stiftelser, Stiftelsen Smålands museum och Stiftelsen Emigrantinstitutet.

Omfattning privata utförare 2019

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En privat utförare är en helt privat aktör utan kommunalt ägande, det vill säga kommunala företag inkluderas inte i begreppet. Programmet omfattar inte heller

fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Nedan redovisas omfattningen av privata utförare i Växjö kommun år 2019:

Verksamhetsområde	Antal privata utförare	Antal deltagare
Omsorg		
Särskilt boende äldre (LOV)	4	ca 311 lägenheter
Bostad särskild service, LSS	3	48 lägenheter
Daglig verksamhet, LSS	1	ca 10 deltagare
Hemtjänst och hemsjukvård (LOV)	3	161 omsorgstagare
Hemtjänst i form av serviceinsatser (LOV)	4	75 omsorgstagare
HVB ensamkommande	1	5 personer
Kultur och fritid		
Café i Stadsbiblioteket Växjö	1	
Drift Växjö simhall	1	
Skötselavtal anläggningar Arenastaden	1	
Infrastruktur etc.		
Drift och underhåll gatubelysning	1	
Snöröjning	1 större, några små	
Övrig gatudrift	1 större, några små	
Parkeringsövervakning	1	
Vattenmätarhantering	1	
Övrigt		
Städentreprenad förskolor och skolor	3	166 500 kvm lokalyta
Vuxenutbildning	14	2 314 elever
Sysselsättningsåtgärder	2	46 personer

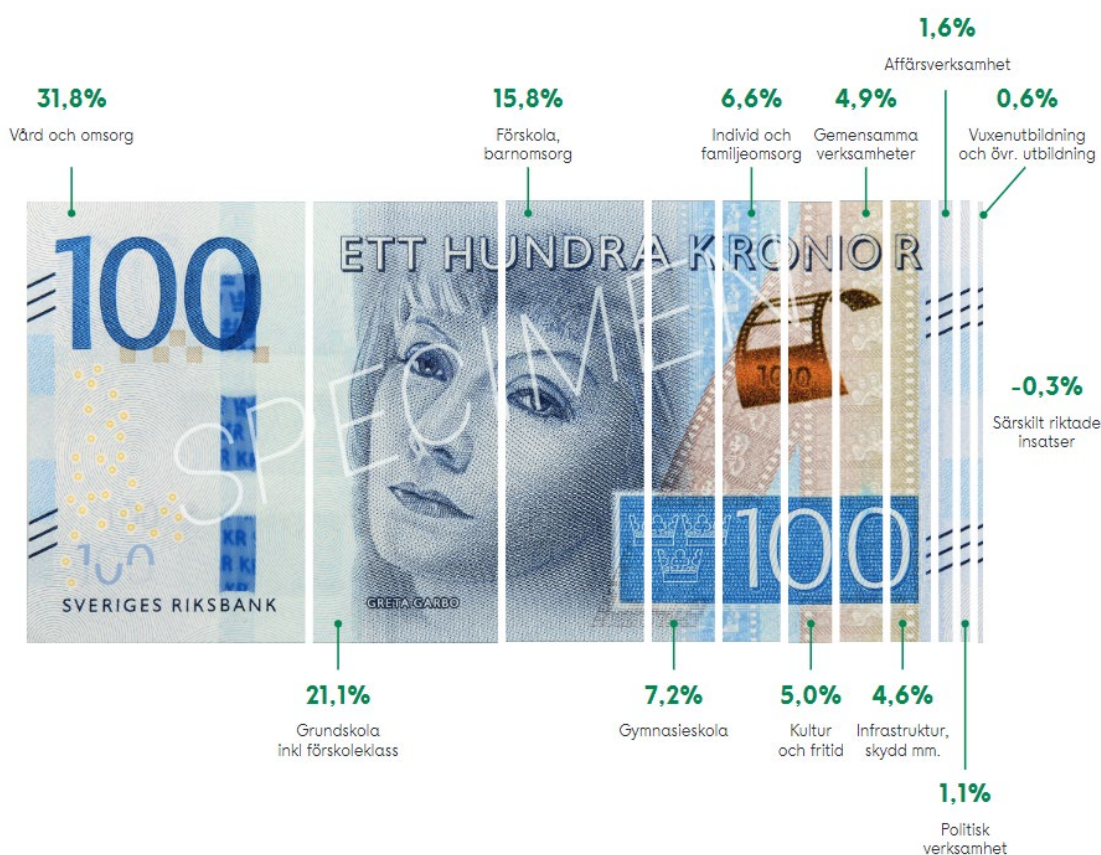
Vart gick skatten 2019?

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000

kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

Skattefinansierad verksamhet	Nettokostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	57	1,1	787
Infrastruktur, skydd m.m.	241	4,6	3 347
Kultur och fritid	261	5,0	3 622
Förskola, skolbarnomsorg	825	15,8	11 469
Grundskola inklusive förskoleklass	1 106	21,1	15 367
Gymnasieskola	376	7,2	5 227
Vuxenutbildning och övrig utbildning	29	0,6	396
Vård och omsorg	1 662	31,8	23 100
Individ och familjeomsorg	346	6,6	4 805
Särskilt riktade insatser	-14	-0,3	-194
Affärsverksamhet	85	1,6	1 177
Gemensamma verksamheter	256	4,9	3 580
Summa	5 230	100,0	72 683

Med särskilt inriktade insatser avses flyktmottagande och arbetsmarknadsåtgärder, vars minusvärde innebär att nettoutfallet har mer intäkter än kostnader totalt sett. Med gemensamma verksamheter avses i huvudsak gemensamma lokaler och administrativa stödfunktioner, såsom ekonomi, personal, IT, kansli etc.

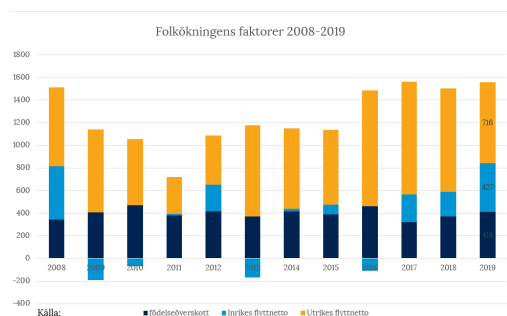

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Befolkningsutveckling

Under 2019 ökade Sveriges folkmängd med 97 404 personer eller 0,95 procent och uppgick vid årsskiftet till 10 327 589. Befolkningen ökade i landets samtliga regioner förutom i Blekinge, Västernorrlands och Norrbottens län. I Kronobergs län steg invånarantalet med 0,79 procent. För Växjö kommun har befolkningsutvecklingen legat på en jämn och hög nivå under den senaste 10-årsperioden och så även för 2019. I slutet av året (2019-12-31) låg siffran på 94 129 invånare, vilket var en ökning på 1 562 personer eller 1,69 procent jämfört med 2018. 2019 års starka kommunsiffra innebär att Växjö stod för drygt 91 procent av den positiva befolkningsförändringen i Kronobergs län, vilket är en betydligt högre andel jämfört med 2018 då motsvarande siffra landade på 62 procent.

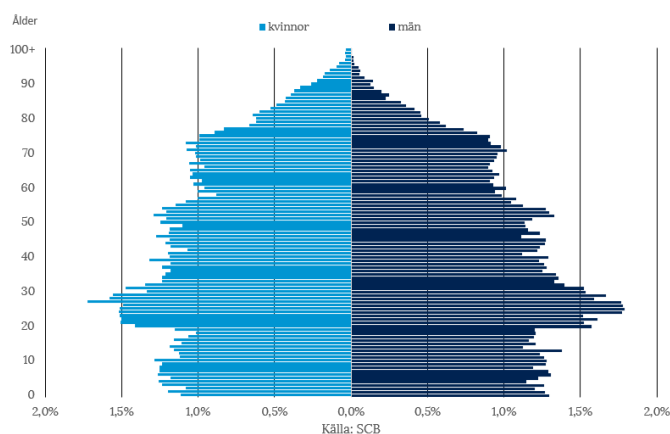

Befolkningsökning kan till större del förklaras av ett positivt flyttnetto från utlandet (se följande diagram). Ett fortsatt starkt födelseöverskott och ett mycket starkt positivt inrikes flyttnetto bidrog också till Växjö kommuns stigande invånarantal under 2019. Sett till den senaste 10 års-perioden har kommunens födelsenetto uppgått till 4 014 personer och det totala flyttningsnettot till 8 073 personer, varav flyttningsnettot från utlandet varit särskilt starkt med 7 169 personer.

Antalet födselar, personer som avlider samt flyttningar påverkar Växjö's antalsmässiga befolkningsutveckling. För en kommun och dess verksamheter sker dock de stora förändringarna främst genom att olika stora åldersgrupper åldras för varje år vilket medför förändrade behov.

Under 2019 ökade befolkningen i nästan samtliga åldersgrupper jämfört med året innan. Två grupper som ökade mycket starkt under 2019 var 7-19-åringarna, det vill säga barn som går i grund- eller gymnasieskolan, samt personer som var 80 år eller äldre. Gruppen 7-19 år ökade med drygt 350 personer eller 2,5 procent, vilket till viss del kan förklaras av de stigande födelsetalen i mitten och slutet av 2000-talet. Även unga i gymnasieålder (16-19 år) ökade under 2019 något som också kan förklaras av ovan nämnda födelsetal men även av de senaste årens migrationsflöden. Att personer i de övre pensionärsåldrarna nu växer i en allt högre takt (+2,4%) beror på att den stora gruppen av fyrtioåringar nu börjat komma in i dessa åldrar, (se befolkningspyramid nedan).

Befolkningspyramid, Växjö kommun, 2019

Ekonomisk utveckling

Demografin ställer höga krav på kommunsektorns finanser

Sveriges kommuner och regioner (SKR) beskriver hur kommunsektorn är i början av en period med mycket stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit uppenbart och känt under ett antal år. Den ekonomiskt starka perioden går mot sitt slut och omfattande åtgärder kommer att bli nödvändiga.

Under 2019 presenterade Finansdepartementet en analys som visade att med ett oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför ålder och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt under den kommande tioårsperioden. Den största delen av intäkterna kommer från skatt på arbete och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare.

Medelskattesatsen i riket höjs under 2020 från 32,19 procent till 32,28 procent. Den kommunala skattesatsen höjs i genomsnitt med 2 öre medan skattesatsen till regioner höjs i genomsnitt med 7 öre.

Trög skatteunderlagstillväxt 2020 och 2021

2019 stagnerade konjunkturen, ökningen av arbetade timmar upphörde och skatteunderlagstillväxten bromsade in. Inbromsningen kompensades dock av att timlönerna steg väsentligt.

Prognosen för 2020 visar fortsatt inbromsning i ökningstakten. Den främsta orsaken till denna utveckling är att lönesumman utvecklas svagt som en följd av att både antalet arbetade timmar och timlönehöjningarna väntas bli lägre än föregående år.

Under 2021 förväntas en återhämtning i konjunktur och bedömningen är att svensk ekonomi från och med 2022 utvecklas i konjunkturrell balans. Det innebär att antalet arbetade timmar ökar och att löneökningstakten tilltar.

Välfärds miljarder 2020

Regeringen och samarbetspartierna har föreslagit att 5 miljarder kronor ska tillskjutas kommuner och regioner redan under 2020. Förslaget ingår i den ekonomiska vårpropositionen som presenteras den 15 april 2020. Förslaget innebär för Växjö kommun ett tillskott på 32 miljoner kronor. Medlen fördelas som generella statsbidrag normalt gör med 70 procent till kommunerna och 30 procent till regionerna.

Effektiviseringsåtgärder i Växjö kommunkoncern

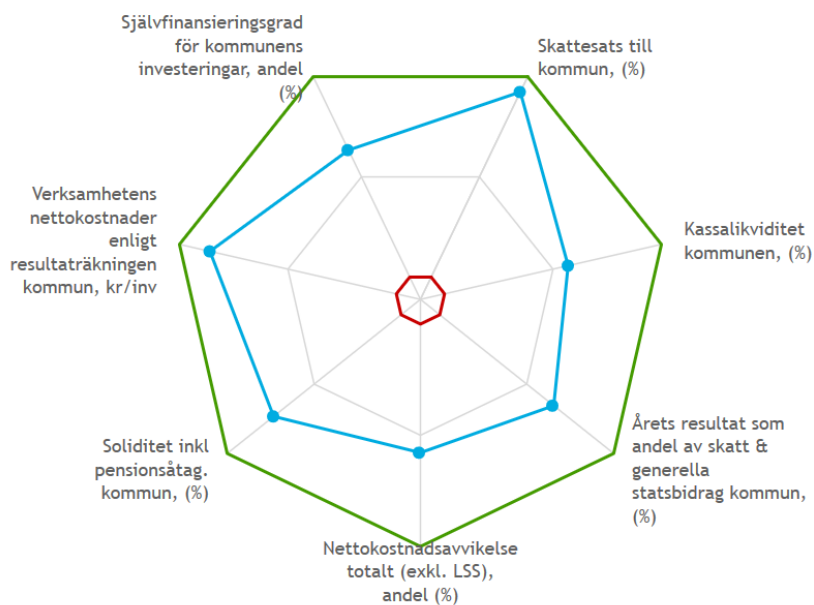
För att kunna finansiera välfärden behöver kommunerna arbeta med effektiviseringsåtgärder på både kort och lång sikt. Förebyggande arbete och omställning till metoder som möjliggörs av ny teknik och digitalisering är exempel på direkta insatser. Växjö kommunkoncern arbetar systematiskt med effektivisering genom ett processorienterat arbetssätt. Det främjar en effektiv verksamhet genom ett flödesorienterat och gränsöverskridande utvecklingsarbete mellan förvaltningar och bolag. Under 2020 genomförs ett flertal effektiviseringsåtgärder som väntas ge effekt redan under budgetåret. Exempel på åtgärder som väntas ge varaktig kostnadsminskning är centralisering av stödfunktioner, strategisk lokalförsörjning, utvecklad beställarkompetens och prioritering av externa samarbeten.

Växjö kommuns ekonomiska läge jämfört med andra

Växjö kommun har goda finansiella nyckeltal i förhållande till andra kommuner.

Spindeldiagrammet visar Växjö kommuns läge (blå linje) i förhållande till de 10 procent kommuner som har bäst (positiv referens

- grön linje) respektive sämst (negativ referens - röd linje) resultat för varje nyckeltal. Värden avser år 2018.

Källa: Kolada

Finansiella risker

För att beskriva Växjö kommun och kommunkoncernen och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på ett antal finansiella nyckeltal vilkas uppgift är att belysa ställning och utveckling inom respektive aspekt.

Riktlinjer för den finansiella verksamheten i kommunen och kommunkoncernen beslutas av kommunfullmäktige i Finanspolicy Växjö kommunkoncern. Kommunstyrelsen fastställer de närmare riktlinjerna för den finansiella verksamheten i kommunen och respektive bolags styrelse fastställer närmare riktlinjer för respektive bolag.

Inom ramen för kommunallagens bestämmelser och Finanspolicy Växjö kommunkoncern ska kommunens och kommunkoncernens upplåning och placering av medel genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag och så att en betryggande säkerhet och betalningsförmåga på kort och lång sikt upprätthålls.

Växjö kommun

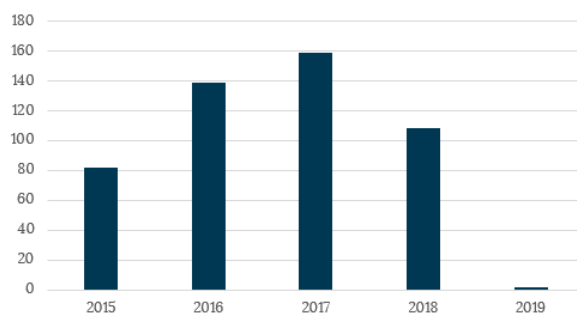
Resultat och kapacitet

Årets resultat

Kommunens totala resultat för år 2019 uppgår till 2 miljoner kronor vilket är enligt budget. Föregående års resultat var 108 miljoner kronor. År 2019 innebar en betydlig resultatförsämring jämfört med föregående år, drygt 100 miljoner kronor.

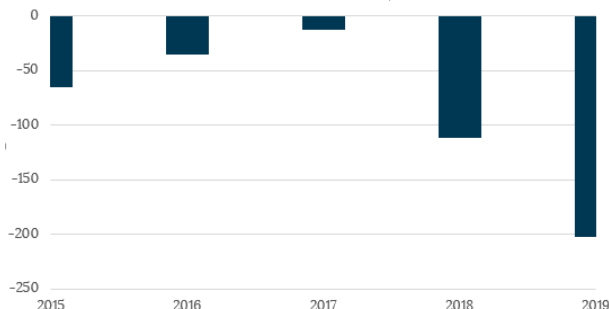
Resultatförsämringen kan härledas till att skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag bara har ökat med drygt 165 miljoner kronor, medan verksamhetens kostnader har ökat med nästan 260 miljoner kronor.

Totalt resultat, mnkr

Det är tack vare ett positivt finansnetto som kommunens totala resultat är positivt. Resultatet för den ordinarie verksamheten, det vill säga verksamhetens nettokostnader med avdrag för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, visar ett negativt resultat för år 2019 på drygt minus 200 miljoner kronor. Verksamhetens resultat har försämrats med nästan 90 miljoner kronor jämfört med 2018 och betydligt mer jämfört med tidigare år.

Verksamhetens resultat, mnkr

Jämförelsestörande poster

För att resultatet ska vara jämförbart mellan åren justeras vissa nyckeltal för jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

När uppföljning sker av den ordinarie verksamheten, exkluderas exploateringsresultatet, som kan variera stort mellan de olika åren. Exploateringsresultatet bedöms därför alltid som en jämförelsestörande post. Med

markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I

markexploateringsverksamheten ingår därmed också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden samt VA- och elanläggningar.

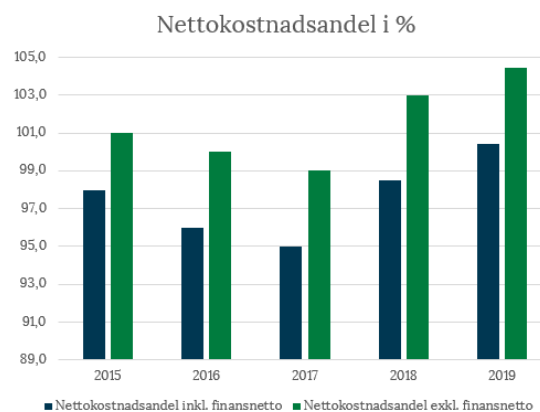
År	Jämförelsestörande post	+ intäkt, - kostnad mnkr
2019	Exploateringsresultat	+22
2018	Exploateringsresultat	+36
2017	Medfinansiering statlig infrastruktur	-78
2017	Exploateringsresultat	+20
2016	Exploateringsresultat	-50
2015	Återbetalning av premier för avtalsförsäkring AFA	+32
2015	Nedskrivning av anläggningstillgångar	-44

Utveckling av nettokostnadsandel

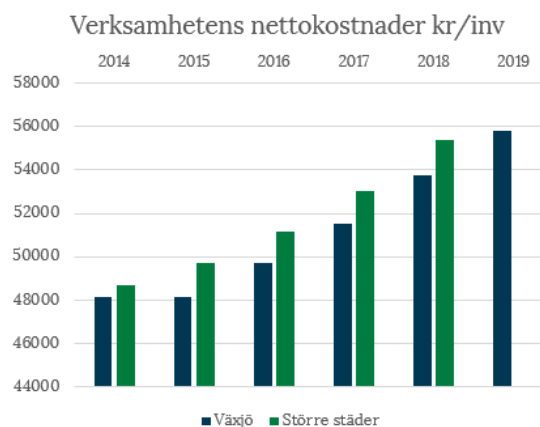
En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och de pensionsåtaganden som inte är skuldförda (intjänade pensioner före 1998). Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar.

Verksamhetens nettokostnader och finansnetto i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning bör därför understiga 100 procent. Vid beräkning av nettokostnadsandel exkluderas jämförelsestörande poster.

För år 2019 uppgick nettokostnadsandelen till 100 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen istället till 104 procent. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans, måste ökningstakten av nettokostnaderna minska, för att inte överstiga nivån på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning som ska finansiera den ordinarie verksamheten.

Verksamhetens nettokostnader per invånare har de senaste åren varit något lägre i Växjö kommun jämfört med kommungrupp större städer. För år 2019 uppgår nettokostnaden i Växjö till nästan 56 000 kronor per invånare.

Ökning från föregående år, %, exkl. jämförelsestörande poster	2019	2018	2017	2016	2015
Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning	3,4	4,1	6,3	5,2	1,4
Verksamhetens nettokostnad inklusive finansnetto	5,4	7,6	5,9	3,0	0,1
Verksamhetens nettokostnad exklusive finansnetto	4,8	8,3	5,7	3,5	1,0

Verksamhetens intäkter och kostnader

Från och med räkenskapsår 2018 bruttoredovisas exploateringsintäkter och kostnader. För 2019 uppgick exploateringsintäkterna till 38 miljoner kronor och exploateringskostnader till 16 miljoner kronor, ett netto på 22 miljoner kronor. Värdena för år 2018 är betydligt högre och avser ackumulerade värden, varför siffrorna inte är direkt jämförbara.

Verksamhetens kostnader för 2019, exklusive exploatering, har ökat med drygt 140 miljoner kronor jämfört med samma förra året. Det är en ökning med cirka två procent som huvudsakligen beror på ökade

personalkostnader samt ökad volym och ersättningsnivåer inom LOV (valfrihet inom hemtjänst och särskilt boende) och vuxenutbildningen.

Verksamhetens intäkter 2019, exklusive exploatering, har minskat med drygt 100 miljoner kronor jämfört med samma period förra året. Det är en minskning med nästan sju procent och beror huvudsakligen på kommunen inte längre erhåller avgifter för renhållningen, eftersom den verksamheten från och med 1 januari 2019 bedrivs inom eget bolag, SSAM (Södra Smålands Avfall och Miljö AB).

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

mnkr	2019			2018
	Utfall	Budget	Budgetavvikelse	Utfall
Skatteintäkter	4 060	4 003	57	3 890
Avräkning skatter föregående år	2	0	2	-13
Avräkning skatter år 2019	-40	0	-40	-5
Summa skatteintäkter	4 022	4 003	19	3 872
Utjämning	768	768	0	726
Generella statsbidrag	238	263	-25	263
Summa totalt	5 028	5 034	-6	4 861

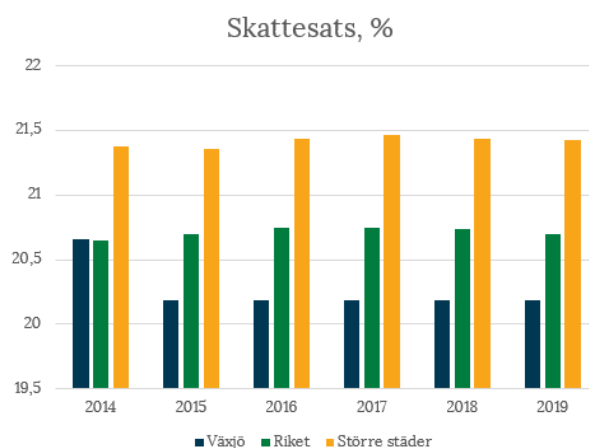
Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning är den huvudsakliga källan till att finansiera kommunens verksamhet. De generella statsbidragen består av LSS-utjämning, kommunal fastighetsavgift och statsbidrag välfärd. Kommunalekonomisk utjämning är ett utjämningsystem mellan kommunerna

som garanterar 115 procent av medelskattekraften. Totalt uppgick skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning år 2019 till 5 028 miljoner kronor, vilket är en ökning med 167 miljoner eller 3,4 procent jämfört med föregående år. Det var dock sex miljoner kronor sämre än budgeterat.

Nivån på skatteintäkterna är beroende av skattesatsen och skatteunderlaget.

Kommunalskatten uppgår i Växjö till 20,19 procent. Kommunalskatten i Växjö ligger under den genomsnittliga nivån i Sverige, som år 2019 uppgick till 20,70 procent.

Vid jämförelse med kommungruppen större städer som har ett medelvärde på 21,43, är skattesatsen i Växjö betydligt lägre.

%	2020	2019	2018	2017
Kommunal skattesats	20,72	20,7	20,74	20,75
Regionskattesats	11,56	11,49	11,39	11,36
Total kommunal skattesats*	32,28	32,19	32,12	32,12

*Anledningen till att siffrorna inte summerar för år 2017 och 2018 beror på avrundning.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största delen består av ränteintäkter vid utlåning till de kommunala bolagen, aktieutdelningar från kommunala bolag, borgensavgifter samt räntekostnader.

Finansnettot uppgår till 204 miljoner kronor för år 2019, varav utdelningar från de kommunala bolagen uppgår till 139 miljoner och borgensavgifter till 55 miljoner kronor.

Investeringar

mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Nettoinvesteringar	251	272	111	12	175

Kommunens verksamhetsfastigheter ägs främst av kommunens helägda fastighetsbolag Vöfab och Vidingehem. Investeringar i verksamhetsfastigheter redovisas i bolagen och kommunen har istället kostnader för att hyra lokalerna.

Kommunens investeringar omfattar framförallt investeringar i VA, gator och vägar. Under 2019 redovisas en nettoutgift av investeringar på 251 miljoner kronor.

Bruttoinvesteringar i anläggningar har under perioden gjorts med 368 miljoner kronor. Inom VA har 83 miljoner kronor investerats

varav 17 miljoner kronor inom exploateringsområden. I gator, vägar och parker har investeringar skett med 138 miljoner kronor varav 73 miljoner kronor inom exploateringsområden. Förvärv av inventarier, bilar, IT med mera har gjorts med 53 miljoner kronor. Förvärv av fastighet i Bergkvara/Öjaby har gjorts med 81 miljoner kronor och fastighet Råppe stärkelsefabrik med 15 miljoner kronor.

Inkomster har influtit med 117 miljoner kronor varav 60 miljoner kronor avser ersättningar inom exploateringen och 37 miljoner kronor i anläggningsavgifter.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	2	108	159	139	82
Avskrivningar (ej likviditetspåverkande)	140	144	127	131	164
Summa	142	252	286	270	246
Nettoinvesteringar	251	272	111	12	175
Försäljning av anläggningstillgångar	2	0	0	1	10
Summa	253	272	111	13	185
Skattefinansieringsgrad, %	56	93	258	2 077	133

Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvestering - försäljningsintäkter avseende anläggningstillgångar.
Från år 2018 har redovisningen för exploateringsverksamheten ändras, varför tidigare år inte fullt ut är jämförbara.

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en tillräckligt stor andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. En finansieringsgrad över 100 procent innebär att kommunen kan egenfinansiera investeringarna utan att låna eller att minska likviditeten. En hög finansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. Den större delen av investeringarna görs i de kommunala bolagen varvid kommunens nyckeltal har varit höga avseende egenfinansiering av investeringar. Den betydligt lägre resultatnivån år 2019, 2 miljoner kronor jämfört med 108 miljoner kronor 2018, gör att det blir en mycket lägre skattefinansieringsgrad år 2019 jämfört med år 2018.

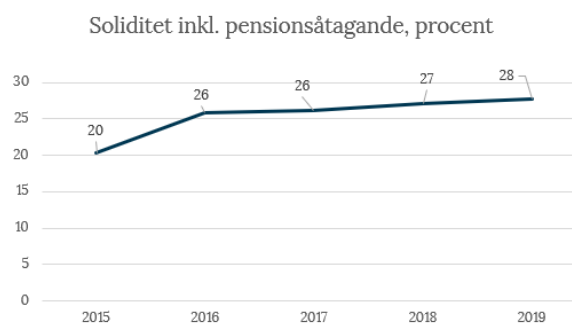
Risk och kontroll

Soliditet

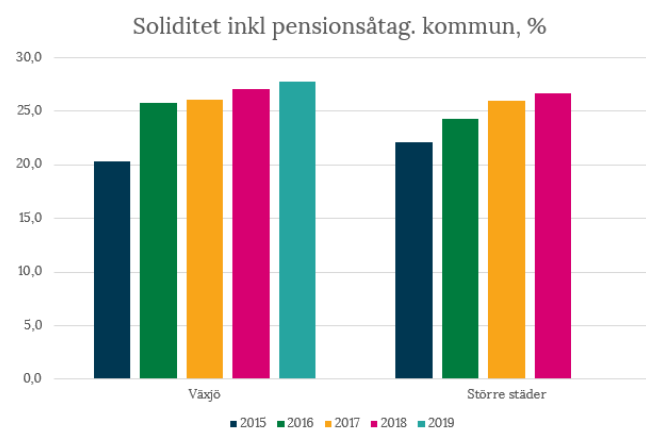
Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändringen av tillgångarna. En försämrad soliditet är en varningssignal som måste beaktas.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser för

pensioner uppgick till 28 procent per den 31 december 2019 vilket är något bättre än förra årsskiftet.

Soliditeten i Växjö kommun har de senaste fem åren legat i nivå eller något högre jämfört med kommungrupp större städer.

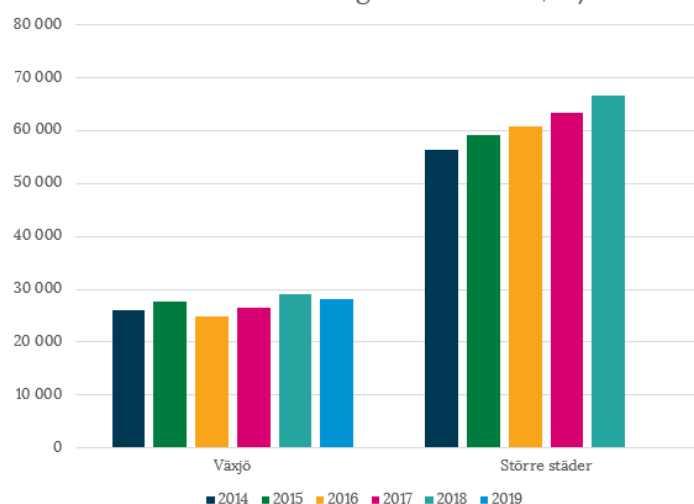
Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad, %	2019	2018	2017	2016	2015
Total skuldsättningsgrad	45	45	43	42	45

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad och beskriver kommunens finansiella risk eller räntekänslighet. Beräkningen görs genom att summan av kort- och långfristiga skulder samt avsättningar sätts i relation till totala tillgångar. Växjö kommun har en låg skuldsättningsgrad, 45 procent, som en följd av att kommunens bolag äger större del av verksamhetslokalerna. Lån har bland annat tagits upp för vidareutlåning till SEB som en del i finansieringen av kraftvärmeverket Sandvik 3.

Sett till kronor per invånare, har Växjö kommun en betydligt lägre nivå än sin kommungrupp.

Skulder och avsättningar kommunen, kr/inv

Likviditet

	2019	2018	2017	2016	2015
Omsättningstillgångar, mnkr	2 188	2 220	2 102	1 929	1 329
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	1 139	1 325	961	922	793
Balanslikviditet, %	192	168	219	209	168

Balanslikviditet definieras som omsättningstillgång/(kortfristiga skulder-skuld för intjänad semester och okompenserad övertid).

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Skulden för intjänad semester och okompenserad övertid har exkluderats eftersom skulden inte bedöms resultera i några större utbetalningar det närmaste året. Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror och större investeringar. Den finansiella beredskapen i Växjö kommun bedöms vara mycket god.

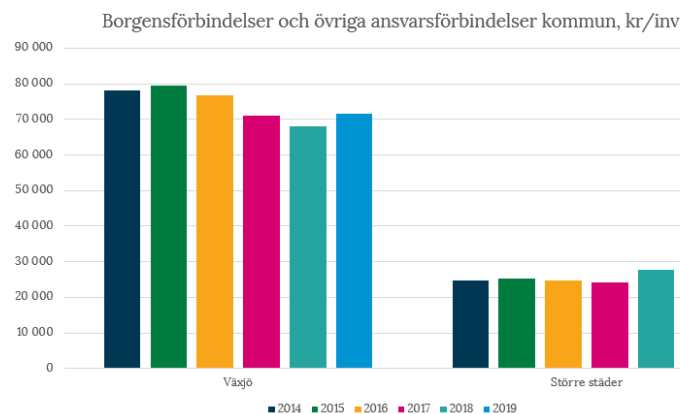
Utlåning

Per den 31 december 2019 uppgår kommunens kort- och långfristiga utlåning till 1 907 miljoner kronor, varav till de kommunala bolagen 603 miljoner kronor, till SEB 736 miljoner kronor, till fastighetsbolag på Arenastaden 502 miljoner kronor samt till föreningar och övriga 65 miljoner kronor. Utlåningen finansierar kommunen via extern upplåning på 764 miljoner kronor och egen överskottslikviditet.

Borgensåtagande

mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Borgensåtagande	6 734	6 286	6 466	6 864	7 012
Koncernresultat	112	424	285	1 261	5

Kommunen går i borgen för extern upplåning i de kommunala bolagen. Höga borgensåtaganden kan anses utgöra ett potentiellt risktagande. Räknat per invånare är borgensåtagande för kommunen betydligt högre än genomsnittet i landet. Borgensåtagandet för kommunen har ökat med 448 miljoner kronor under året vilket förklaras av en hög investeringstakt i de kommunala bolagen, samt etableringen av Södra Smålands Avfall & Miljö AB. Den goda ekonomin i de kommunägda bolagen medför dock en liten risk för kommunens åtagande. Vid analys och bedömning av borgensåtagandet bör även beaktas kommunens låga skuldsättningsgrad.

Växjö kommunkoncern

Resultat och kapacitet

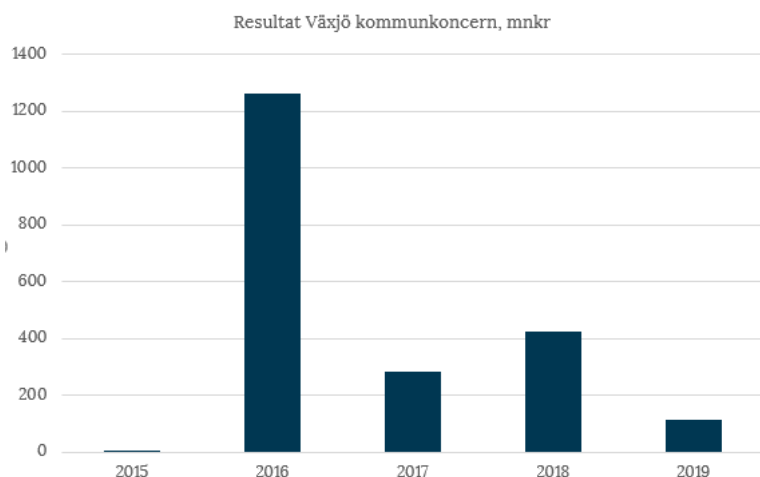
Årets resultat

Resultatet i kommunkoncernen efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 112 miljoner kronor vilket är lägre än föregående års resultat på 424 miljoner kronor. VKAB-koncernen visar ett lägre resultat än 2018 på grund av de

realisationsvinster från försäljningar som ingår i resultatet för 2018.

Koncernelimineringar har gjorts med 126 miljoner kronor hänförliga till utdelningar och nedskrivning av aktier till följd av aktieägartillskott.

Årets resultat, mnkr	2019	2018
Växjö kommun	2	108
VKAB-koncernen	240	449
Småland Airport AB	-3	-3
Värendens Räddningstjänstförbund	0	0
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg	0	0
Växjö Teateraktiebolag	0	0
Kulturparken Småland AB	0	0
SSAM AB	0	-
Elimineringar	-126	-130
Summa	112	424

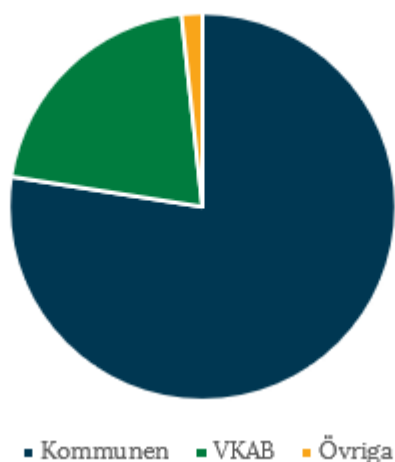

Verksamhetens intäkter och kostnader

Under 2019 omsatte koncernen 7 590 miljoner kronor (7 526 mnkr). Omsättningen utgörs av kommunens verksamhetskostnader samt bolagens intäkter exklusive intern försäljning mellan bolagen och kommunen. Realisationsvinster räknas inte med i omsättningen i följande diagram.

Koncernens nettokostnader uppgick enligt resultaträkningen till 4 850 miljoner kronor vilket är en ökning av nettokostnader med elva procent. Verksamhetens kostnader för koncernen ökade med en procent jämfört med 2018. Verksamhetens intäkter har minskat med 12 procent. Exklusive realisationsvinster och exploateringsvinster har intäkterna ökat med en procent, det vill säga i linje med de ökade kostnaderna.

Omsättning, mnkr

Finansnetto

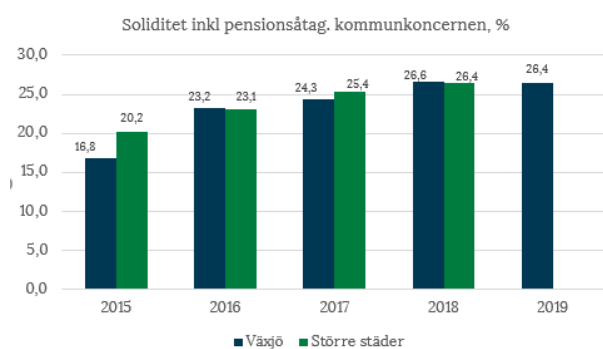
Finansnettot för kommunkoncernen är negativt, 69 miljoner kronor (-80 mnkr). Räntekostnaderna i kommunkoncernen hänförs i huvudsak till VKAB-koncernen. Räntekostnaderna har minskat jämfört med

föregående år framförallt till följd av en lägre genomsnittlig ränta under 2019.

Risk och kontroll

Soliditet

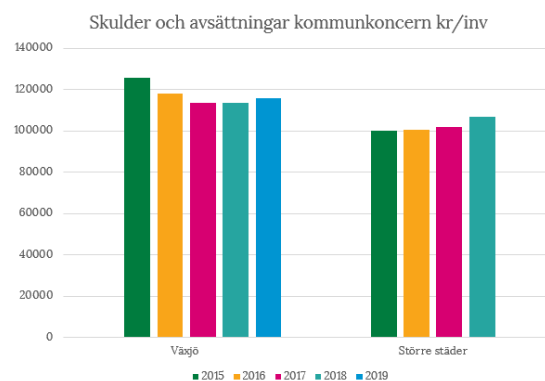
Soliditeten är ett mått på kommun-koncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och hur stor andel av koncernens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditeten är desto mindre externt upplånade medel används för att finansiera tillgångarna. Vid beräkning av soliditeten räknas ansvarsförbindelsen avseende pensioner som en avsättning i balansräkningen. Soliditeten för 2019 är 26,4 procent för kommunkoncernen, vilket är en marginell försämring jämfört med föregående år.

Skuldsättningsgrad

Den del av tillgångarna som finansierats med externa medel benämns skuldsättningsgrad. Koncernens skuldsättningsgrad uppgår till 64 procent en marginell ökning från 63 procent 2018. I detta mått ingår inte den ansvarsförbindelse för pensioner som ligger utanför balansräkningen.

Det framtida upplåningsbehovet förväntas vara fortsatt stort med anledning av kommunens tillväxt och behov av investeringar. Koncernen har något högre skuldsättningsgrad vid jämförelse med andra kommunkoncerner. Vid denna jämförelse bör beaktas att Växjö kommunkoncern har finansierat utbyggnaden av universitetsområdet med externt upplånade medel.

Likviditet

	2019	2018	2017	2016	2015
Omsättningstillgångar, mnkr	2 113	2 233	1 977	2 719	1 654
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mnkr	2 836	3 162	3 021	3 254	3 835
Balanslikviditet, %	75	71	65	84	43

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Balanslikviditeten uppgår till 75 procent för 2019 vilket är en ökning från föregående år då balanslikviditeten var 71 procent.

Större delen av kommunens bolag är anslutna till koncernkontot med Växjö

kommun som huvudkontoinnehavare. Dessa medel används för en effektiv likviditetshantering och som byggnadskreditiv. Likvida medel uppgick per den 31 december 2019 till 1 036 miljoner kronor. Kommunkoncernens finanspolicy har under året setts över avseende likviditetsförvaltning.

Finansiell analys Växjö kommunkoncern

Kommunkoncernens

finansieringsverksamhet ska bedrivas så att den medverkar till att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt. Finansieringsverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag. I syfte att minska fluktuationer i resultat och kassaflöden till följd av förändring i elpris, valutakurser och räntenivåer används finansiella instrument.

Kommunkoncernens externa upplåning inklusive finansiell leasing uppgick vid årsbokslutet till 8 235 miljoner kronor där 100 procent är lån från banker och kreditinstitut. Den största långgivaren är Kommuninvest med 82 procents andel av lånen. Räntebärande skulder har ökat med 446 miljoner kronor under 2019.

Ränterisken beror främst på räntebindningstiden. För att begränsa ränterisken sprids räntebindningstiden för olika lån över tiden. Enligt finanspolicyn bör inte räntebindningstiden för enskilda lån överstiga 10 år. Finansiering av Sandvik 3 görs med rörlig ränta. För att hantera ränterisken har derivatavtal tecknats på ett sammanlagt värde om 500 miljoner kronor.

Motparter är Skandinaviska Enskilda Banken samt Swedbank med vardera 50 procents andel av derivaten.

För att minska koncernens risker med fluktuerande elpriser säkras priserna med elterminer. Elterminerna används för att säkra priset på främst försäljning men även inköp av el. Enligt koncernens finanspolicy får inga valutarisker tas vid upplåning. Vid köp av varor och tjänster med betalning i utländsk valuta och med framtida betalning elimineras valutarisken med hjälp av terminskontrakt om inköpen avser större belopp. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning. För information om verkliga värden per bokslutsdatum se not 10.

Bolagens verksamhet

VKAB-koncernen

Växjö kommunföretag AB är moderbolag för fyra fastighetsbolag och en energikoncern och står för den större delen av verksamheten som bedrivs i kommunala bolag. Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår år 2019 till 275 miljoner kronor (500). Kommunens andel uppgår till 269 miljoner kronor efter justering av ägarandel i Wexnet. Koncernen visar ett lägre resultat än föregående år på grund av de försäljningar som gjordes i koncernen under 2018 där resultat från försäljningar påverkade resultatet med 267 miljoner kronor. Koncernen visar ett starkare resultat 2019 jämfört med koncernens resultat 2018 exklusive resultat från försäljningar. Det är främst VEAB, Växjöbostäder och Vöfab som visar ett högre resultat än 2018 medan Videum och Vidingehem har något lägre resultat.

Växjöbostäder AB

Bolaget har som uppdrag att verka för att kommunen inom centralorten har ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av attraktiva bostäder i hyresform. Bolaget ska vid nybyggnation alltid pröva möjligheten att bygga ägarlägenheter. Årets resultat i följande tabell inkluderar resultat i

Växjöbostäders dotterbolag. Årets resultat är lägre än föregående år med anledning av den realisationsvinst som gjordes vid försäljningar som skedde under 2018. Under året har 85 lägenheter färdigställts i kvarteret Arken.

Växjöbostäder, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	667	631	608
Resultat efter finansiella poster	125	271	191
Balansomslutning	3 664	3 702	3 523
Soliditet, %	52,1	52,8	54,5
Medelantal anställda	92	92	89
Bruttoinvesteringar	188	275	538
Avkastning totalt kapital, %	4,3	4,2	4,0

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >= 3,9 procent

VÖFAB

Bolagets uppdrag är att i första hand tillgodose Växjö kommuns behov av ändamålsenliga och prisvärda lokaler för olika verksamheter. Resultatet nedan inkluderar även Vöfabs dotterbolags resultat. Bolagets resultat är lägre än föregående år på grund av realisationsvinst från försäljning som genomfördes under

2018. Resultatet för 2019 överstiger resultatet exklusive realisationsvinst för 2018. Vöfab har under året färdigställt förskolan Vallviken på Välludden och har under året påbörjat den nya förskolan Äventyret. Matsalen på Kungsmadsskolan har under året färdigställts. Vöfabs byggnation av det nya stations- och kommunhus pågår enligt plan och beräknas att färdigställas under våren 2021.

VÖFAB, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	394	390	362
Resultat efter finansiella poster	29	109	29
Balansomslutning	2 960	2 680	2 513
Soliditet, %	3,1	5,6	3,1
Medelantal anställda	67	68	69
Bruttoinvesteringar	391	392	266
Avkastning totalt kapital, %	2,5	2,7	3,1

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >= 2,5 procent

Vidingehem AB

Bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjning inom kommunen samt att tillgodose Växjö kommuns behov av

ändamålsenliga och prisvärda lokaler för olika verksamheter. Resultatet efter finansiella poster för 2019 är 21 miljoner kronor (75). Det lägre resultatet jämfört med

föregående år beror på den realisationsvinst som uppstod 2018 vid försäljning av Solvändan på Åbovägen. Vidingehem har under året färdigställt 6 lägenheter i

Ingelstad och byggnationen av 72 lägenheter på Östra lugnet och 20 lägenheter i Rottne pågår. Om- och tillbyggnad av Helenetorps förskola i Ingelstad pågår enligt plan.

Vidingehem AB, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	255	238	238
Resultat efter finansiella poster	21	75	34
Balansomslutning	1 321	1 234	1 282
Soliditet, %	21,5	21,7	15,5
Medelantal anställda	54	55	55
Bruttoinvesteringar	130	50	53
Avkastning totalt kapital, %	3,1	3,8	3,3

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >= 3,2 procent

Videum AB

Bolagets uppdrag är att tillhandahålla lämpliga lokaler för nyetablering av så kallade kunskapsföretag och liknande företag och att skapa en fysisk miljö som stimulerar kreativitet och kunskap. En annan viktig funktion är att bidra till samverkan mellan näringsliv och samhälle samt stärka

universitetets roll i regionen. Resultatet efter finansiella poster för 2019 är 5 miljoner kronor vilket är lägre än föregående år som är påverkat av en realisationsvinst från en försäljning som genomfördes under 2018. Även exkluderat försäljningen visar Videum ett lägre resultat än 2018.

Videum AB, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	110	111	110
Resultat efter finansiella poster	5	19	10
Balansomslutning	1 079	1 115	1 109
Soliditet, %	12,2	11,5	10,0
Medelantal anställda	23	22	20
Bruttoinvesteringar	0	53	186
Avkastning totalt kapital, %	1,6	1,9	2,2

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >= 3,1 procent

VEAB koncernen

Bolagets uppdrag är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja god el- och värmeförsörjning samt IT-kommunikation. VEAB-koncernen har tre affärsområden, Kraft och värme, Elnät och Wexnet. Verksamheten bedrivs genom moderbolaget Växjö Energi AB och

dotterbolagen Växjö Energi Elnät AB och Wexnet AB. Koncernen redovisar ett något sämre resultat än föregående år vilket beror på den realisationsvinst som gjordes vid försäljning av aktier under 2018. Exkluderat denna realisationsvinst visas ett starkare resultat 2019 än föregående år i samtliga affärsområden.

VEAB koncernen, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	875	826	767
Resultat efter finansiella poster	109	114	63
Balansomslutning	3 184	3 110	2 927
Soliditet, %	27,5	25,1	22,2
Medelantal anställda	208	199	195
Bruttoinvesteringar	281	203	205
Avkastning totalt kapital, %	4,7	4,5	3,7

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >= 1,2 procent

Växjö Småland Airport AB

Växjö Småland Airport AB ägs till 55 procent av Region Kronoberg, 42 procent av Växjö kommun och 3 procent av Alvesta kommun. Bolagets verksamhet är att äga, förvalta och driva Småland Airport i syfte att därigenom främja flygtrafiken till och från regionen. Växjö Småland Airport redovisar ett resultat efter finansiella poster på minus 8 miljoner kronor (-6), varav Växjö kommuns andel är minus 3 miljoner kronor (42 procent).

Under 2019 hade flygplatsen ännu ett år där över 278 000 passagerare passerade och har ökat antalet passagerare med 55 procent från 2013. Det är utrikesflyg och charter som står för denna ökning. Inrikesflyg minskade med 12 procent 2019 sett till antal passagerare, vilket följer samma trend som andra regionala flygplatser.

Växjö Småland Airport är med och bidrar till att Sverige blir fossilfritt genom projektet Grön flygplats, vars mål är ta fram en storskalig produktion av inhemskt biodrivmedel för flyg.

Växjö Småland Airport AB, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	54	55	49
Resultat efter finansiella poster	-8	-6	2
Balansomslutning	71	76	84
Soliditet, %	45,2	52,4	54,4
Medelantal anställda	54	46	39
Bruttoinvesteringar	3	6	5

Värends Räddningstjänst

Värends räddningstjänst är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i Växjö och Alvesta kommun.

Växjö kommuns ägarandel är 78,6 procent. För 2019 visar förbundet ett resultat efter finansiella poster på 0 miljoner kronor (0) där Växjö kommuns andel är 0 miljoner kronor.

Värends Räddningstjänst, mnkr	2019	2018	2017
Nettoomsättning	9	10	9
Resultat efter finansiella poster	0	0	1
Balansomslutning	50	50	44
Soliditet, %	8,0	7,7	8,2
Medelantal anställda	60	63	63
Bruttoinvesteringar	1	9	5

Södra Smålands Avfall och Miljö AB

Södra Smålands avfall och miljö, SSAM, ägs tillsammans av Växjö, Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult kommun. Växjö kommun ägarandel är 65,2 procent. Föremålet för bolagets verksamhet är att för ägarkommunerna utföra verksamhet avseende hushållsavfall och därmed jämförligt avfall samt verksamhetsavfall.

2019 har för bolaget präglats av uppstart efter att ha tagit över renhållningsverksamheten från ägarkommunerna den 1 januari. Inför uppstarten av bolaget har samtliga kommuner samlats i ett och samma verksamhetssystem för en effektiv och

modern hantering med hög grad av digitalisering. Under hösten har ett nytt insamlingsystem för villahushåll, det så kallade fyrfackssystemet, införts i Lessebo och Tingsryd med hög anslutningsgrad. Införande i övriga kommuner fortsätter under år 2020. Arbetet med att minska avfallsmängderna i regionen har tagit fart under året som gått. Införandet av fyrfack förväntas göra en stor skillnad på mängden brännbart avfall. I flera kommuner runt omkring i landet där man infört fyrfack har mängderna restavfall minskat med upp till 40 procent.

Södra Smålands avfall och miljö AB, mnkr	2019
Nettoomsättning	162
Resultat efter finansiella poster	1
Balansomslutning	165
Soliditet, %	3,3
Medelantal anställda	64
Bruttoinvesteringar	43

Övriga kommunala bolag

Kommunens andel av verksamhetens

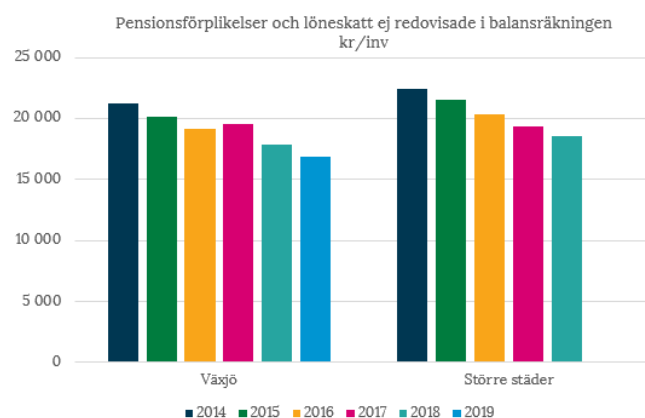
omsättning och resultat i övriga koncernbolag uppgår till mindre belopp.

Pensioner

Pensionsskuld, mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Pensioner som kortfristig skuld	141	138	147	137	127
Avsättningar för pensioner	408	376	332	317	303
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	1 590	1 624	1 643	1 712	1 777
Total pensionsskuld	2 139	2 138	2 122	2 166	2 207

Kommunens pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen. Modellen innebär att intjänade pensionsförmåner före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det totala pensionsåtagande uppgår till drygt 2 139 miljoner kronor, vilket är i samma nivå som föregående år.

Ansvarsförbindelsen är viktig att beakta ur risksynpunkt eftersom skulden ska finansieras de kommande femtio åren. Per den 31 december 2019 uppgår ansvarsförbindelsen till 1 590 miljoner kronor, vilket motsvarar nästan 17 tkr per invånare. Kommunens förpliktelse per invånare har de senaste fem åren legat på nivå eller lite lägre jämfört med kommungrupp större städer.

Jämfört med andra faktorer som påverkar kommunens ekonomi framöver, har utvecklingen av pensionskostnader och likviditetspåverkan hittills inte bedömts som någon större risk. Kommunfullmäktige har därför än så länge beslutat att inte bygga upp några särskilda reserver för framtida pensionsåtaganden. Pensionskostnader och utbetalningar belastar därmed ekonomin det år de inträffar.

Händelser av väsentlig betydelse

Nytt bolag avfallsverksamheten och ny överförmyndarnämnd

Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i Växjö kommun i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB, SSAM, gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner. Från och med 2019 finns även en ny gemensam nämnd, Överförmyndarnämnd Östra Kronoberg, där Växjö kommun ingår tillsammans med Alvesta, Lessebo och Tingsryd.

Växjö nya station och kommunhus

Växjö kommun och Jernhusen bygger ett nytt stations- och kommunhus på Norra stationsområdet i Växjö. Det kommunala bolaget Vöfab är byggaktör och Skanska är byggentreprenör. Växjö station och kommunhus ska vara klart för inflyttning under våren 2021. Beslutet fattades i kommunfullmäktige hösten 2017 och arbetet

framskrider enligt plan. I juni 2019 fattade byggnadsnämnden beslut om bygglov för byggnaden och där Vöfab har förtydligat hur man planerar att lösa parkeringsfrågan. I projektet finns externa, oberoende ekonomiska granskare, som löpande följer projektets ekonomiska utveckling.

Begränsningar av ränteavdrag i förvaltningsrätten

Kommunkoncernens moderbolag, Växjö kommunföretag, VKAB, har för inkomstären 2014–2017 nekats avdrag avseende räntekostnader för interna lån från kommunen. VKAB har överklagat och ärenden ligger hos Förvaltningsrätten för avgörande.

Fotograf: Anders Bergön

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

Växjö kommunkoncerns styrmodell bygger på mål- och resultatstyrning genom ett processororienterat arbetssätt.

För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje huvudprocess riktningsmål som över tid utvärderas med nyckeltal för resultat och kvalitet samt effektivitet. Härutöver finns mål i den finanspolitiska inriktningen och i den personalpolitiska inriktningen.

Kommunfullmäktige kan styra verksamheten genom att i Växjö kommuns budget definiera uppdrag som riktas till en eller flera nämnder eller bolag. När uppdraget berör flera nämnder eller bolag samordnas uppdraget inom den eller de huvud-processer som uppdraget berör. Härigenom säkerställs en effektiv leverans med hög kvalitet. Ansvaret för verkställighet och för att uppnå målen ligger på nämnder och styrelser.

Växjö kommunkoncern arbetar i processer utifrån vad som levereras till gemensamma målgrupper; invånare, företag och besökare. I ett strukturerat samarbete över de organisatoriska gränserna främjas kvalitet och effektivitet genom ett gemensamt ansvar för måloppfyllelse. Samtliga nämnder med dess förvaltningar och helägda bolag följer processtyrningen.

I Växjö kommunkoncerns styrmodell samlas krafterna för att nå visionen om att skapa en fantastisk plats att bo leva och verka i för våra invånare, företag och besökare nu och imorgon. Program och planer blir levande då de tillsammans med nya initiativ, förändringar och behov ses i en helhet i respektive huvudprocess. Detta förmedlas genom den årliga budgetprocessen till varje nämnd och styrelse.

Budget

Växjö kommuns budget följer styrmodellen med processer, riktningsmål, uppdrag och nyckeltal. Budgeten är ett verktyg för planering, styrning och en grund för prioritering. För att säkerställa att de av kommunfullmäktige beslutade programmen och planerna blir genomförda ska dessa beaktas och prioriteras i budgetarbetet via processerna. Utöver program och planer tas nya initiativ in i processerna. Det är sedan kommunfullmäktige som beslutar och prioriterar mål, uppdrag och resurser i den årliga budgeten.

Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten konkretiseras i respektive nämnd och bolagsstyrelse för att säkerställa den strategiska inriktningen som är fastställd i Växjö kommuns budget. Det görs i en internbudget för nämnderna och i en affärsplan för bolagen. Internbudgeten och affärsplanen bygger likt Växjö kommuns budget på koncernens huvudprocesser. Nämnden och bolagsstyrelsen sätter inga egna mål utan följer de riktningsmål som gäller för hela Växjö kommunkoncern. Om en nämnd eller styrelse ser behov av att ytterligare stärka precisionen i verksamhetsstyrningen så kan det göras genom att lägga till egna nyckeltal och eller uppdrag.

Uppföljning och analys

För att kommunstyrelsen ska kunna uppfylla sin uppsiktsplikt följer nämnder och bolagsstyrelser sin ekonomi och verksamhet genom månadsrapporter. Kommunstyrelsen sammanställer rapporter från nämnder och styrelser per april, augusti och oktober.

Rapporterna per april och oktober innehåller en förenklad uppföljning av ekonomi jämte en helårsprognos. Delårsrapporten efter augusti ska innehålla en prognos för helåret avseende både ekonomi och verksamhet.

Vid årets slut görs även en årsredovisning för den samlade uppföljningen för hela Växjö kommunkoncern.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. Varje nämnd och bolag ansvarar för att göra en årlig uppföljning av

den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen gör årligen en samlad utvärdering av den interna kontrollen som beslutas i april året efter. Utvärderingen redogör för nämndernas sammanfattning av intern kontroll, utvärdering av gemensamma granskningsområden samt nämndernas och bolagens självskattning av den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen gör även årligen en uppföljning av privata utförare som hanteras som ett eget ärende för beslut i kommunfullmäktige i april efter aktuellt år.

Fotograf: Alexander Hall

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kommunallagen fastställs att kommuner och landsting ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Metod utvärdering ekonomisk hushållning

För att bedöma om Växjö kommun har god ekonomisk hushållning görs en bedömning av kommunens två övergripande finansiella mål samt åtta indikatorer med särskild relevans för Växjö kommuns långsiktiga

ekonomiska stabilitet och utveckling. Indikatorerna kopplas samman med kommunkoncernens verksamhet och resultat samt speglar aspekter rörande miljö och arbetsmiljö.

De finansiella målen innebär att kommunens överskott över en rullande femårsperiod ska uppgå till minst en procent av summan av skatteintäkter och utjämning samt att effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av målen och indikatorerna. För att Växjö kommun ska anses ha god ekonomisk hushållning krävs att:

- att de båda finansiella målen är uppfyllda
- att hälften av indikatorerna utvecklas i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner

Indikator	
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	●
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.	●
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå).	●
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel	●
Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	●
Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4–9 år	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	■
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel	■
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	●
Sjukfrånvaro, kommunalt anställda totalt	●

En justering av en jämförelsestörande post har gjorts avseende nyckeltalet fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen när det gäller bedömningen av god ekonomisk hushållning. Det senast tillgängliga utfallet avser 2018 och innehåller en betydande engångseffekt av ökad förbränning av torv i Veabs fjärrvärmepanna. Förbränningen av torv ökade väsentligt under 2018 som en följd av den torra sommaren. Torkan gjorde både maskinell avverkning och flisning i skog omöjlig på grund av brandrisk. Genom att neutralisera utfallet med denna effekt visar nyckeltalet på såväl positiv utveckling sedan senaste mätning som ett bättre utfall än hittills inrapporterat värde.

Analys god ekonomisk hushållning

Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Av de indikatorer som kopplas till resultat- och kvalitetsmått inom Växjö kommuns huvudprocesser utvecklas fem av åtta stycken i positiv riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner. Följande mått påvisar både en negativ utveckling och en nivå som är under jämförbara kommuner.

- Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd
- Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun
- Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun

Finansiella mål

Överskottsålet är uppfyllt för räkenskapsåret 2019. Växjö kommuns överskott för den senaste femårsperioden är 2,1 procent av summan av skatteintäkter och utjämning vilket är en minskning med 0,3 procentenheter från föregående år. Det genomsnittliga överskottet de senaste fem åren har uppgått till 98 miljoner kronor.

Effektivitetsmålet bedöms vara uppnått då

82 procent av indikatorerna för effektivitet i Växjö kommuns budget har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner.

Sammantagen bedömning

Bedömningen är att Växjö kommun har en god ekonomisk hushållning. Både överskottsålet och effektivitetsmålet är uppfyllda för räkenskapsåret 2019. Fler än hälften av indikatorerna för god ekonomisk hushållning kopplade till kommunkoncernens verksamhet och resultat utvecklas i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförelsegruppen.

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska uppnå budgeterat resultat och en god ekonomisk hushållning är att nämnder och styrelse håller sina budgetramar. Utfallet för år 2019 är två miljoner kronor, vilket är i samma nivå som budgeterat resultat.

Förutom att Växjö kommun för år 2019 bedöms ha en god ekonomisk hushållning redovisas även tillfredsställande eller god måluppfyllelse i samtliga riktningssmål kopplade till huvudprocesserna, se avsnitt Verksamhetsredovisning. I jämförelse med status vid delårsavstämning i augusti 2019 har emellertid en försämring skett i två riktningssmål. En försämring från god måluppfyllelse till tillfredsställande måluppfyllelse noteras i de båda riktningssmålen för huvudprocessen Utbilda för livslångt lärande.

Av de tolv riktningssmålen kopplade till verksamheten indikerar fem stycken god måluppfyllelse (grön) och sju stycken tillfredsställande måluppfyllelse (gul). Av de två målen kopplade till personalpolitisk inriktning indikerar ett mål god måluppfyllelse (grön) och ett tillfredsställande.

Ekonomisk ställning

Resultat för kommunkoncernen helåret 2019 uppgår till 112 miljoner kronor, vilket är ett lägre resultat än föregående år, som uppgick till 424 miljoner kronor. Skillnaden mellan kommunens resultat på 2 miljoner kronor och koncernen som helhet, beror främst på

VKAB-koncernens positiva resultat på 240 miljoner kronor. Kommunkoncernens resultat är justerat för interna utdelningar och ägartillskott inom koncernen på 126 miljoner kronor.

mnkr	Utfall 2019	Budget 2019	Budgetavvikelse 2019
Verksamhetens nettokostnader exklusive exploatering	-5 252	-5 235	-17
Exploateringsverksamhet	22	0	+22
Verksamhetens nettokostnader	-5 230	-5 235	+5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 028	5 034	-6
Verksamhetens resultat	-202	-201	-1
Finansnetto	204	203	1
Årets resultat kommunen	2	2	0
VKAB-koncernen	240		
Övriga bolag	-3		
Elimineringar	-126		
Årets resultat kommunkoncernen	112		

Nämndernas utfall och budgetavvikelser

En grundläggande förutsättning för att kommunen ska uppnå budgeterat resultat och en god ekonomisk hushållning, är att nämnder och styrelse håller sina budgetramar. Budgeterat resultat för år 2019 var 2 miljoner kronor. Total sett är utfallet för år 2019 också plus 2 miljoner kronor, vilket innebär att det inte är någon budgetavvikelse. Nämnderna redovisar dock en positiv budgetavvikelse på 9 miljoner

kronor och gemensam finansiering (inklusive exploatering) en negativ budgetavvikelse på minus 9 miljoner kronor.

I kommande avsnitt kommenteras gemensam finansierings respektive nämndernas avvikelser kortfattat. För mer ingående beskrivning av nämnderna, se respektive årsrapport, som beslutas separat i respektive nämnd.

Budgetavvikelser, mnkr	2019			2018
	Nettoutfall	Nettobudget	Budgetavvikelse	Budgetavvikelse
Byggnadsnämnd	-14	-18	4	4
Kommunens revisorer	-3	-3	0	0
Kommunfullmäktige	-12	-11	-1	0
Kommunstyrelse	-490	-511	21	32
Kultur- och fritidsnämnd	-187	-188	1	7
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-12	-12	0	1
Nämnd för arbete och välfärd	-663	-670	7	8
Omsorgsnämnd	-1 364	-1 328	-36	-47
Teknisk nämnd	-159	-162	3	1
Varav taxefinansierat	0	0	0	
Utbildningsnämnd	-2 207	-2 216	9	-7
Valnämnd	-1	-2	1	0
Överförmyndarnämnd	-4	-4	0	1
Summa nämnder	-5 118	-5 127	9	0
Exploateringsverksamhet	22	0	22	36
Gemensam finansiering	5 098	5 129	-31	65
Summa årets resultat	2	2	0	101

Gemensam finansiering

I nedanstående tabell redovisas de avvikelser som finns under gemensam finansiering inklusive kommunövergripande nettokostnader. Utfallet visar på sämre utfall än budgeterat för bland annat inkomst- och kostnadsutjämnningen, LSS-utjämnning, generella statsbidraget för välfärd, statsbidrag segregation och diverse kommunövergripande kostnader. Det uppvägs framförallt av bättre utfall för skatteintäkter, regleringsbidraget och exploateringsverksamheten. Exploateringsverksamheten består av 38 miljoner kronor i intäkter för försäljning av exploateringstillgångar och 16 miljoner kronor i kostnader.

Övriga poster avser framförallt intäkt internränta på anläggningstillgångar, som motsvaras av kostnad internränta hos förvaltningarna.

Skatteintäkterna är beräknade efter SKR:s prognos i december 2019 för slutavräkningar 2018 och 2019.

I finansnettot ingår bland annat utdelning från de kommunala bolagen med 139 miljoner kronor och borgensavgifter med 55 miljoner kronor. Finansiell kostnad för pensioner (10 mnkr) ingår inte i posten Finansnettot i tabellen, utan ingår i posten Pensionskostnader.

Gemensam finansiering, mnkr	2019		
	Utfall	Budget	+/-
Skatt	4 022	4 003	19
Inkomstutjämning	864	876	-12
Kostnadsutjämning	-161	-145	-16
Regleringsbidrag	65	37	28
LSS-utjämning	42	45	-3
Fastighetsavgift	162	162	0
Generellt statsbidrag välfärd	34	56	-22
Statsbidrag segregation	11	20	-9
Finansnetto	198	201	-3
Återbäring Kommuninvest	14	12	2
Pensioner	-104	-110	6
Löneavtal mm	-14	0	-14
Värends räddningstjänst	-69	-67	-2
Förvaltade fastigheter	-1	0	-1
Exploateringsverksamhet	22	0	22
Övriga poster	35	39	-4
Summa	5 120	5 129	-9

Byggnadsnämnd

Byggnadsnämnden har en nettobudget på 18 miljoner kronor och redovisar en positiv avvikelse mot budget på fyra miljoner kronor. Överskottet härrör från bygg- och planavgifter. Lantmäterimyndigheten uppvisar en negativ budgetavvikelse på 0,4 miljoner kronor. Nämndens verksamhet är beroende av externa intäkter. Intäkterna är till stor del beroende av byggkonjunkturen. Det goda konjunkturläget har mattats av men Växjö kommun har en positiv folkökning vilket fortsatt innebär behov av nya bostäder, verksamheter och nyttolokaler för exempelvis barnomsorg.

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer har en nettobudget på drygt tre miljoner kronor och bedriver

verksamheten enligt tilldelad ram. Under året noteras ett mindre överskott som en följd av lägre personalkostnader än budgeterat. En redogörelse för revisorernas verksamhet lämnas i den lagstadgade årsredogörelsen som lämnas till kommunfullmäktige i samband med revisionsberättelsen i april 2020.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har en nettoram på drygt elva miljoner kronor och hade 2019 en negativ avvikelse på helårsbasis på drygt 0,6 miljoner kronor. Denna avvikelse är delvis en följd av merkostnader kopplade till tillsättandet av nytt kommunfullmäktige efter valet 2018. Växjö har också varit platsen för ett flertal stora konferenser och evenemang som exempelvis Historikermötet och Kyrkogårds- och krematorieförbundets årsmöte, vilket har inneburit en något högre

kostnadsbelastning än beräknat. Kommunfullmäktige har vidare finansierat barns och ungdomars deltagande i International Childrens Games i ryska Ufa. Kostnaderna för denna resa översteg budget på grund av opåverkbara faktorer.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har en nettoram på 511 miljoner kronor och redovisar en positiv budgetavvikelse på 21 miljoner kronor. Det största positiva avvikelserna finns inom måltidsorganisationen och IT. Överskottet inom måltidsorganisationen uppgår till fem miljoner kronor och är en följd av förbättrad styrning av måltidsinköp och lägre personalkostnader genom effektiv vikariehantering. Överskottet på 6 miljoner kronor inom IT härrör från effektiviseringar inom automatisering, digitalisering och självservice samt minskade rekryteringar genom kompetensväxling.

Budgetavvikelsen har påverkats positivt av att anslaget för e-arkiv inte har nyttjats under året vilket leder till en positiv avvikelse på 2,4 miljoner kronor. En positiv budgetavvikelse redovisas även för schablonersättningen på 2,4 miljoner kronor.

Effektiviseringsåtgärder kopplade till budget 2020 har inletts redan under 2019 vilket har bidragit till den positiva budgetavvikelsen. Uppdrag med intern effektivisering pågår bland annat inom lokalförsörjning, näringsliv, kommunvägledning och lönehantering. Externa och internationella samarbeten har kartlagts och värderats och några avtal har avslutats redan under året.

Inom verksamheten för externa utgifter och bidrag återfinns en negativ budgetavvikelse på drygt två miljoner kronor för den särskilda kollektivtrafiken. Kostnaden för färdtjänst beror på ett ökat antal resor och indexuppräknings.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden har en nettoram på 189 miljoner kronor och redovisar en positiv budgetavvikelse på en miljon kronor. Verksamheten bedrivs sammantaget enligt plan trots mindre budgetavvikelser i såväl positiv som negativ riktning inom verksamheterna.

Nämnden har genomfört flera mindre effektiviseringsåtgärder som bidragit till en mer hållbar verksamhet. Bland annat har LED-belysning installerats i kommunens elljusspår.

En genomgång av den offentliga konsten har resulterat i en nedskrivning av det bokförda värdet vilket belastar resultatet med 0,3 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en nettoram på drygt 12 miljoner kronor och redovisar för året en mindre budgetavvikelse på plus 0,3 miljoner kronor. Verksamheten noterar mindre avvikelser mot budget i både positiv och negativ riktning.

Miljöskyddsenheten har haft ett mindre inflöde av ärenden än planerat vilket har inneburit något lägre intäkter. Vakanser och ej tillsatta tjänster inom det förvaltningsövergripande verksamhetsstödet har däremot resulterat i en positiv budgetavvikelse på drygt en miljon kronor.

Nämnden för arbete och välfärd

Nämnden för arbete och välfärds nettoram uppgår till 670 miljoner kronor. Nämnden redovisar sammantaget en positiv budgetavvikelse på nära sju miljoner kronor.

En negativ budgetavvikelse på 13 miljoner kronor noteras för externa placeringar vad gäller missbruksvård, socialpsykiatri, boende och våld i nära relationer. Antalet LVM-anmälningar har under 2019 ökat med 32 procent jämfört med 2018.

Placeringskostnaderna inom verksamheten för barn och familj har minskat med 20 miljoner kronor i jämförelse med föregående år. Denna kostnadsbesparing är en följd av utvecklade arbetssätt som bidragit till färre institutionsplaceringar och kortare placeringstider.

Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat mer än väntat. Denna kostnadsökning bidrar till en negativ budgetavvikelse på 6 miljoner kronor inom verksamheten för arbete och lärande. Ökningen kan härledas till ökad riksnorm, färre möjligheter till subventionerade anställningar, större hushåll samt en ökning av antalet hushåll jämfört med årets början.

Omsorgsnämnd

Omsorgsnämndens nettobudget har under året uppgått till 1 329 miljoner kronor. Nämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget på 37 miljoner kronor varav elva miljoner kronor utgör planerat nyttjande av eget kapital avseende utvecklingsprojekt och utbildning av personal. Underskottet exklusive påverkan av nyttjandet av eget kapital och engångskostnader i samband med stängning av verksamhet uppgår till 1,6 procent av nettobudgeten.

Drygt 16 miljoner kronor av underskottet härrör från omsorgsnämndens övergripande verksamhet och är en följd av att behovet av vård har varit högre än vad det har funnits budget för. I detta belopp ingår en engångskostnad på drygt fyra miljoner kronor avseende stängning av Ingelshov.

Äldreomsorg och hemvård inklusive entreprenad redovisar ett underskott på drygt 17 miljoner kronor. Vid början av året fanns en kostsam överkapacitet i antalet platser i särskilt boende. En del av överkapaciteten kvarstår vid årets slut men stängningen av Ingelshov och flytten till Evelid har inneburit att de platser som tidigare var platser för särskilt boende på

Evelid har omformats till korttids- och växelvårdsplatser. Totalt har antalet platser minskat med ett femtiotal. Boenden som står med tomplatser får mindre ersättning i det interna resursfördelningssystemet och har haft svårt att sänka bemanningen i motsvarande omfattning vilket har försvårat en ekonomi i balans. Flera verksamhetsområden har under året arbetet målinriktat med schemaläggning och bemanningskalkyler i syfte att nå kostnadseffektivitet.

Omsorg funktionsnedsättning inklusive entreprenad redovisar ett underskott på drygt sex miljoner kronor. Behov av utökad bemanning både dag och natt samt köp av externa platser har orsakat budgetavvikelsen.

Andelen enheter med ekonomisk balans uppgår för hela omsorgsnämnden till 45 procent i jämförelse med 49 procent under föregående år. Minskningen ligger främst på äldreomsorg särskilt boende.

Teknisk nämnd

Tekniska nämnden består av såväl skatte- som taxefinansierad verksamhet. Nämnden bedriver även produktion i egen regi där interna försäljningsintäkter utgör finansiering. Nämnden har som helhet en nettoram på nära 162 miljoner kronor och redovisar en positiv budgetavvikelse på 2,5 miljoner kronor.

Parkeringsverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget på dryga fyra miljoner kronor. Parkeringsintäkterna redovisas till en nivå på dryga 32 miljoner kronor och överstiger budget med fem miljoner kronor.

Verksamheten för biogas redovisar ett positivt resultat på drygt en miljon kronor i jämförelse med det budgeterade underskottet på 1,5 miljoner kronor. Det positiva resultatet beror på ökat index för fordonsgaspriser samt att kostnad för reparation och underhåll varit lägre än budgeterat.

Verksamheten för teknisk produktion redovisar en positiv avvikelse mot budget med dryga tre miljoner kronor och har därmed levererat det resultatmål på två miljoner kronor som beslutades i Växjö kommuns budget 2019. Två miljoner kronor har återförts till den skattefinansierade verksamheten enligt plan och ytterligare 1 miljon kronor har återförts till VA-verksamheten.

Verksamheten för skog och natur har bedrivit verksamhet enligt plan med en mindre negativ budgetavvikelse. Nettoöverskottet i produktionsskogen uppgick till 1,4 miljoner kronor.

Utbildningsnämnd

Utbildningsnämnden har en nettobudget på drygt 2 216 miljoner kronor och redovisar en positiv avvikelse mot budget på nio miljoner kronor. I resultatet ingår icke budgeterade kostnader för digitaliseringssatsningar på fem miljoner kronor samt merkostnader för nyanlända 29 miljoner kronor. Överskottet beror på icke budgeterade statsbidrag som förstärkt verksamheten. Även lägre kostnader för personal, skolskjuts och verksamhetslokaler än budgeterat har påverkat överskottet i positiv riktning.

Resursförstärkningen som tillfördes nämnden i budget 2019 på drygt 100 miljoner kronor har använts för att täcka kostnadsökningar för nya verksamhetslokaler, volymökning som en följd av demografisk utveckling samt till höjd elevpeng i grundskolan genom exempelvis ökad behörighet hos skolpersonal.

Verksamheterna för förskola och fritidshem redovisar en positiv budgetavvikelse på totalt 14 miljoner kronor. Överskottet beror i båda fallen på budgetavvikelse kopplat till verksamhetslokaler och barnomsorgsavgifter. Antal barn i förskolan har i snitt varit färre än budgeterat.

Grundskolan visar en positiv avvikelse mot budget på drygt 12 miljoner kronor. Del av

avvikelsen beror på räkenskapsmässig justering av semesterlöneskuld avseende föregående räkenskapsår. Flera små skolenheter har svårt att få en ekonomi i balans. I några fall har tillskott från statsbidrag för jämlik och likvärdig balanserat ekonomin.

Gymnasieskolan redovisar en positiv budgetavvikelse på fem miljoner kronor som föranleds av lägre kostnader för verksamhetslokaler, modersmålsundervisning och busskostnader. Flera skolenheter har svårt att nå en ekonomi i balans och en översyn av programutbud och organisation genomförs för att skapa förutsättningar för effektivitet och kvalitet.

Valnämnd

Valnämndens nettobudget uppgår till drygt två miljoner kronor och nämnden redovisar ett överskott på 0,8 miljoner kronor. Den positiva budgetavvikelsen beror främst på att erhållna statsbidrag blev större än beräknat och att personalkostnaderna inte uppgick inte till budgeterad nivå. Kostnaderna för transport och hantering av förtidsröster var också lägre än beräknat.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden har en nettoram på drygt fyra miljoner kronor och bedriver sin verksamhet enligt plan och med ett mindre överskott. Överskottet härrör till största del från att personalen inte har varit fulltalig.

Från 1 januari 2019 samordnas överförmyndarverksamheten för kommunerna Alvesta, Lessebo, Tingsryd och Växjö i en gemensam organisation. Växjö kommun är värd för verksamheten. Kommunerna finansierar sina respektive kostnader för ställföreträdare fullt ut samt delfinansierar de gemensamma kostnaderna för förvaltning och politisk verksamhet.

Taxefinansierad verksamhet

VA-verksamheten har en omsättning på nära 197 miljoner kronor. Verksamheten bedrivs

enligt plan och redovisar för verksamhetsåret en mindre negativ budgetavvikelse på 200 tkr som redovisas som en förändring av skuld till VA-kollektivet.

Renhållningsverksamheten bedrivs sedan 1 januari 2019 i det delägda bolaget Södra Smålands avfall och miljö AB

Uppdrag kopplade till finanspolitisk inriktning

Uppdrag

KF

Budgetramverk med revidering av internbudgetregler, riktlinjer för hantering av nämndernas eget kapital och långsiktig finansiell planering, ska tas fram.

Budgetramverket byggs upp genom beslut av styrmodell, visualisering och beskrivning av budgetprocessen samt ekonomistyrningsprinciper. Program, planer, förändringar och behov ses i en helhet i respektive huvudprocess som sedan förmedlas till varje nämnd och styrelse för prioritering. Styrmodellen, budgetprocessen och tillhörande ekonomistyrningsprinciper görs tillgängliga på intranätet. Styrmodellen beslutades i kommunfullmäktige i februari 2020. Budgetprocessen är visualiserad och kommunicerad inom kommunkoncernen. Arbetet med ekonomistyrningsprinciperna pågår och beslut kommer att fattas löpande. En koncerngemensam standard för planer har tagits fram och inkorporerats i budgetprocessen. En insats har även gjorts för att tydliggöra och säkerställa kopplingen mellan det långsiktiga Hållbara Växjö 2030 och budgetprocessen. Långsiktig finansiell planering utgör en del av ekonomiavdelningens löpande arbete som successivt utvecklas och kommuniceras.

KF

Välfärdens långsiktiga finansiering ska tryggas med ett genomgripande arbete för ökade samordningsvinster i koncernen, digitalisering av administrativa funktioner och ändamålsenlig kompetensförsörjning.

Kommunchef tog tillsammans med koncernledning under tidig vår 2019 fram förslag till handlingsplan med prioriterade områden för åtgärd 2019–2022. Handlingsplanen för Välfärdsuppdraget syftar till att finna ökade samordningsvinster i koncernen som kan påverka förvaltningar, bolag, nämnder och styrelser. Vissa av de föreslagna åtgärderna tillsammans med andra underlag som politiken har efterfrågat hos respektive förvaltning och bolag blev uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2020. För att samordna dessa uppdrag och möjliggöra verkställighet och effekt under budgetåret 2020 skapades under perioden juni till oktober en projektorganisation med ansvariga uppdragsledare. Vissa av uppdragen har justerats efter internbudgetdialog och andra politiskt fattade beslut. Effektiviseringsarbetet fortsätter inom respektive förvaltning och bolag och utgör underlag för budget 2021.

KF

Bolagsstrategi, med skärpt koncernstyrning, långsiktiga avkastningskrav och nya ägardirektiv, ska tas fram.

En Policy för bolagsstyrning i Växjö kommun har arbetats fram för att tydliggöra styrningen av bolagen inom Växjö kommunkoncern. Policyn ligger även till grund för nya ägardirektiv. Förslagen till ägardirektiv kommer att arbetas igenom inför budget 2021 då även nya avkastningskrav och finansiella mål 2021–2024 för bolagen inom Växjö kommunföretag AB koncernen kommer att fastställas. För att stärka styrning och uppsikt av Växjö kommunföretag AB koncernen har en så kallad personunion införts där de valda styrelsemedlemmarna i moderbolagets styrelse utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Delägda bolag bör beläggas med effektiviseringskrav om 1–2 procent.

Växjö kommuns representanter i styrelser för delägda bolag har under året diskuterat effektiviseringsåtgärder i styrelser och i samband med ägardialoger. Resonemang har förts avseende eventuell samordning och effektivt nyttjande av gemensamma stödfunktioner. Dialogen kommer att fortsätta och effektiviseringen är långsiktig.

Balanskravsresultat

Enligt balanskravet i kommunallagen ska kommunen ha balans mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen. Det är ett lägre krav än god ekonomisk hushållning. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det anges när och på vilket sätt det negativa resultatet ska regleras. Realisationsvinster får inte räknas med i resultatet. Resultatet

för år 2019 uppgår till 2 miljoner kronor, som justerat med realisationsvinster med 2 miljoner kronor ger ett balanskravsresultat på 0 kronor. Balanskravet är därmed uppfyllt. Utifrån tidigare års positiva balanskravsresultat har kommunen ett totalt samlat resultat om 1 314 miljoner kronor.

mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	2	108	159	139	82
Realisationsvinster	-2	-1	0	0	0
Balanskravsresultat	0	107	159	139	82
Synnerliga skäl	-	-	-	-	-
Ackumulerade överskott	1 314	1 207	1 048	909	827
Summa ackumulerade överskott	1 314	1 314	1 207	1 048	909

Fotograf: Anders Bergön

Väsentliga personalförhållanden

Personalstatistik

Personalstatistiken avser anställda i Växjö kommun, VKAB-koncernen och Värends Räddningstjänst.

Antal anställda

	Totalt			Kvinnor			Män		
	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring
Tillsvidare-anställda, antal	7 221	7 238	17	5 390	5 368	-22	1 831	1 870	39
Omräknade heltider, antal	7 040,0	7 065,6	25,6	5 239,0	5 226,4	-12,6	1 801,0	1 839,2	38,2
Personalomsättning, procent	10,80 %	11,0 %	0,2 %	10,7 %	10,9 %	0,2 %	11,1 %	11,5 %	0,4 %

Analys och förslag till förbättringar

Det totala antalet anställda är i princip oförändrat under 2019 och personalomsättningen är fortsatt stabil. I och med prioriteringen av välfärdsuppdraget har förändringar skett inom sammansättningen av personal. Den största minskningen av personal har skett inom tekniska förvaltningen och beror främst på att renhållningsavdelningen övergått till det nybildade renhållningsbolaget, Södra Smålands Avfall och Miljö. Vidare har det under året pågått en omorganisation inom tekniska förvaltningen. Inom omsorgsförvaltningen har ett särskilt boende under året lagts ner vilket har minskat antal medarbetare. Vidare har ett förberedande arbete inför centraliseringen av stödfunktionerna ekonomi, kommunikation och HR genomförts vilket har inneburit nerdragningar inom vissa professioner. Ökningen av personal är framförallt koncentrerad till utbildningsförvaltningen och beror främst på ett ökat behov kopplat till demografiska förändringar. Behovet har ökat mest inom grupperna förskola och grundskola där roller som förskoleresurs samt elevresurs

står för en del av ökningen. Begränsad tillgång till behörig personal inom förskola är en förklaring att denna grupp ökar. I ökningen finns också ersättning av obehörig personal till behörig personal med som en parameter.

Framöver behöver Växjö kommunkoncern skapa förutsättningar för att bedriva en hållbar verksamhet och vara en attraktiv arbetsgivare samtidigt som kraven på offentlig verksamhet ökar. Det ekonomiska läget i Sveriges kommuner är dessutom ansträngt och en ändamålsenlig bemanningsstrategi är ett viktigt instrument för att främja kvalitet och effektivitet. Inom omsorgen har en modell tagits fram med syfte att det ska vara enklare att bemanna rätt genom bemanningskalkyler och schemaläggning. Ytterligare verktyg som används är vakansprövning inför att en rekrytering påbörjas. Genom vakansprövning säkerställs att nyrekrytering sker endast i nödvändiga fall och att kompetensväxling sker i de fall inriktningen på tjänsten behöver ändras. Utöver detta säkerställs att befintliga medarbetares kunskaper och erfarenheter tas tillvara i första hand.

Sysselsättningsgrad

	Totalt			Kvinnor			Män		
	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring
Andel, procent	90,1 %	90,5 %	0,4 %	88,6 %	89,3 %	0,7 %	94,4 %	94,2 %	-0,2 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent	97,5 %	97,6 %	0,1 %	97,2 %	97,4 %	0,2 %	98,4 %	98,3 %	0,0 %

Analys och förslag till förbättringar

Sysselsättningsgraden är i princip oförändrad men med en svag uppgång. Andelen medarbetare i Växjö kommunkoncern som anställs på 100 procent är fortsatt hög och att gå från deltid till heltid är nödvändigt för att möta välfärdens kompetensförsörjningsbehov.

I december 2018 började det nya årsarbetstidsavtalet att gälla. Det är en bidragande orsak till att flera grupper inom förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen har valt att arbeta med en högre tjänstgöringsgrad. Under 2019 har arbetet med efterlevnad till avtalet

prioriterats för att ge större möjlighet att påverka sin arbetstid och förläggning av arbetstid utefter verksamhetens behov.

Det finns fortsatta utmaningar inom vissa yrkeskategorier, exempelvis måltidsorganisationen där behovet av personal är koncentrerat till vissa delar av dagen. Lunchtiden kräver en högre personaltäthet än andra delar av dagen vilket genererar fler deltidsanställningar. En annan bidragande orsak till att sysselsättningsgraden inte är 100 procent är att anställda själva väljer att inte arbeta heltid trots att möjligheten finns.

Åldersstruktur

	Totalt			Kvinnor			Män		
	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring
-29 år, antal	811	807	-4	579	582	3	232	225	-7
30-39 år, antal	1 636	1 686	50	1 226	1 240	14	410	446	36
40-49 år, antal	1 929	1 893	-36	1 409	1 374	-35	520	519	-1
50-59 år, antal	1 942	1 956	14	1 498	1 490	-8	444	466	22
60-år, antal	903	896	-7	678	682	4	225	214	-11
Medelålder, år	45,8	45,9	0,1	44,0	44,1	0,1	46,3	46,1	-0,2

Analys och förslag till förbättringar

Medelåldern i kommunkoncernen är i princip oförändrad från 2018. Åldersstrukturen är relativt jämt fördelad vilket ger

goda möjligheter att arbeta med kompetensförsörjning. För att tillgodose kompetensbehovet som genereras av

kommande pensionsavgångar krävs alltså ett långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. Under 2019 har en modell och metodik tagits fram för kompetensförsörjningsprocessen. För att få effekt av detta kommer arbetet med att utveckla och implementera denna process att fortsätta under 2020.

Växjö kommunkoncern arbetar på olika sätt för att kunna bemanna olika bristyrken där bland annat pensionsavgångar genererar brist på personal. Exempel på detta är ett projekt med extratjänster inom omsorgsförvaltningen som i samarbete med

förvaltningen för arbete och välfärd syftar till att kombinera utbildning och praktik för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Genom detta minskar arbetslösheten samtidigt som kompetens inom bristyrken tillgodoses. Andra exempel är att måltidsorganisationen har ett nära samarbete med utbildningsföretag för vuxenutbildning samt erbjuder praktikplatser och internutbildningar. Tekniska förvaltningen arbetar kontinuerligt för att behålla medarbetare med långvarig erfarenhet och spetskompetens och som är svåra att ersätta.

Sjukfrånvaro

	Totalt			Kvinnor			Män		
	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring
Sjukfrånvaro -14 dgr	37 110	35 930	-1 180	29 760	28 405	-1 355	7 350	7 525	175
Sjukfrånvaro 15-59 dgr	16 300	16 671	371	13 317	14 204	887	2 983	2 467	-516
Sjukfrånvaro 60-dgr	91 669	84 175	-7 494	80 392	71 729	-8 663	11 277	12 446	1 169
Totalt antal dagar	145 079	136 776	-8 303	123 469	114 338	-9 131	21 610	22 438	828
Sjukdagar/snittanst.	20,3	18,9	-1,4	23,0	21,2	-1,8	12,1	12,1	0,0
Andel medarbetare ej sjukfrånvarande, procent	37,3	35,3	-2,0	29,4	26,7	-2,7	43,9	42,6	-1,3

Analys och förslag till förbättringar

Sjukfrånvaron i Växjö kommun har under 2019 minskat. Lång- och korttidssjukfrånvaron minskar till följd av att flera verksamheter har arbetat aktivt med att minska sjukfrånvaron och stärka friskfaktorer vilket bedöms ha gett resultat.

Se riktningmålet "Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och 2022 vara högst 5 procent." för ytterligare analys.

Övertid

	Totalt			Kvinnor			Män		
	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring	Dec. 2018	Dec. 2019	Förändring
Övertid timmar, antal	60 183	56 816	-3 367	32 039	28 714	-3 325	28 144	28 102	-42
Övertid belopp, mnkr	17,1	13,2	-3,9	6,9	5,6	-1,3	10,2	7,6	-2,6

Analys och förslag till förbättringar

Att bevaka antalet övertidstimmar är en viktig fråga både ur ett kostnads- och arbetsmiljöperspektiv. Växjö kommunkoncern har ett genomsnitt på 7,8 övertidstimmar per anställd vilket inte är en hög siffra. Antalet övertidstimmar har också minskat 2019 jämfört med 2018 till följd av ett antal större insatser som pågått under flera år. Exempel på detta är att förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen har tagit fram ett nytt verktyg för att förenkla arbetet för chefer att omsätta resursfördelade timmar till timmar att bemanna för. Enhetschefer har i sitt uppdrag att bemanna all planerad frånvaro inför en ny schemaperiod. Följden av det arbetet har blivit mindre akuta beordringar och bättre framförhållning där endast akut

frånvaro måste lösas i verksamheten.

Den akuta frånvaron inom flera förvaltningar kan också i större utsträckning lösas av bemanningsenheten som har i uppdrag att lösa oplanerad frånvaro med hjälp av bemanningspool och timvikarier. Inom Värends räddningstjänst härleds minskningen av övertidstimmar till bland annat tydliga riktlinjer för övertid samt ett år där långa och krävande utryckningar har minskat jämfört med 2018.

Inom kommunstyrelsens förvaltning och några av bolagen har övertiden ökat. Det är en följd av brist på personal, problem med den samordnade varudistributionen och övertid vid beredskap.

Uppdrag kopplade till personalpolitisk inriktning

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5.

Riktningens utveckling

Svarsfrekvensen på koncernnivå vid höstens mätning var den högst uppmätta hittills, 80,4 procent jämfört med 73,2 vid vårens mätning vilket indikerar att medarbetare uppfattar undersökningen och återkopplingen av resultatet som värdeskapande.

Medelvärdet för hela kommunkoncernen var vid höstens mätning lägre än föregående mätning, 4,7 på en sexgradig skala jämfört med 4,8 vid tidigare måttillfälle.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Syftet med temperaturmätaren är att få en bild över arbetsklimatet i organisationen och hur vi tillsammans kan utveckla verksamheten och vår arbetsmiljö. Målet är att stärka arbetsgrupper och hela koncernen för att kunna jobba ännu bättre för dem vi är till för. Mätningen genomförs två gånger per år.

Fyra bolag och de två minsta förvaltningarna uppvisar ett något starkare resultat jämfört med föregående mätning. Omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen behåller medelvärde 4,8 och resterande förvaltningar och bolag uppvisar ett något svagare resultat. Resultatet visar en tydlig trend där de förvaltningar som genomgått större förändringar och effektiviseringar som påverkat många medarbetare har ett försvagat resultat. Vid återkoppling av resultat och analys av fritextsvaren

utkristalliserar sig två framgångsfaktorer till att vissa verksamheter trots ett högt förändringstryck behållit sitt goda resultat. De faktorer som identifierats är ledarskapsförmåga i förändringsarbete och medarbetarnas förmåga och vana att möta omvärldens behov av förändringar. En avgörande faktor för att lyckas är att skapa förståelse för förändringsarbetet genom att förmedla varför förändringen genomförs.

Koncernövergripande insatser som har startat eller är under utveckling

Växjö kommuns samlade modell för att arbeta med förändringsarbete innefattar insatser som fokuserar på gemensam riktning, struktur och kultur.

Särskilda satsningar som genomförts under året är bland annat chefsutbildningar med syfte att skapa en gemensam bild över chefskapet i Växjö kommun och dess bolag och förvaltningar. Vidare har koncernledningen arbetat med att förtydliga informationsspridning genom vattenfallsmodellen samt skapat mötesforum för utökad koncernledning och chefsdagar.

Framtid och omvärld

Förändringstrycket inom offentlig verksamhet kommer att fortsätta öka. Kommuner förväntas i allt högre grad digitalisera sina tjänster och målgruppernas förväntningar förändras kontinuerligt. För att fortsatt vara attraktiv som arbetsgivare gäller detta i hög grad även interna processer. Under 2020 kommer fokus därför

bland annat att vara på att korta ledtider och öka effektiviteten genom att digitalisera både interna och externa tjänster. Vidare behöver Växjö kommun och dess förvaltningar och bolag fortsätta att skapa

förutsättningar för att arbeta med ständigt förändrings- och förbättringsarbete. Under 2020 kommer därför en modul om att leda i förändring läggas till inom ramen för kommunens chefsprogram.

Uppdrag

Ta fram kompetensförsörjningsstrategi för kommunkoncernen som knyts till kompetensutveckling, rekryteringscentrum och kompetensprofiler.

Uppdraget har startats upp 2019 med fokus på utveckling av modell av och metodik för kompetensförsörjningsprocessen. Strategisk kompetensförsörjning är en metodik och ett förhållningssätt som innebär systematik, medvetenhet och proaktivitet. Processen utgår från en strategi för att säkerställa att rätt person med rätt kompetens finns på rätt plats för att uppnå verksamhetens mål. Processen ska vara integrerad med verksamhetsplaneringen och budgetarbetet för att kopplingen mellan uppdrag, mål, vision och kompetensbehov ska bli tydlig.

För att säkerställa att samtliga verksamhetsformer har rätt kompetens utgår arbetet från en kompetensförsörjningsprocess och utredningsmetodik från Svenska institutet för standarder (SiS). Utredningsmetodiken, tillsammans med strategin, möjliggör att säkerställa att verksamheten når sina mål och visioner samt att utmaningar och kompetensbrister identifieras.

Effekten går inte att mäta än. Under 2020 kommer fokus att ligga på fortsatt utveckling av modell och metodik, framtagande av kompetensprofiler och implementering i organisationen.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Genomsnittlig medarbetarupplevelse enligt lokal barometer	Sep 2019	4,7*		

*Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan relateras till jämförelsegruppen större stad. Som jämförelsebas används istället måttalet för riktningmålet, 4,5

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och 2022 vara högst 5 procent.

◆ Riktningmålet utveckling

Sjukfrånvaron i Växjö kommun har under 2019 minskat från 5,8 till 5,64 procent. Andelen sjukfrånvaro under 14 dagar har minskat vilket är positivt eftersom det är denna frånvaro som

påverkar verksamheten mest och är svårast att planera för. Andelen sjukfrånvaro över 60 dagar har också minskat medan sjukfrånvaro mellan 15-59 dagar har ökat något.

En annan trend är att kvinnors sjukfrånvaro minskar medan mäns sjukfrånvaro ökar något, detta kan härledas till att huvuddelen av de större insatser som genomförts under året har gjorts inom verksamheter som är kvinnodominerande. Ännu når vi inte målet att ha högst fem procent sjukfrånvaro men utvecklingen går i rätt riktning.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Lång och korttidssjukfrånvaron minskar då flera förvaltningar har arbetat aktivt med att minska sjukfrånvaron vilket bedöms ha gett resultat. Förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen har genomfört insatser för att öka förutsättningarna för hälsosamma scheman för medarbetare i schemaintensiv verksamhet. Genom utbildningsinsatser för chefer ökar förutsättningarna att minska sjuktal och samtidigt säkerställa rätt bemanning utifrån verksamhetens behov. Inom omsorgsförvaltningen har även insatser gjorts för att förtydliga och förenkla riskbedömning och handlingsplan samt utbilda alla medarbetare i vad arbetsmiljölagen säger om det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Inom förvaltningen för arbete och välfärd har även alla chefer genomgått en utbildning i hälsofrämjande ledarskap med fokus att utveckla ledarskapet gällande främjande insatser och proaktivt arbete för att förhindra sjukskrivningar.

Utbildningsförvaltningen har haft flera projekt under året för att minska sjukfrånvaron. Exempel på projekt är att de tillsammans med nya enheten friskt arbetsliv arbetat med tidiga insatser för personer som blivit sjukskrivna. Utöver detta har även pilotprojekt gällande arbetsmiljödialog genomförts för att skraddarsy lösningar för enheter med hög

sjukfrånvaro samt kartlägga framgångsfaktorer för enheter med låg sjukfrånvaro.

Kultur- och fritidsförvaltningen påbörjade i augusti en friskvårdssatsning som kommer pågå under cirka 10 månader och involverar samtliga medarbetare på förvaltningen. Inom ramen för projektet genomförs bland annat digitala föreläsningar med efterföljande workshop kring olika teman.

Framtid och omvärld

På nationell nivå redovisas att den tidigare nedåtgående trenden i sjukfrånvaron har bromsats in och på vissa håll tyder utvecklingen på en vändning uppåt. I takt med förändringarna på arbetsmarknaden har den fysiska arbetsmiljön fått mindre betydelse jämfört med den psykosociala. Psykisk ohälsa har fått en allt större betydelse för förändringar i sjukfrånvaro och det drabbar i högre utsträckning yngre åldersgrupper. Som arbetsgivare är det därför viktigt att fortsätta arbetet med förebyggande åtgärder. Under 2020 kommer fokus att ligga på att ta fram en hälsostrategi samt intensifiering av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Framtidens utmaningar ligger även i att skapa en hållbar arbetsmiljö i en tid där teknikutvecklingen accelererar och skapar förändringar av yrkesgrupper i kommunen. Vissa yrkesgrupper kan komma att försvinna och det skapas nya möjligheter och nya tjänster i takt med att specifika arbetsuppgifter automatiseras. De flesta yrkesgrupper kommer att påverkas av nya kompetenskrav. Det blir därmed viktigt att som arbetsgivare kunna rikta utbildningar och omplacera individer i en mer teknologiskt avancerad arbetsmiljö. Kompetens blir framöver en livslång process snarare än något som är aktuellt bara under en begränsad period.

Uppdrag

KF

Kommunhälsan ska förändras för att minska sjukfrånvaron.

Enligt uppdrag från 2018 har enheten Friskt arbetsliv formats för att utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. Den tidigare organisationen, kommunhälsan, har avvecklats.

En översyn har genomförts av kommunkoncernens behov av stöd för att kunna främja ett friskt arbetsliv genom förebyggande arbetsmiljöarbete. Enheten friskt arbetsliv ska utifrån behoven stödja verksamheten inom såväl social och organisatorisk arbetsmiljö som fysisk och teknisk. Tjänster för rehabilitering och lagstadgade kontroller har upphandlats i form av extern företagshälsovård. Detta får till följd att friskt arbetslivs uppdrag har förändrats från att vara en intern företagshälsovård till att vara en enhet som håller samman det proaktiva arbetsmiljöarbetet. Utifrån detta har bemanningsbehovet setts över och en kompetensväxling påbörjats.

Kvarstående uppgifter är att i samband med att de kommunala bolagens avtal med företagshälsovård löper ut se över hur bolagen kan nyttja friskt arbetslivs tjänster och ingå i kommunens avtal för företagshälsovård.

Effekten av förändringen går ännu inte att mäta.

KF

Höja friskvårdsbidraget med 25 procent.

I budgeten för 2019 höjdes friskvårdsbidraget för kommunkoncernens medarbetare med 25 procent. Som en konsekvens av höjningen har nyttjandegraden ökat från 49 procent 2018 till 55 procent 2019.

KF

Hälsoprogram för att minska sjukskrivningarna i omsorgen.

Syftet med hälsoprogrammet är att minska sjuktalen i omsorgen. Arbetet med att ta fram ett hälsoprogram har påbörjats under 2019 men har ännu inte implementerats. Programmet består av ett antal digitala utbildningar tillsammans med färdiga diskussionspunkter. Ämnen som berörs är till exempel sömn, stress, kost, motion och hållbara scheman. Chefer kan använda materialet tillsammans med arbetsgruppen som diskussionsunderlag och kunskapshöjning. Programmet är tänkt att fungera som ett komplement till det arbete som redan görs som till exempel omtanke, hälsosamtal, kontinuerliga riskbedömningar och tidiga rehab-planer för att skapa möjlighet till snabb återgång efter sjukdom.

Effekten går ännu inte att mäta eftersom implementering sker under 2020.

KF

Utveckla en modell för IT-skyddsronder, för att identifiera ineffektivitet och förbättringspotential i den digitala arbetsmiljön.

En modell för IT-skyddsronder är framtagen. Modellen kommer att implementeras i samband med att det systematiska arbetsmiljöarbetet digitaliseras i det koncerngemensamma systemstödet för verksamhetsstyrning. Projekt för att ta fram modulen i systemstödet har pågått under 2019 och verktyget planeras att implementeras under 2020.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF RMC	Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	2019	5,64	↗	■

*När årsrapporten publiceras saknas jämförelsemått för större stad. Som jämförelsebas används istället måtalet för riktningmålet, 5 %

Förväntad utveckling

Befolkningsökning och bostadsbyggande

Växjö kommun har vuxit med drygt 1 100 personer per år sedan 2010. Befolkningsstillväxten väntas ligga kvar på en fortsatt hög nivå under de kommande åren. En stark befolkningsstillväxt innebär utmaningar för bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete. Jämfört med riket har kommunen procentuellt fler i åldersgrupperna 0–15 och 16–24 år och färre i åldersgrupperna 25–64 år och över 65 år. I den yngre åldersgruppen sker en tydlig inflyttning till Växjö för att utbilda sig på universitetet. Många flyttar sedan från Växjö efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20–64 en lättare försörjningsbörda för kommunen. Det kan dock vara missvisande i universitetsstäder.

Under rekordåret 2018 färdigställdes över 1 500 bostäder som är den högsta siffra som noterats sedan 1975. Antalet färdigställda bostäder för 2019 är preliminärt 767 stycken vilket är i linje med bostadsprognosen. Antalet påbörjade lägenheter var 877 stycken vilket är en ökning jämfört med 2018.

Långsiktig planering av verksamhet och ekonomi

2024 beräknas Växjö kommun ha 100 000 invånare. Denna utveckling innebär stora möjligheter men också stora utmaningar. Växjö kommun växer inte bara när det gäller antal invånare och antal nya bostäder utan också vad gäller teknisk infrastruktur och verksamhetslokaler. De kommande årens investeringar är stora och Växjö kommun har under de senaste åren upplevt en växtvärk som tagit sig uttryck i såväl verksamhet som i ekonomi.

För att kunna upprätthålla och utveckla den kommunala servicen i kommunen och

successivt gå från en stor småstad till en liten storstad krävs god planering och framförhållning. Långsiktiga beräkningar och väl grundade bedömningar är nödvändiga att ha som underlag för diskussioner om prioriteringar och strategiska vägval. Växjö kommun behöver ytterligare stärka greppet om demografiutvecklingens effekter på budgeten för att kunna förbereda och tillhandahålla ändamålsenlig verksamhet med hög resurseffektivitet. Koncernens investeringsprocess och dess struktur och metod behöver utvecklas för att bli ett strategiskt instrument i den övergripande planeringen och uppföljningen.

För att kunna få en fördjupad förståelse för koncernens förmåga till måluppfyllelse vad gäller ändamålsenlighet och resurseffektivitet kan styrmodellen och modellen för god ekonomisk hushållning utvecklas ytterligare.

Budget 2020 i balans med strategiska effektiviseringsåtgärder

Det kärva ekonomiska läget gör att Växjö kommuns budget för verksamhetsåret 2020 prioriterar kärnuppdraget. Utgångspunkten är att ambitionshöjningar i nämnder och styrelser finansieras med egen omställning eller nya prioriteringar. Effektiviseringsåtgärder på nära 90 miljoner kronor kommer att verkställas i verksamheterna under 2020 i syfte att nå en budget i balans. Effektivisering sker bland annat genom ökade samordningsvinster avseende koncernövergripande stödfunktioner. Syftet med dessa åtgärder är att rusta organisationen för framtiden och fortsatt säkra en ändamålsenlig och resurseffektiv verksamhet.

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränser och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

De fem huvudprocesserna är:

- Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad
- Utbilda för ett livslångt lärande
- Utveckla och förvalta en växande stad, tätort och landsbygd
- Stödja individen och främja ett självständigt liv
- Möjliggöra en aktiv fritid

Läsanvisning och bedömningsgrunder

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningmålen.

Varje avsnitt inleds med en kort beskrivning av riktningmålet utveckling. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningsmål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelse bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen enligt

ovan.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål. Röd indikerar en icke acceptabel nivå på måluppfyllelse, gul en tillfredsställande nivå och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med en samlad analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende av faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga effektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålen följs dessutom upp i respektive process. Analysen av detta mål görs i avsnittet om God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal som följer efter den inledande beskrivningen av respektive riktningsmål utveckling ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även tillfälle att ge en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningmålet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Nyckeltalen är märkta med RK för resultat och kvalitet och E för effektivitet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras

med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Sammanfattande analys av koncernens hållbarhetsarbete

Hållbara Växjö 2030 - Ansvar, nytänkande och resultat

Kommuner och regioner har en avgörande roll och ett stort ansvar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Det är därför av stor vikt att integrera hållbar utveckling i ordinarie styrning och ledning. Vägledande principer, gemensamma värderingar och målbilder ger förutsättningar för att kommunens hållbarhetsarbete blir effektivt och verkningsfullt.

Alla Växjö kommuns verksamheter och processer arbetar för en hållbar utveckling och har gjort så under lång tid. Sammantaget går utvecklingen i Växjö åt rätt håll inom många områden men en hel del utmaningar återstår. År 2019 var ett år för uppföljning, analys och bred dialog kring hållbar utveckling och vårt lokala arbete med FN:s globala mål.

I januari 2019 tillsattes ett politiskt utskott för hållbar utveckling. Hållbarhetsutskottet är kommunstyrelsens beredande organ för strategiska hållbarhetsfrågor och ska implementera och följa upp kommunens hållbarhetsprogram. Arbetet med Agenda 2030 leds av koncernledningen och stöds och samordnas genom kommunledningsförvaltningens hållbarhetsenhet tillsammans med en koncernövergripande grupp.

I oktober 2019 antog fullmäktige i full enighet ett nytt hållbarhetsprogram Hållbara Växjö 2030 - Ansvar, nytänkande och resultat. Programmet ger hela koncernen och kommunen ett gemensamt ramverk för att nå visionen En fantastisk plats att bo, leva och verka i - nu och i framtiden i ljuset av FN:s 17 globala mål. Programmet tydliggör därmed också ytterligare vad vår

gemensamma värdegrund och Vi skapar en hållbar framtid innebär.

Framtagandet av programmet har varit ett sätt att bygga och sprida kunskap genom breda dialoger, nuläges- och väsentlighetsanalyser med invånare, medarbetare, intressenter och akademi. Programmet speglar den globala agendan och innehåller fem målbilder och nio utmaningar som alla innefattar flera globala mål och adresserar såväl ekologisk, som social och ekonomiskt hållbar utveckling. Uppföljning och trendanalys av programmet kommer ske dels i årsredovisning och dels i analyser år 2022, 2026 och 2030.

En viktig milstolpe i klimatarbetet

Under 2019 passerades en viktig milstolpe i klimatarbetet genom att Växjö energi helt slutade använda torv och fossil olja för energiproduktion. Detta innebär att Växjö kommer klara delmålet om 65 procent minskning av koldioxidutsläppen till 2020 utan större problem. Även inom transportsektorn minskade de totala utsläppen av koldioxid. En viktig bidragande orsak till detta är satsningar på cykelvägar och bussfiler som underlättat för mer hållbara resmönster.

Sjörestaurering, ekologiska livsmedel och hållbara upphandlingar

Arbetet med att restaurera de stadsnära sjöarna har fortsatt med mycket goda resultat och exempelvis har fosfornivåerna i Södra Bergundasjön halverats under året. Under sommaren valde kommunen att inte klippa alla grönytor för att istället skapa vildvuxna biotoper för insekter. Nybildade Hovshaga naturreservat invigdes i september i samband med Naturens dag.

Kommunkoncernens andel inköp av ekologiska livsmedel var under 2019 hela 52 procent och det bästa utfallet hittills. Ett arbete pågår dessutom med att kunna klimatmärka måltider som serveras av

måltidsorganisationen.

Under 2019 har Växjö kommun tillsammans med övriga aktörer i Södra Smålands Avfall och Miljö för första gången tagit fram en gemensam avfallsplan. Ett strategiskt dokument för att utveckla kommunernas arbete.

Ett koncerngemensamt arbete med hållbara upphandlingar och inköp har under 2019 tagit fram ett förslag till koncerngemensam uppförandekod för leverantörer. Uppförandekoden ska utgöra koncernens baskrav på leverantörer och kommer hanteras politiskt under våren 2020. Ett gemensamt arbete med utvalda upphandlingar främjar ständig förbättring och strategisk systematik kring både kravställande och uppföljning av hållbarhetskrav. Växjö är också en Fairtrade city och under året genomfördes de insatser som krävs för att behålla diplomeringen.

Social hållbarhet och folkhälsa

Det finns fortsatt utmaningar när det gäller olika delar kopplat till social hållbarhet i Växjö kommun och i Sverige. Social hållbarhet handlar bland annat om jämlika, jämställda livsvillkor, möjligheten att leva ett självständigt liv, hälsa, goda livsmiljöer, trygghet och delaktighet. Det berör och berörs av alla verksamheter inom kommunkoncernen.

Andelen av kommunens invånare som uppger bra eller mycket bra hälsa har minskat något från tidigare år men ligger fortsatt på genomsnitt för Sverige. Utvecklingen pekar på en negativ trend vad gäller känslan av tillit och upplevd ensamhet. Detsamma gäller resultatet med en ökande andel narkotika i avloppsvattnet och att den narkotikarelaterade dödligheten bland män har ökat under året. Kommunen har en drogpolicy för gymnasieskolorna för förebyggande ANDT-arbete (Alkohol, Narkotika, Tobak och Doping). Policyn är en viktig vägledning i gymnasieskolornas arbete mot droger i Växjö kommun.

Kungsmadskolan och Teknikum har under 2019 tagit fram Handlingsplan droger.

I uppföljningen av den lokala ungdomspolitiken (Lupp) framgår att det är en högre andel gymnasieungdomar (72 %) i Växjö kommun, än i övriga riket (66 %), som svarar att de upplever en bra eller mycket bra hälsa. Barnens bästa gäller! i Växjö kommun. Kommunen bedriver, tillsammans med Region Kronoberg och övriga kommuner i länet ett långsiktigt arbete med tidiga insatser. Ett prioriterat område i Växjö kommuns förskolor och skolor är att barn och ungdomar ska känna trygghet och finna studiero för att kunna utvecklas utifrån sin egen förmåga. Uppföljningar för 2019 visade att barn och elever i hög grad upplever trygghet och att de trivs i verksamheterna. Växjö kommun arbetar för en mer likvärdig skola som skall ge goda möjligheter för elever att lyckas oavsett bakgrund men tyvärr visar utvecklingen på en nedåtgående trend. Årets nulägesanalys visar att skillnaderna mellan pojkar och flickor består och att nyanlända elever har svårigheter att nå målen.

Mångfald och jämställdhet

Implementeringen av Växjö kommuns mångfaldsprogram pågår kontinuerligt i hela kommunkoncernen. De planerade och genomförda insatser bidrar till att uppnå de mål som identifierats i mångfaldsprogrammet. För ett mer strategiskt arbete för en jämställd kommun så redovisas data i form av könsuppdelad statistik när så är möjligt. Med en koncernövergripande integrationsplan på plats så fokuseras på att främja en effektiv etablering för nyanlända. Som en av 32 kommuner med särskilt utsatta stadsdelar har Växjö kommun tilldelats statsbidrag från Delegationen mot segregation. 2019 års medel har nästan uteslutande fördelats till nämnden för arbete och välfärd samt utbildningsnämnden.

Tillsammans mot en hållbar framtid

Kommunen arrangerar eller deltar varje år i ett flertal olika lokala event och evenemang som stärker vår gemensamma utveckling mot en hållbar framtid. Bland annat Earth week i samband med Earth hour sista veckan i mars, Bo, leva, verka-mässa med fokus på tillgänglighet och stöd för olika funktionsvariationer, Växjö Pride i maj och matmässan MAT - Mötesplatsen för en närproducerad, småskalig och hållbar måltid som äger rum i september varje år, Kulturnatten sista lördagen i januari. Dessa är alla viktiga mötesplatser för att synliggöra kommunkoncernens arbete, påverka och påverkas av, samt föra dialog med invånare, företagare, civilsamhälle och besökare kring hållbar utveckling.

Omvärld och framtid

På nationell nivå har Växjö kommun under 2019 varit delaktig i arbetet med att ta fram nyckeltal för uppföljning av de globala målen i kommunerna. När Aktuell Hållbarhet gjorde en sammanställning av alla nyckeltalen i alla kommuner hamnade Växjö kommun på en åttonde plats (i kommungruppen större städer och landsbygd) bland Sveriges kommuner utifrån hållbar utveckling.

Växjö kommun har under 2019 medverkat i den tekniska kommitté inom Svenska Institutet för Standarder (SIS) som arbetar med att ta fram en vägledande standard för hållbar utveckling i kommuner och regioner med utgångspunkt i Agenda 2030. Kommitténs arbete beräknas vara klart i slutet av 2020.

Några prioriterade utvecklingsområden för 2020 är att verka för fortsatt minskad

klimatpåverkan, hållbara konsumtionsmönster och bevarande av biologisk mångfald. Som ett resultat av Växjös deltagande i WWF-kampanjen One Planet City Challenge kommer under våren 2020 en rapport som berättar om Växjös klimatarbete ligger i linje med Parisavtalet eller om fler åtgärder måste till för att öka takten i utsläppsminskningarna. Kommunen kommer också bygga ny kunskap genom att medverka i ett utvecklingsarbete för beaktande av ekosystemtjänster i samhällsplanering i ett internationellt projekt kallat Blue/Green city.

Ytterligare en utmaning är att bygga kompetens vad gäller att ställa krav på livscykelanalyser i upphandling av entreprenad och byggnation. Detta ingår som en del i ett projekt kallat Klimatneutrala Växjö 2030 och som fått externa medel inom ramen för Viable Cities som leds av Vinnova, Formas och Energimyndigheten, med KTH som värdorganisation. I beviljade projektet DIACCESS kommer under 2020 möjligheter ges att utveckla innovationer i gränslandet hållbar utveckling och digitalisering.

Fortsatt viktiga insatser under 2020 blir att ytterligare uppmärksamma ojämlika villkor, fortsatta insatser för tillit och trygghet och främjandet av goda levnadsvanor. Delaktighet och dialog är en av de viktigaste nycklarna. Det kan i sin tur leda till högre tillit och tilltro till samhället och till dem som verkar i det. Delaktighet bygger tillhörighet, lokal identitet, vilja till ansvar, meningsfullhet och sammanhang och detta har i sin tur en positiv påverkan på hälsa och välbefinnande.

Uppdrag kopplade till hållbarhet

Uppdrag

KF

Slutföra framtagandet av hållbarhetsprogrammet Växjö 2030 (lokal Agenda 2030) och integrera det i styrmodellen för kommunkoncernen.

Hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030 godkändes av kommunfullmäktige i oktober 2019. Programmet pekar på vikten av att visa på ansvar, nytänkande och resultat och innehåller en deklARATION för ett hållbart Växjö, fem målbilder för önskat börnläge 2030 och nio utmaningar i linje med FN:s globala mål samt en plan för uppföljning och analys. Arbetet med programmet har innehållit självskattning, väsentlighetsanalys och en bredd av dialoger med invånare, akademi och näringsliv.

Den sista delen av arbetet är framtagandet av de indikatorer och nyckeltal som ska följa upp hållbarhetsprogrammet samt en tydlig struktur för implementering och integrering i styrmodell och budgetprocess. Denna kommer att vara klar under 2020.

KF

Genomföra val till Europaparlamentet

Val till Europaparlamentet har genomförts.

Fotograf: Mats Samuelsson

Uppföljning av huvudprocesserna

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Nya steg mot full sysselsättning

Riktningens utveckling

Växjö kommun uppvisar god utveckling av riktningens nya steg för full sysselsättning. Den väl fungerande samverkan mellan Växjö kommun, Arbetsförmedlingen och näringslivet bidrar till den positiva riktningen. Dock visar Arbetsförmedlingens statistik att arbetslösheten fortsätter stiga för sjätte månaden i rad.

Arbetsförmedlingen bedömer att bidragande faktorer till utfallet är arbetskraftens sammansättning där fler står längre ifrån arbetsmarknaden i kombination med en försvagning av konjunkturen. De utbildningssatsningar som gjorts ger fler möjlighet till fortbildning och ökad anställningsbarhet för kommunens målgrupper.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Arbetsförmedlingens prognos för 2019–2021 visar på en fortsatt stark arbetsmarknad. Samtidigt blir avmattningen i ekonomin allt mer tydlig. Antalet sysselsatta fortsätter att öka men i betydligt lägre takt. För 2020–2021 beräknas antalet sysselsatta i åldrarna 16–64 år öka med 45 000 personer (SCB:s

Arbetskraftsundersökningarna). Utrikes födda väntas stå för hela ökningen.

Betydande skillnader i arbetslöshetsprocent kvarstår mellan utrikes- och inrikes födda personer. Arbetsförmedlingens nationellt övergripande analys visar att neddragningen av extratjänster som skedde i början av året främst har drabbat kvinnor.

Det totala antalet inskrivna på

Arbetsförmedlingen i Kronobergs län, liksom antalet öppet arbetslösa och programdeltagare, har ökat jämfört med föregående år och ligger idag på 8,4 procent. För Växjö är motsvarande siffror 8,1 procent medan riket ligger på 7,4 procent. Samtliga siffror innefattar öppet arbetssökande och arbetssökande i program och avser mätning december månad 2019.

Inskrivna arbetslösa i åldrarna 55–64 år har under en lägre period stått nästintill still, medan ungdomsarbetslösheten ökar för första gången sedan 2013. Att ungdomsarbetslösheten ökar hänger samman med avmattningen i ekonomin. Ungdomar har oftare osäkrare anställningsformer vilket gör att de kan påverkas i ett tidigt skede när konjunkturen mattas av.

De största utmaningarna under kommande år är enligt Arbetsförmedlingen den stigande långtidsarbetslösheten, kompetensförsörjningen, utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden samt Arbetsförmedlingens neddragning och reformering. Sammantaget påverkar det osäkra läget i arbetsmarknadspolitiken samt ovan nämnda utmaningar Växjö kommuns verksamheter i hög grad redan idag, så även en längre tid framöver.

Avmattning i ekonomin

Den globala ekonomin befinner sig i en synkroniserad avmattningsfas. Svensk ekonomi påverkas i hög grad av vad som händer i omvärlden och detta återspeglas i en svagare tillväxttakt. Senaste årens befolkningsökning tillsammans med det goda arbetsmarknadsläget fortsätter främja sysselsättningstillväxten i Kronobergs

län även om den väntas växla ner i takt under kommande år.

Arbetsförmedlingen konstaterar att bland grupper med lägst gymnasial utbildning har arbetslösheten minskat och bedöms hålla sig på låga nivåer. Dock sker motsatt utveckling för personer med högst för-gymnasial utbildning och andra inskrivna arbetslösa i utsatt ställning på arbetsmarknaden.

Minskade möjligheter till subventionerade anställningar och generellt lågt inflöde till utbildningar som leder till varaktig etablering på arbetsmarknaden slår hårt mot utsatta grupper och samhällstillväxten i stort. Arbetsförmedlingen visar på ett trendbrott gällande långtidsarbetslösa personer. Gruppen har tidigare utgjorts övervägande av män, men årets siffror visar att kvinnor nu utgör majoriteten av de som varit arbetssökande i mer än 12 månader. Den svagaste utvecklingen återfinns bland utrikes födda kvinnor med kort utbildningsbakgrund.

Till självförsörjning via studier eller arbete

Den lokala utbildningsplikten i kombination med flera andra faktorer såsom Arbetsförmedlingens utbildningsplikt, välutvecklad vuxenutbildning och SFI i kombination med yrkesutbildning ger fler personer möjlighet att bryta ett bidragsberoende.

Mellan 2017 och 2018 ökade antalet individer som gått från Växjö kommuns arbetsmarknadsverksamheter vidare till studier från 4 procent till 10 procent. 26 procent har under 2018 avslutats till arbete, vilket är en minskning jämfört med 2017 års 34 procent. Av de som har studerat grundläggande vuxenutbildning har 71 procent slutfört kurs. Kursdeltagare som slutfört kurs i grundläggande vuxenutbildning i Växjö har ökat i jämförelse med föregående delårsavstämning.

Kostnaderna per heltidsstuderande på komvux (samtlig regi) sjunker över tid. Kostnaderna är lägre i jämförelse med

större stad (ovägt medel) samt föregående år, vilket delvis kan härledas till införandet av ny ersättningsmodell i mitten av 2017. Sedan 1 januari 2019 förändrades ersättningsnivåerna per utbildningsområde. Dessutom infördes en högre ersättning för yrkesbonus inom SFI med integrerad yrkesutbildning, vilket sannolikt kommer att bidra till att kostnaderna per heltidsstuderande kommer att öka över tid.

En process är framtagen för sammanhängande studieplan mellan gymnasiet och vuxenutbildningen i syfte att få fler gymnasieungdomar som riskerar att inte slutföra gymnasiet att smidigt gå vidare till vuxenutbildningen. Modellen är testad i skarpt läge under läsåret 2018/2019 och 35 elever har varit aktuella i övergången. Uppföljning av eleverna visar att majoriteten har gått vidare till någon form av studier på Växjöloftet vuxenutbildning.

Inkluderingen av sommarskolan i Växjöloftet sommar innebär att elever som bedöms riskera att inte nå fullständiga betyg i matematik, svenska och svenska som andraspråk ska genomföra sommarskola innan de är berättigade ett feriejobb. Då flertalet av de platser som finns genom Växjöloftet sommar är förlagda på verksamheter under de första tre sommarveckorna har det varit svårt att bereda platser i den ordinarie verksamheten för de som efter avslutad sommarskola ska ferie-arbeta. Med anledning av detta inleddes under hösten 2018 en dialog med Växjöbostäder, vilket resulterade i frigjorda platser hos dem under veckorna efter avslutad sommarskola.

Arbetet med implementeringen av den nya modellen för Växjöloftet yrkes-högskola har fortgått under året. Växjöloftet Yrkeshögskola har startat nätverket Yh-Kronoberg, en samverkan mellan utbildningsanordnare i Kronobergs län där kompetensen kring exempelvis flexibla utbildningsmodeller ska utvecklas och där arbetet med att ansöka om regionala tillväxtmedel har påbörjats.

Växjö kommun möter på ett effektivt sätt upp arbetsgivare via Arbetsgivarcenter. Där matchas arbetssökande med arbetsgivarnas kompetenskrav i samverkan med Arbetsförmedlingen. Samverkan mellan Arbetsgivarcenter och den med Arbetsförmedlingen gemensamma kundytan på Kronobergsgratan 18 är tät. Dock innebär överenskommelsen mellan Statens servicecenter och Arbetsförmedlingen om att i början av 2020 inkorporera delar av Arbetsförmedlingens verksamhet på Norrgatan att Växjö kommun behöver ställa om, detta för att säkerställa att upparbetade arbetssätt och samverkansvinster inte går förlorade.

Vid beräkning av nettokostnaderna för kommunens arbetsmarknadsåtgärder mäts omfattning av personal på arbetsmarknadsverksamheten och arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsåtgärder eller som fått kommunala anställningar. 2018 års resultat 587 kr per invånare visar en minskning av kommunens kostnader gentemot 2017 års 632 kr per invånare. Växjö ligger även lägre än snittet för större städer; 675 kr per invånare för 2018.

2018 års utfall visar att 22 procent av kvinnorna och 30 procent av männen har börjat arbeta efter avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, vilket är en positiv utveckling och ligger i nivå över större stad (ovägt medel). En sammanslagning av nyckeltalen avslut till studier respektive arbete har sjunkit marginellt men ligger på nivå över större stad (ovägt medel).

Unga och vuxna till självförsörjning

Andel vuxna som avslutas till självförsörjning från ekonomiskt bistånd har minskat i jämförelse med motsvarande period 2018. Växjö kommuns egen undersökning visar att andelen personer avslutade till självförsörjning till vid årets slut låg på 45 procent, en sänkning i jämförelse med 49 procent 2018. Merparten av

andelen vuxna som avslutas till självförsörjning gör det genom arbete eller annan ersättning/ bidrag. En mindre andel avslutas på grund av studier, dock har arbetsmarknadsenheterna arbetat intensivt med studieförberedande insatser vilket har lett till en ökning av personer som påbörjar studier på SFI. Vidare har kompetensutvecklingsinsatser i form av studier för personer i extratjänster förstärkts. Detta framgår dock ej i statistiken för avslut till studier. Av andelen som ej avslutas till självförsörjning är den största andelen avslutade på grund av att hushållet ej är avhörda. Dock kan man anta att flertalet trots allt går till någon form av självförsörjning såsom arbete, eftersom man ej längre åberopar stöd i form av ekonomiskt bistånd.

En av gymnasieskolans utmaningar är att en relativt stor andel av eleverna inte fullföljer sina studier med examen från ett nationellt program. Samtidigt är en slutförd gymnasieutbildning på många sätt en avgörande faktor för ungdomars etablering på arbetsmarknaden och för övergång till fortsatta studier. Andel unga personer som avslutats till självförsörjning är högre jämfört med 2018 och uppgår till 52 procent jämfört med 2018 då utfallet låg på 48 procent. Av gruppen unga som går till självförsörjning går merparten till studier, därefter arbete eller annan ersättning/ bidrag.

Fler hushåll i behov av ekonomiskt bistånd

I början av året minskade antal hushåll i behov av ekonomiskt bistånd för att under andra halvåret successivt öka. Ökningen kan delvis kopplas till bland annat arbetsgivarnas generellt ökade kompetenskrav samt färre former av anställningsstöd, vilket i sin tur bidrar till svårigheter att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden. Vid årets slut uppgick antal hushåll till 904, att jämföra med 868 hushåll vid slutet av 2018.

Växjö kommun har genomfört en omorganisation i syfte att öka tillgängligheten, öka rättssäkerheten

och effektivisera handläggningen av ekonomiskt bistånd. Införandet av den nya organisationen har under hösten skett successivt och slutfördes vid årsskiftet. Väntade effekter för omorganisationen innefattar ökade möjligheter till individualiserat stöd bland annat genom införandet av koordinatörer och vidareutveckling av arbetsmarknadsinsatser. Nyansökan och återansökan av ekonomiskt bistånd kommer bli möjlig att göra digitalt via dator, surfplatta eller smartphone från februari 2020.

Under februari månad genomfördes återigen den med Arbetsförmedlingen gemensamma satsningen Växjölöftet jobbvecka och jobbmässa. Totalt deltog 4 200 personer under jobbveckan, varav 3 800 besökare under jobbmässan. 81 företag deltog på mässan.

Framtid och omvärld

Under 2019 fortsatte det generellt gynnsamma klimatet för tillväxt i kommunen. Efterfrågan på kvalificerad arbetskraft är förhållandevis stort, lokalt såväl som nationellt, dock märks en tydlig avmattning i konjunkturen.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognostiserar att BNP-tillväxten sjunker framöver samt att skatteunderlagstillväxten dämpas under kommande år.

Växjö och Sveriges utmaningar gällande kompetensförsörjning kvarstår. Glappet mellan företagens kompetenskrav och befintlig utbildnings- och kompetensnivå hos arbetskraftsreserven kvarstår. För att stötta invånarna till egenförsörjning tar Växjö kommun ett samlat grepp kring utökade antal utbildningsplatser, ytterligare fokus på träffsäkra matchningar samt fördjupad samverkan med Arbetsförmedlingen och näringslivet. Inom ramen för Växjölöftet pågår en rad satsningar för att knyta samman individens och företagets kompetensbehov. Vidare ställs högre krav på verksamhetens förmåga att snabbt ställa om utifrån omvärldens rådande omständigheter. Behovet av individanpassade insatser samt kunskap om de processer som arbetssökande och företag befinner sig i är av största vikt.

Uppdrag

KF

Växjölöftet Sommar kopplas till deltagande i sommarskola för gymnasieelever som riskerar att inte nå fullständiga betyg.

Under 2019 inkluderades ferieskola i Växjölöftet sommar. Ett förvaltningsövergripande samverkansarbete kring administration och logistik har möjliggjort sammankoppling av elever som sökt feriejobb med elever i behov av ferieskola. Fyra elever kombinerade ferieskola med feriearbete under sommaren. Utmaningar framöver innefattar beredandet av korrekt antal platser för de som är i behov av kombinationen sommarskola och feriejobb samt fortsatt och förstärkt samverkan med utbildningsförvaltningen.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)	2018	80	→	
 	Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	2018	49 *	→	
 	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%)	2018	26	↘	
 	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som B. Börjat studera, andel (%)	2018	10	↗	
 	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2018	70	↘	
 	Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2018	780	↘	
 	Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2018	587	↘	
 	Kostnad komvux, kr/heltidsstuderade	2018	40 366	↗	

Växande näringsliv

Riktningens utveckling

Samtliga nyckeltal indikerar ett utfall som ligger över genomsnittet för kommungruppen större stad. Utfallet i några nyckeltal har dock försämrats något sedan förra mätningen men ligger fortsatt på en stabil nivå.

I 2019 års företagsklimatmätning som görs av Svenskt Näringsliv tappar Växjö kommun 16 placeringar till plats 56 jämfört med 2018. I enkäten föll eller stod kommunen stilla i 14 av 16 parametrar och i det sammanfattande omdömet från företagen, som väger tungt i rankingen, tappar kommunen från 3,87 till 3,72.

SKR publicerar Öppen Jämförelse Företagsklimat (Insikt), en kvalitetsmätning av den kommunala myndighetsutövningen och servicen gentemot företag. Kommunernas genomsnittliga Nöjd kund-index (NKI) i årets undersökning är 72 av maximala 100, och Växjö kommun ligger på just det värdet. Det är ett snäpp ner för Växjö jämfört med förra året (73), men värdet hamnar fortfarande i kategorin högt.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Tillväxt- och lönsamhetsanalys

Enligt Bisnodes tillväxt- och lönsamhetsanalys för perioden 2012–2017 har Växjö ett konkurrenskraftigt och lönsamt näringsliv. Näringslivet i kommunen är diversifierat och karakteriseras av en balanserad branschmix med en konkurrenskraftig tillverkande industri och en växande service- och tjänstesektor. De största branscherna i antal anställda är detaljhandel, partihandel och bygg. Den tillverkande industrin är en viktig bas för övriga näringslivet och har hög lönsamhet och tillväxt jämfört med riket. Tillväxten i antal anställda i Växjö kommun är något lägre än riksmedel.

Under de senaste åren har det funnits begränsade möjligheter att erbjuda attraktiv mark till företag som vill expandera i Växjö, så också under 2019. Men med det nya verksamhetsområdet utmed väg 30 öppnas viktiga möjligheter för såväl befintliga som nya bolag. Under 2019 har arbetet med detaljplanen närmat sig slutskedet, och ca 160 ha beräknas finnas tillgängligt för exploatering från 2021.

Under 2019 har 521 nya företag registrerats i Växjö kommun, vilket är något fler än 2018, då siffran var 445 (UC). Växjö har haft en svagt nedåtgående trend som vänder något uppåt under 2019. En undersökning av Almi 2016–2019 om nyblivna företagare ger en bild av hur företagsfrämjare bättre kan stötta nystartade företag

eller blivande företagare framöver. 66 procent har tagit hjälp av någon person eller organisation för att starta företaget. Växjö kommun stöttar aktörer som jobbar med att stimulera företagande och entreprenörskap, t.ex. Ung Företagsamhet, Ung Drive, Nyföretagarcentrum, Företagsfabriken och Macken Företagscenter.

Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsrapport för 2019 visar att matchningen på arbetsmarknaden försämrades under 2018. Arbetsgivare inom många branscher vittnar om att arbetsökande i många fall saknar de kompetenser som efterfrågas. Resultatet av kompetensbortfall innebär exempelvis brist på möjlighet att expandera, uteblivna eller avbrutna rekryteringar eller en försämring av kvalitet i verksamhet eller produktion.

Arbetsgivarcenter fortsätter sitt arbete för kompetensförsörjning och ökad sysselsättning. Samlokaliseringen mellan Växjö kommun och Arbetsförmedlingen möjliggör en stark koppling till regional samverkan genom ordinarie verksamheter, projekt och utbildningsanordnare. Arbetsmetoden ger effekt på riktningmålet så tillvida att näringslivet erbjuds en samlad offentlig stöttning i sin rekryterings- och kompetensförsörjningsprocess. Näringslivsavdelningen har upprättat ett integrationsinitiativ där privata företag är centrala. Företagen vill genomföra insatser av social karaktär och parallellt säkra upp sin kompetensförsörjning. Dessa insatser möjliggör bland annat att fler utrikes födda kvinnor kan äntra den svenska arbetsmarknaden.

I takt med att arbetsgivarna efterfrågar en alltmer kvalificerad arbetskraft samtidigt som allt fler arbetslösa personer bedöms ha en tröskel in på arbetsmarknaden, krävs fortsatta organisationsöverskridande och värdeskapande arbetsmetoder. Flera bolag påtalar betydande rekryteringsbehov och mycket resurser läggs på att få tag på nödvändig

kompetens. Rekryteringsproblematik upplevs inom flertalet områden exempelvis IT, transport, teknik och restaurang. Riktade insatser görs för att förbättra matchning av befintlig kompetens samt för att attrahera arbetskraft från platser utanför Växjöregionen.

Stimulera företagande och entreprenörskap

Växjö kommun har fokuserat på att utveckla företagsdialoger och informationsträffar riktade till specifika branscher, vilket bidrar till god dialog vid exempelvis tillsynsärenden. För att företag och privatpersoner enkelt ska kunna göra rätt, fortskrider arbetet gällande tillhandahållande av tydlig och tillgänglig information.

Videum Science Park har följt affärsplanen och har lyckats väl med att uppnå de mål som var uppsatta för 2019. Genom sitt arbete har Videum fungerat som ett verktyg för att stimulera företagande och entreprenörskap. Under året har antalet aktiviteter med Linnéuniversitetet flerdobblats, vilket långsiktigt syftar till att öka nyttiggörandet från akademien. Antalet deltagare vid kunskapsaktiviteter har ökat, likaså det totala antalet besökare. Detta är i sin tur viktiga delar för att skapa en attraktiv mötesplats för innovation och entreprenörskap och bidra till ökat nätverkande mellan företag i kommunen.

Framtid och omvärld

Växjö ligger i en industriintensiv region. Kronobergs län har hög koncentration av exportintensiva näringar, och i relation till befolkningen har länet den högsta exportintensiteten i riket. Kronobergs län har haft en god ekonomisk tillväxt under 2000-talet och ligger på en tillväxtnivå i linje med riksgenomsnittet. För ett industriintensivt län likt Kronoberg är produktiviteten en nyckelfaktor för att bevara konkurrenskraft på en global marknad. De senaste åren har länet

haft en högre produktivitetstillväxt än riket, där Älmhults kommun drar upp snittet med högst produktivitet i riket. Sysselsättningen ökar dock inte i samma takt som den ekonomiska tillväxten i länet. En annan utmaning i länet är att delar av näringslivet står inför generationsskiften på ledningsnivå.

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren tar fram en analys kring trender och hur företag bedömer läget, Sydsverige Live, som bygger på insamlade uppgifter från officiella datakällor som SCB och myndigheter, och mer kvalitativa källor som enkäter och dialogmöten med företagsledare och andra beslutsfattare. I analysen för 2019 valdes två specialteman ut för analys. Det första handlar om företagens långsiktiga strategier och tillväxt, där de strategiska frågorna upplevs väldigt närvarande. Affärsplaner uppdateras och innovationer är på gång, och det finns utbredda satsningar på digitalisering och arbete med klimatavtrycket. Bland de företag som intervjuas är planeringshorisonten för de flesta två-fem år, och nio av tio företag ser organisk tillväxt som mest prioriterat. Det andra temat handlar om kompetensförsörjning: I vilken utsträckning lockar sydsvenska företag talanger och hur viktiga är lärosätena i regionen för kompetensförsörjningen? Analysen visar att Sydsverige både producerar egen kompetens via lärosätena i regionen och att inflyttning också är en viktig kanal. Det är även värt att notera att en betydande andel tekniker, lärare, naturvetare och samhällsvetare arbetar i yrken som inte direkt matchar deras utbildning.

Rapporten pekar på några områden som kräver särskilt fokus framåt. Konjunktürkänsligheten ser olika ut i olika regioner, vilket måste påverka insatser kring exempelvis arbetsmarknadspolitik och yrkesutbildning. Att rikta utbildningar mot faktiska behov i regionernas näringsliv kan, visar analysen, ge stora effekter, och samtidigt finns det en

potential i att högskolor anordnar utbildningar inom ramen för Yrkeshögskolan. Trenden att fler företag ser internationell rekrytering som en möjlighet kräver nya lösningar. Viktiga parametrar för att underlätta framtidens rekryteringar kommer att vara tillgången till bostäder och

förskolor/skolor.

Videum Science Park kommer under 2020 fortsätta att fokusera på att utveckla de kunskaps- och labbmiljöer som initierats under 2019, fortsätta att stärka och utveckla relationer och aktiviteter med Linnéuniversitetet och näringslivet.

Uppdrag

Förbättra information om myndighetsutövning till företag och allmänhet

Under året har en första version av digital tillståndsguide publicerats. Vidareutvecklingen av denna pågår kontinuerligt främst med fokus på att allt fler av de tillstånd som finns i guiden ska uppgraderas till e-tjänster. Det är ett av stegen för att nå en mer digitaliserad myndighetsutövning med ökad service och tillgänglig information till företag och allmänhet som resultat. Växjö kommun har genomfört informationsträffar riktade till gymnasielever som studerar huvudsakligen praktiska inriktningar i syfte att informera om lagstiftning, kommunens roll som myndighet samt hur tillsynsärenden bedrivs.

Ta fram en näringslivsstrategi.

Under 2019 har en projektgrupp bestående av representanter från näringslivsavdelningen, förvaltningen för arbete och välfärd, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen samt Videum arbetat med framtagandet av en näringslivsplan. En nuläges- och omvärldsanalys har gjorts där bland annat möjligheter och risker som Växjös näringsliv står inför har identifierats. Ett antal dialogmöten har genomförts med representanter från näringslivet, våra samverkanspartner och internt inom kommunkoncernen för att ringa in de viktigaste insatserna för ett växande näringsliv i Växjö kommun. Bearbetning av utkast pågår och kommer under våren 2020 skickas ut på remiss.

Ny vision för Universitetsstaden Växjö

Pågående strategiarbeten såsom näringslivsprogram och översiktsplan har beroenden till uppdraget om ny vision för universitetsstaden Växjö. Arbetet bedrivs under en sammanlänkande vision; Universitetsstaden Växjö. Kvarstår gör själva framtagandet av en universitetsstadsvision. Denna ska grundas i en omvärldsanalys och workshop med intressenter. En arbetsgrupp tar därefter fram förslag till universitetsstadsvision och säkerställer övriga programs och strategiers koppling till visionen. Arbetet beräknas vara klart vintern 2019/2020. Växjö kommun och Videum har inför arbetet med den nya campusplanen inventerat sina markreserver avseende byggrätter. Framtagandet av planen sker i samverkan med Linnéuniversitetet.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
	Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	2019	5	→	●
	Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	2019	56	↘	●
	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	2018	72	↘	●
	Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	2018	160	↗	●

Snabbare etablering för nyanlända

Riktningens utveckling

Riktningens utveckling utvecklas sammanlagt i tillfredsställande riktning. Det redovisade utfallet ligger i några av nyckeltalen något under det accepterade värdet eller genomsnittet för jämförelsegruppen. Växjö kommun bedriver ett aktivt samverkansarbete med berörda myndigheter, civilsamhället och näringslivet, vilket ger nytillkomna invånare möjlighet att etablera sig i kommunen.

Sysselsättningen har nått sin kulmen bland inrikes födda då andelen sysselsatta inom den arbetsföra befolkningen ligger på en hög nivå och arbetslösheten är den lägsta sedan början av 1990-talet. Även om sysselsättningsgraden reduceras under perioden och att arbetslösheten ökar något så kommer den outnyttjade arbetskraftsresursen att vara fortsatt begränsad. Arbetsförmedlingen konstaterar att de arbetskraftsresurser som inte nyttjas fullt ut därmed finns i huvudsak bland utrikes födda. Utmaningar i form av exempelvis utrikes födda kvinnors utsatta ställning på arbetsmarknaden, språkbarriärer, utbildningströsklar, olika former av ohälsa, drivkrafter för arbete samt svårighet att matcha

arbetsgivares kompetensbehov kvarstår.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Jämställdhet på arbetsmarknaden

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAUs, rapport Etablering efter etableringsinsatser visar att det går betydligt bättre på arbetsmarknaden för nyanlända män än för nyanlända kvinnor. Tre år efter att de påbörjat etableringsinsatser var 38 procent av männen och 19 procent av kvinnorna sysselsatta. Männen deltog oftare i arbetsmarknadsutbildning och praktik, men det kan bara förklara en liten del av skillnaden i sysselsättning. En samlad analys visar dock att utfallet möjligtvis delvis kan härledas till förutfattade meningar hos de professioner som arbetar med målgruppen.

I rapporten Vad händer i mötet? En studie av hur arbetsförmedlares arbetssätt kan bidra till ökad jämställdhet konstaterar

Arbetsförmedlingen att ett betydande arbete kvarstår för att uppnå jämställdhet på arbetsmarknaden, i synnerhet i målgruppen utrikes födda. Utrikes födda kvinnor som är inskrivna på Arbetsförmedlingen anvisas i högre grad till insatser med syfte att uppfylla aktivitetskraven än att insatsen ska leda till jobb. Män matchas däremot i större utsträckning mot lediga jobb eller hänvisas till arbetsmarknadsnära insatser. Rapporten visar vidare att arbetsförmedlare, när de ska hantera obalansen mellan de krav som ställs på dem och de resurser de har att tillgå, utvecklar strategier för att förenkla arbetet. Det tar sig uttryck i att arbetsförmedlare i stor utsträckning tillskriver utrikes födda kvinnor och män olika egenskaper. Dessa uppfattningar påverkar hur arbetsförmedlarna förhåller sig till kvinnor respektive män i möten och kontakter. Kvinnor med kort utbildning och liten arbetslivserfarenhet har dessutom i större grad bristfälliga kompetenskartläggningar. Det är inte osannolikt att motsvarande mönster återfinns i andra organisationer som möter målgruppen, varför det är av stor vikt att medvetandegöra och motverka särbehandling. I kombination med avsaknad av sanktion vid avsteg från planeringen i exempelvis etableringsplan, riskerar tiden i arbetslöshet att förlängas och etableringsprocessen försvåras ytterligare.

Innanförskap och tillvaratagande av kompetens

Arbete, utbildning och sysselsättning är grundläggande delar i ett samhälle som strävar mot innanförskap och tillvaratagandet av kompetens. Växjö kommuns integrationsarbete bygger på tidiga och behovsanpassade insatser, utökat utbildningsutbud och koordinerade arbetsmetoder. Växjö kommun arbetar strategiskt och övergripande med att påskynda etableringen för nyanlända. Genom externt finansierade projekt möjliggörs effektivare processer kring nyanländas

etablering i arbets- och samhällsliv. Arbetet med strategiska och lokala överenskommelser har dock på grund av Arbetsförmedlingens omställning inte kunnat följa planerad tidsram. Länsstyrelsen har därför beviljat §37-medel för att färdigställandet av de lokala överenskommelserna i länets samtliga kommuner ska kunna slutföras.

Samordningsarbetet kring ett gemensamt Mottagnings- och etableringscentrum fortgår. Målet är att erbjuda ett smidigare mottagande och bättre förutsättningar för en effektivare etablering. Förslag på inrättande av ett statligt servicekontor på Araby har uppkommit, och dialog har påbörjats med ansvarig myndighet.

Utbildningsbakgrund, konjunkurläge och arbetsmarknadens krav påverkar etablering

Arbetsförmedlingens omställning har på flera sätt försvårat det med Växjö kommun gemensamma operativa och strategiska samverkansarbete. Det råder i dagsläget stor ovisshet kring resurssättning och ansvarsfördelning i svensk arbetsmarknadspolitik vilket påverkar långsiktigheten i planering och samverkan mellan landets kommuner och Arbetsförmedlingen.

Växjö visar på positivt ihållande trend avseende avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) mellan 20–64 år. Över tid har Växjö minskat sin avvikelse från förväntat värde, från -5 procent 2016, till -3 procent för de efterföljande två åren. I jämförelse ligger Växjö dock sämre till än större stad (ovägt medel). Måttet beskriver skillnaden mellan faktisk förvärvsfrekvens och förväntad sådan. Den statistiska modellen tar hänsyn till skyddsbehövande och deras anhörigas vistelsetid i Sverige och utbildningsnivå, samt arbetslöshet i kommunen bland inrikes födda. Med skyddsbehövande och deras anhöriga avses personer som sökt asyl och fått uppehållstillstånd, deras anhöriga samt

kvotflyktingar. Personerna kan ha bott i Sverige både kortare och längre tid.

Hur lång tid det tar för flykting-
invandrare och deras anhöriga att
komma i arbete beror i stor
utsträckning på deras utbildnings-
bakgrund. Även andra faktorer såsom
konjunkturläge och arbetsmarknadens
krav påverkar möjligheterna att
etableras. Längst tid tar det för
lågutbildade som saknar gymnasial
utbildning. Trenden visar att
förutsättningarna att etablera sig på
arbetsmarknaden har förbättrats sedan
2014. Trenden är uppåtgående över tid,
men bedöms plana ut, då det stora
antal flyktingar som kom till Sverige
under hösten 2015 ännu inte räknas
med i nedan statistik. Statistik finns
enbart fram till och med 2017.

*Önskad effekt uppnådd avseende
omorganisation av Växjöloftet
vuxenutbildning*

Omorganisationen av Växjöloftet
vuxenutbildning har gett effekt.
Pedagogisk kvalitet och utveckling,
arbetslivsriktad språkutbildning och
progression utvärderas och säkerställs
genom dessa kvalitetsuppföljningar. De
kompetensutvecklingsinsatser som
Växjöloftet vuxenutbildnings lärare
inom auktorisationen har bland annat
haft andraspråksinlärning i fokus för att
möta målgruppens behov. Ett antal
yrkesutbildningar i kombination med
SFI, även kallat SFY, har startats och
utvecklingen för fler sådana är god.
Växjö kommun har under året växlat
upp arbetet med att förtydliga
möjligheten till yrkesutbildningar, och
införandet av sammanhållen studieplan
bidrar till en snabbare etablering på
arbetsmarknaden och i samhällslivet.
Även personer som i dagsläget inte står
till arbetsmarknadens förfogande
erbjuds kompetenshöjande insatser,
bland annat genom föräldrasvenska via
Familjecentralen.

Andelen elever på SFI som klarat minst
två kurser, av nybörjare två år tidigare
har sedan 2016 sjunkit något för varje
år, 43 procent för 2018 att jämföra med

2017 års resultat 47 procent. Drygt 5
procent av de elever som läser SFI på
studieväg 2 och 3 kombinerar
språkstudierna med yrkesutbildning.
Andelen har således ökat sedan 2018 då
knappa 4 procent kombinerade sina
studier. Ökningen kan delvis härledas
till ett bredare utbildningsutbud, en
politisk satsning på vuxenutbildning
som budgetmässigt möjliggör en
generösare antagning, yrkesbonus vid
kombinationsutbildning, en tät
samverkan med Arbetsförmedlingen
samt rekryterande insatser som riktar
sig till personer som erhåller
försörjningsstöd och/eller är
arbetssökande.

Utfallet gällande kostnader för SFI är
lägre i jämförelse med föregående år
samt med referensgruppen. I juli 2017
introducerades en resultatbaserad
ersättningsmodell där utbetalning
delades i en resultatbaserad
grundersättning (80 procent av kr/h)
samt en resultatbaserad ersättning (20
procent vid godkänt betyg A-E). Sedan
1 januari 2019 förändrades
ersättningsnivåerna per
utbildningsområde. Dessutom infördes
en högre ersättning för yrkesbonus
inom SFI med integrerad
yrkesutbildning, vilket sannolikt
kommer att bidra till att kostnaden för
svenska för invandrare kommer att öka
över tid.

Framtid och omvärld

Bristen på arbetskraft är ett fortsatt
hinder för jobbtillväxten i flera regioner
och inom ett flertal branscher. På
grund av att den totala tillgängliga
arbetskraften över tid bedöms öka,
kombinerat med ett svagare
konjunkturläge och färre
subventionerade jobb, prognostiserar
Arbetsförmedlingen att arbetslösheten
ökar kommande år.

För första gången på länge är fler
kvinnor än män långtidsarbetslösa.
Utrikesfödda kvinnor som inte har gått
ut grundskolan har det allra svårast att
etablera sig på arbetsmarknaden.
Regeringen har beslutat att ändra i
Arbetsförmedlingens regleringsbrev för

2019. Ändringen innebär att 300 miljoner kronor får användas till fler insatser, bland annat för att fler utrikes födda kvinnor ska komma i arbete. Omfördelningen av medel innebär att personer som inte omfattas av etableringsuppdraget kommer att kunna ta del av Arbetsförmedlingens insatser och program i högre utsträckning. I oktober 2019 hävdes beslutsstoppet avseende extratjänster och moderna beredskapsjobb.

I den senaste budgetpropositionen avser regeringen att från 2020 ta bort den årliga grundersättning som kommuner erhållit för mottagande av nyanlända. Dessutom uteblir indexeringen av schablonersättningen, vilket innebär att ersättningen inte kommer justeras upp utifrån förändring i prisbasbeloppet för 2020. Regeringen avser anslå 80 miljoner kronor under 2020 som ett tillfälligt stöd till kommuner som under de

senaste åren har tagit emot ett stort antal nyanlända i förhållande till sin befolkning, dock omfattas Växjö inte av anslaget.

Regeringen har beslutat en proposition med förslag om att reglerna om eget boende för asylsökande (EBO) ska ändras. Regeringens förslag innebär att asylsökande som flyttar till och bor i eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar som huvudregel inte ska ha rätt till dagersättning. Genom förslaget förväntas fler asylsökande i stället välja att bo i områden med bättre förutsättningar för ett hållbart mottagande. De nya reglerna träder i kraft 1 januari 2020, men börjar gälla 1 juli 2020. Dock ges ett antal kommuner möjlighet att göra undantag genom att peka ut särskilt utsatta områden där asylsökande inte får bo om de vill behålla sin ersättning.

Uppdrag

Genomföra riktade insatser för fler nyanlända kvinnor i arbete

Växjö kommun strävar efter en mer jämställd arbetsmarknad och att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden. Kommunen har en tydlig ambition att fler kvinnor ska erbjudas matchning och anställning i samma utsträckning som män. Arbete pågår för att synliggöra och förändra kvinnors situation på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Externt finansierade projekt har ett tydligt fokus på kvinnor, liksom delmålen och samverkansstrategierna i de lokala och regionala överenskommelserna. Arbetet har resulterat i ett tydligare fokus på sysselsättning, yrkes- och utbildningsval samt språkfrämjande insatser. Könsskillnader kvarstår dock i samtliga avseenden.

Språkundervisningen ska knytas närmre yrkesutbildning och jobb. Exempelvis med förändrad resultatstyrning av SFI-peng och yrkesbonus i SFI-pengen.

Flertalet kompetensutvecklingsinsatser med fokus på andraspråksinlärning har initierats under året, exempelvis föräldrasvenskan, en insats som riktar sig till föräldralediga i behov av språkinlärning. Arbetet med att starta yrkesutbildning i kombination med SFI är pågående och kontinuerliga dialoger förs med utbildningsanordnare.

Arbetet med resultatstyrning av SFI-pengen är genomfört. Genom flexibilitet i undervisningen mellan SFI- och yrkeslärare främjas kopplingen till arbetslivet. När eleven gått ut i arbete som uppfyller vissa kriterier utgår yrkesbonus till utbildningsanordnaren för yrkesutbildningen.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, andel (%)	2018	-3	→	
 	Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2018	43	↘	
 	Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4–9 år (%)	2017	53,9 *	↗	
 	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	2018	137	↗	

Utbilda för ett livslångt lärande

Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen

Riktningens utveckling

Växjö kommuns prioriterade utvecklingsområden har under 2019 varit att resultaten ska öka, utveckla undervisningens kvalitet, digital utveckling samt attraktiv arbetsgivare. Måluppfyllelsen för årskurs 3 är i stort sett den samma som föregående år medan måluppfyllelsen för årskurs 6 har en svagt nedåtgående trend i relation till de tre senaste åren. Även måluppfyllelsen för årskurs 9 och gymnasieskolan har minskat. Minskningarna är små men är viktiga att uppmärksamma för att det inte ska bli en trend.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Växjö kommun har under de senaste fyra åren prioriterat utbyggnaden av

ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete med en tydlig styrkedja som ger kunskap om kvaliteten på undervisningen. Strukturer, rutiner och verktyg för det systematiska kvalitetsarbetet används fullt ut från och med läsåret 2019/20. Nulägesanalysen för implementeringen visar att det finns en ökad kompetens och kunskap kring det systematiska kvalitetsarbetet. Men även att det finns förskolor och skolor som behöver ytterligare stöd och kompetensutveckling i arbetet med planering, genomförande och analys av undervisningen genom fortsatt kontinuitet, kvalitet och hållbarhet i uppbyggda strukturer i det systematiska kvalitetsarbetet.

Insatser i syfte att utveckla undervisningens kvalitet har under året varit utbildning inom kollegialt lärande och ett antal nätverk har skapats bland annat inom svenska, svenska som andraspråk, matematik, idrott och

naturorienterande ämnen. Även nätverk inom studie- och yrkesvägledning och skolbiblioteken har skapats. Dessa nätverk fortsätter under 2020 med fokus på att öka undervisningens kvalitet.

Ett prioriterat område i Växjö kommuns förskolor och skolor är att barn och ungdomar ska känna trygghet och finna studiero för att kunna utvecklas utifrån sin egen förmåga. Uppföljningar för 2019 visade att barn och elever i hög grad upplever trygghet och att de trivs i verksamheterna. I linje med tidigare år valde omkring 83–93 procent av kommunens elever alternativen ”stämmer helt” eller ”stämmer ganska bra”, som svarsalternativ i förvaltningens förskole- och skolundersökning som genomförs varje år. Flera förskolor och skolor redovisar i sina kvalitetsrapporter hur de systematiskt arbetar med trygghet och studiero. Bland annat lyfts ett tydligt pedagogiskt ledarskap och stödjande lektionsstrukturer som framgångsfaktorer. Andra faktorer som beskrivs som lyckade är skolors arbete med stödfunktioner som elevkoordinatorer, mentorer, elevassistenter och tvålärareskap.

Under 2019 har Växjö kommun fortsatt med att utveckla och stärka nätverken för användare och stödstrukturer för digitala verktyg i undervisningen. Fokus under 2019 låg mot full utbyggnad inom förskolan. Arbetet har inneburit en utbyggd IT-infrastruktur i förskolan med tillgång till enheter som bärbara datorer och/eller surfplattor samt trådlöst nätverk och är idag fullt utbyggt

Måluppfyllelse förskolan 2019

Allt fler förskolor arbetar systematiskt med läroplanens mål och har ett större fokus på ökad måluppfyllelse jämfört med tidigare. Effekter som förskolorna skriver fram i sina kvalitetsrapporter är bland annat att arbetet med språket lett till att fler barn har en ökad språkförståelse, ett större ordförråd än tidigare och en högre kommunikativ förmåga. Arbetet med matematiken har

bland annat lett till att barnen använder matematiska begrepp i vardagen på ett sätt som inte gjordes tidigare och att barnen kan förklara hur de tänker när de räknar. Förskolorna arbetar fokuserat med värdegrunden för att barnen ska känna trygghet både inom förskolans lokaler men också med varandra och med pedagogerna.

Måluppfyllelse grundskolan 2019

Måluppfyllelsen i årskurs 3 mäts genom ett genomsnitt av andelen elever som når kunskapskraven i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. Såväl pojkars som flickors måluppfyllelse ökar när det gäller ämnet svenska, annars är det små skillnader mellan könen. Pojkar når i högre grad kunskapsmålen i matematik medan flickor i högre grad når kunskapsmålen i svenska. Läsa, skriva, räkna - en garanti för tidiga insatser infördes 1 juli 2019. Garantin innebär att elever i behov av stöd ska få adekvata stödinsatser.

Måluppfyllelsen i årskurs 6 mäts genom nyckeltalet "andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen". Andelen elever som når målen i alla ämnen ligger på 75% och har en svagt nedåtgående trend i relation till de tre senaste åren. Det genomsnittliga meritvärdet ökar dock och når det högsta värdet på fem år, 225 för 2019 (212 för 2018). Dock är det fler elever som inte når kunskapskraven i alla ämnen jämfört med tidigare år.

Måluppfyllelsen i årskurs 9 för läsåret 2018/19 är lägre än föregående år, men har en positiv trend sett över en fyraårsperiod. Gymnasiebehörigheten, inklusive sommarskolans resultat, ligger på 82 % 2019, en nedgång med tre procentenheter jämfört med föregående år. Sommarskolan ökar resultatet med ett par procentenheter. Resultatet visar att kön har betydelse för måluppfyllelsen. Skillnaden i resultat visar att flickors resultat är högre än pojkars, stabilt och med en viss ökning över tid. Pojkars resultat varierar i högre grad mellan åren, där gruppen vissa år närmar sig flickors

resultat medan andra år ökar åter differensen. En jämförelse av resultatet avseende elevers gymnasiebehörighet i relation till det nationella genomsnittet visar att Växjö har ett lägre resultat totalt sett, men framförallt gäller det pojkars resultat. Av de grundskole-elever som är folkbokförda i Växjö kommun visade 2019 års resultat att 82 procent nådde behörighet till gymnasieskolan vilket är en minskning med tre procentenheter mot 2018. Resultatet har minskat något i jämförelse med större städer som ligger på 84 procent.

Måluppfyllelse gymnasieskolan 2019

En av gymnasieskolans utmaningar är att en relativt stor andel av eleverna inte fullföljer sina studier med examen från ett nationellt program. En slutförd gymnasieutbildning är på många sätt en avgörande faktor för ungdomars etablering på arbetsmarknaden och för övergång till fortsatta studier. Måluppfyllelsen för gymnasieskolan har mellan 2016 och 2018 haft en positiv utveckling när det gäller genomströmningen för gymnasieexamen. Under 2019 minskade dock andelen elever något och elever som tog examen inom tre år var 68 procent, vilket var en tillbakagång med två procentenheter från 2018. Det var fler flickor än pojkar som tog examen inom tre år, 72 respektive 64 procent. Av gymnasieeleverna på Växjö kommuns skolor tog 80 procent examen eller studiebevis inom 4 år (flickor 81 procent och pojkar 79 procent) vilket var en ökning sedan 2017 med två procentenheter.

Andelen elever som 2019 nådde examen eller studiebevis för gymnasieskolan inom fyra år och som är folkbokförda i Växjö kommun var 78 procent, vilket är en liten minskning jämfört med 2018, men i princip i linje med större stad. Fler flickor än pojkar tog examen eller fick studiebevis inom fyra år, 81 respektive 76 procent.

Effektivitet i jämförelse med andra kommuner

Referenskostnaden, kronor per elev, bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet har för nettokostnad om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Jämförelsen av referenskostnaden mellan större stad och Växjö kommun visade 2018 års värden en referenskostnad som i stort sett låg i nivå med eller högre än större städer när det gäller gymnasiet och grundskola.

Nettokostnad för grundskola och gymnasieskola kr/invånare följs upp på helårsbasis. Siffror i Kolada visar att Växjö kommun över tid ligger under nivån för större stad när det gäller grundskolan men att kostnaden ökar över tid. Gymnasieskolan minskade sina kostnader för 2017 i jämförelse med 2016 och låg i nivå under större städer till att under 2018 öka kostnaderna och ligga i nivå över större städer.

Framtid och omvärld

SKR (Sveriges kommuner och regioner) pekar på att framgångsrika skolor arbetar med systematisk utveckling av undervisning och arbetssätt, att fokus ligger på lärarnas ledarskap i undervisningen och att elevernas lärande följs upp på ett systematiskt sätt. Nuläget visar att utvecklingen av Växjö kommuns förskolor och skolors systematiska kvalitetsarbete går i rätt riktning. Undervisningen analyseras genom uppföljning, planering och prioriterade utvecklingsområden. En utmaning för kommande år är säkerställa att skolorna får kontinuitet, kvalitet och hållbarhet i uppbyggda strukturer såsom personal, rutiner och riktlinjer samt i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet.

I Växjö kommuns budget 2020 förväntas en prioritering mot kärnuppdraget. Nuläget sätter tryck på verksamheterna inom huvudprocessen

och kan komma att kräva ett tänk i helt nya banor för att hantera de samlade resurserna på ett mer effektivt sätt samtidigt som kvaliteten skall bibehållas och verksamheten utvecklas. Därtill ställs verksamheten inför utmaningar att hantera i form av ökade skillnader mellan elevgrupper, segregation och kontinuitet i personal och kompetens. Dessutom ska flera nationella insatser realiseras och organiseras under 2020 vilket påverkar förskolornas och skolornas organisationer. Barnets rättigheter förväntas synliggöras genom att Barnkonventionen blev lag från och med första januari 2020. Alla reformer väntas öka kvaliteten i utbildningen men sätter också organisationen inför nya utmaningar i fråga om kompetensutveckling,

utbildningsinsatser och förändringar i organisationen.

För hantera och kunna möta det framtida behovet av kompetens har det under 2019 tagits fram en kompetensförsörjningsstrategi för att säkerställa att rätt person med rätt kompetens finns på rätt plats och vid rätt tillfälle för att uppnå verksamhetens mål. Strategisk kompetensförsörjning är ett förhållningssätt som innebär systematik, medvetenhet och proaktivitet. En ambition är att arbetet ska vara implementerat under kommande halvår och fullt integrerat med verksamhetsplaneringen och budgetarbetet för att kopplingen mellan uppdrag, mål, vision, kompetensbehov och måluppfyllelse ska bli tydligt.

Uppdrag

Höjd elevpeng för undervisning.

Under 2019 har medel fördelats enligt utbildningsnämndens beslut om förstärkning inom bland annat grundskolan med fokus mot undervisningen. Tillskottet har förstärkt flera områden som till exempel kompetensförstärkning, elevhälsan. Vidare har det tillsatts resurser kring lovskola men också en förstärkning av elevpeng ut till enheterna utifrån identifierade behov kopplat till de utvecklingsområden skolorna arbetar med.

Öka befintlig skolpersonals behörighet.

Under 2019 gjordes två kartläggningar på legitimerade lärare som undervisar i annat ämne än vad legitimationen visar, samt en kartläggning på obehöriga lärare i syfte att få information om de hade tillräcklig akademisk kompetens för att kunna läsa till lärarbehörighet genom KPU, kompletterande pedagogisk utbildning. Resultatet från kartläggningarna visade bland annat att det var få som hade tillräckliga akademiska meriter för att bli behöriga lärare. Det finns inget ämne eller årskurs som sticker ut och utgör en klar majoritet som kan motivera exempelvis en köpt utbildning i egen regi.

De kommande åren kommer utbildningsförvaltningen att ha ett större rekryteringsbehov än den arbetskraft som finns att tillgå. I syfte att möta den nuvarande och kommande bristen på medarbetare med rätt kompetens har kompetensförsörjningsstrategin implementerats. Under 2019 har avdelningen för personal- och kompetensförsörjning tagit fram förslag på att kunna erbjuda studenter arbete i verksamheterna under studietiden till lärare.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2019	82	↘	
 	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2019	78	↘	
 	Nettokostnad grundskola åk 1–9, kr/elev	2018	99 612	↗	
 	Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev	2018	110 542	↗	

En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

Riktningens utveckling

Riktningens utvecklas i en nedåtgående riktning.

De flesta av Växjö kommuns elever upplever att de får det stöd de behöver i skolan. Samtidigt ökar den socioekonomiska komplexiteten i Växjö kommun vilket indikeras i de nyckeltal som mäter elevsammansättningens påverkan på resultaten. Det finns utmaningar för förskolor och skolor i hur de ska lyckas beroende av både var i kommunen de ligger men också i deras förutsättningar såsom antal elever med annan bakgrund samt andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.

Under 2019 har kommunen prioriterat barn- och elevhälsa och att arbeta för en jämlik skola. Satsningar i budgeten kring tidiga insatser har genomförts och kommer under 2020 att fortsätta.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Studiero och trygghet

I förskole- och skolundersökningen 2019 uppger 85 procent av eleverna i årskurs 7–9 och i gymnasiet att det "stämmer helt" och "stämmer ganska bra" att skolan ger stöd om eleven behöver det. I årskurs 1–6 uppger närmare 95 procent av eleverna att de får stöd när det behövs. Även om det är små förändringar så har resultatet minskat något sedan föregående år.

Barn- och elevhälsa och tidiga insatser

En central satsning inom området tidiga insatser som initierats under 2019 är att öka kompetensen att möta alla barn och elever utifrån deras behov, i synnerhet de med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Insatsen har

skapat bättre förutsättningar för alla barn och elever att utvecklas och må väl i en anpassad miljö utifrån ett socialt, fysiskt och pedagogiskt perspektiv.

Under 2019 förstärktes barn och elevhälsans resurser med professioner som logoped och psykolog. Under 2019 inrättades även tvärprofessionella resursteam i särskolan. Teamet består av specialpedagog, socionom, kurator, arbetsterapeut och ingår i särskolans lokala elevhälsa. En viktig insats kopplat till nyanländas lärande är språk- och kompetenscentrums uppdrag som kommer att inbegripa tidigt stöd, kartläggning och studiehundledning.

En ambition under 2019 har varit att öka samverkan i arbetet med tidiga insatser. En betydande insats för detta är Barnens bästa gäller! som handlar om att bidra till att skapa en trygg och säker uppväxt för varje barn och deras vårdnadshavare genom främjande, tidiga och samordnade insatser. Målet är att förtydliga och förstärka samverkan mellan flera instanser och myndigheter samt minimera risker för utanförskap och psykisk ohälsa.

Samverkan

För att öka behörigheten till gymnasiet och öka genomströmningen i gymnasiet har en kontinuerlig samverkan med förvaltningen för arbete och välfärd inneburit en inkludering av sommarskolan i Växjöloftet sommar 2019. Under 2019 har arbetet med en modell för Sömlösa övergångar implementerats. Insatsen är ett samarbete mellan förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen kring gymnasieelever som riskerar att få ofullständiga betyg eller som riskerar att sakna gymnasieexamen. Insatsen förväntas skapa bättre förutsättningar genom att eleverna får en sammanhängande studieplan och att de undviker studieavbrott och därmed får en sömlös övergång från gymnasiet till vuxenutbildningen.

Ett processarbete har utvecklat samverkan för elever inom gymnasiesärskolan i syfte att fler ska gå vidare till arbete eller fortsatta studier efter gymnasiet. En process är framtagen av en arbetsgrupp under 2019. Arbetsgruppen består av representanter från vuxenutbildningen, gymnasiesärskolan, omsorgsförvaltningen och Arbetsförmedlingen.

Modellberäknat värde baserat på 2019 års resultat

Växjö kommun arbetar för en mer likvärdig skola som skall ge goda möjligheter för elever att lyckas oavsett bakgrund. Det modellberäknade värdet tas fram för att hänsyn ska tas till skillnader i elevsammansättningen vid jämförelser mellan skolor och kommuner. Värdet visar betygsresultatet i relation till elevsammansättningen på skolorna, utifrån kön, föräldrars utbildningsnivå, behov av ekonomiskt bistånd samt andelen nyinvandrade elever. Avvikelsen från det modellberäknade värdet visar differensen mellan det förväntade resultatet utifrån elevsammansättningen och det faktiska resultatet.

Måluppfyllelsen för årskurs 9 när det gäller behörighet till gymnasiet, uppnådda kunskapskrav samt meritvärdet, mäts med hänsyn till skillnader i elevsammansättningen vid jämförelser mellan större städer och över tid.

Mellan 2018 och 2019 visar resultatet för Växjö kommun en nedgång i gymnasiebehörigheten och andel elever som har nått målen i alla ämnen. När det gäller meritvärdet är resultatet oförändrat. Då förändringarna är små är det svårt att peka på några trender. Dock innebär resultatet att skolorna presterar under förväntad nivå. Det som konstateras är att elevers bakgrund har betydelse för gymnasiebehörigheten. Växjö kommuns elever som är födda i Sverige når ett bättre resultat än riket. Det

gäller även elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Däremot når elever födda utomlands ett sämre resultat än riket. Vid en djupgående analys av årets resultat så visar resultaten att Växjö kommun från 2014 till 2019 har ett lägre resultat när det gäller elever med utländsk bakgrund, födda utomlands. Däremot når Växjö kommuns elever med utländsk bakgrund födda i Sverige gymnasiebehörighet i högre grad än riket, även om meritvärdet är lägre än rikets. Växjö kommuns elever födda i Sverige når ett högre resultat än rikets elever. Föräldrars utbildningsbakgrund påverkar också måluppfyllelsen. Växjö kommuns elever med förälder med förgymnasial eller gymnasial utbildningsnivå når ett lägre resultat än riket 2019.

Nyckeltalet andelen nyinvandrade elever som uppnår gymnasiebehörighet ger en bild av i vilken omfattning nyanlända elever i Växjös kommunala skolor når gymnasiebehörighet. Med nyanlända avses skolverkets definition "elever med kortare folkbokföringstid än fyra år i Sverige". Uppgifter för juni 2019 visar att 12,3 procent av de 73 nyanlända eleverna når behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Motsvarande andel för 2018 var 28 procent av 64 nyanlända elever. Då uppgiften uppdateras löpande i barn- och elevadministrativa systemet är uppgiften endast en ögonblicksbild för just den tidpunkten vilket gör att det inte går att dra några tydliga slutsatser. Måttet är svårt att bedöma i jämförelse över tid inte minst på grund av att det kan vara stora skillnader i gruppen när det kommer till antal år skolan samt vilka förkunskaper eleverna har med sig in i utbildningen.

Under 2020 har utbildningsnämnden gett ett uppdrag i internbudgeten att analysera vilka elevgrupper som har svårt att nå läroplanernas mål samt utveckla insatser mot dessa grupper. I detta ingår att fördjupa förvaltningens kunskap kring vad som påverkar olika skolors förutsättningar.

Framtid och omvärld

Forskning visar att boende- och skolegregationen samt socioekonomiska skillnader har stor påverkan för vilka förutsättningar barn och elever har i mötet med skolan. Även sambanden mellan socioekonomisk status och ohälsa samt lärande och hälsa är tydliga. Årets nulägesanalys visar att skillnaderna mellan pojkar och flickor består och att nyanlända elever har svårigheter att nå målen. Flickor når i högre grad examen än pojkar och har även högre genomsnittliga betyg. Samtidigt visar årets brukarundersökning att flickor mår sämre i skolan och upplever mer stress. Även skillnaderna mellan andra grupper ökar. Allt fler barn och elever rapporterar psykisk ohälsa. Att ha rutiner för att tidigt upptäcka elevers behov av stöd och sätta in åtgärder, främja närvaro samt skapa trygghet, trivsel och studiero är faktorer för framgång. De åtgärder som sätts in behöver också följas upp. SKR pekar på att samverkan mellan rektor, lärare och elevhälsans yrkesgrupper är en förutsättning för att ge alla elever möjlighet att utvecklas så långt som möjligt.

Till skillnad från jämförande städer visar statistik att andelen nyanlända i grundskolan har ökat för Växjö kommun de tre senaste åren. När det gäller utbildning för nyanlända elever finns särskilda utmaningar och det handlar om att ge goda förutsättningar att lyckas oavsett bakgrund. Elever födda i Sverige är i större utsträckning behöriga jämfört med elever födda utomlands. Störst skillnad är det om eleverna har kommit till Sverige innan ordinarie skolstart jämfört med elever som kommit under skoltiden.

Att arbeta förebyggande, att minska frånvaron och risken för skolmisslyckanden har blivit en allt viktigare del för våra skolor. För individen är en fullföljd gymnasieutbildning den säkraste vägen in på arbetsmarknaden.

Gymnasieskolan utgör även basen i näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning och är på så sätt en nyckelfaktor för fortsatt välstånd i Sverige.

Faktorer som påverkar resultat, utveckling och likvärdigheten är skillnader i skolornas organisatoriska förutsättningar och elevsammansättning, skillnader i resultat mellan pojkar och flickor, andelen nyanlända och svårigheter att

rekrytera behöriga lärare. Att hantera denna problematik är en utmaning. Samtidigt visar flera av kommunens skolor en positiv utveckling där allt fler arbetar systematiskt med insatser som ska verka kompensatoriskt. Genom en stärkt struktur kring det systematiska kvalitetsarbetet skapas det bättre förutsättningar för att kunna följa upp och analysera skillnader i resultat och identifiera effektiva insatser som får betydelse för elevernas kunskapsutveckling.

Uppdrag

Förstärka arbetet med skolans demokratiuppdrag.

Under 2019 färdigställdes och analyserades Lupp-undersökningen (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken). Luppen On Tour har genomförts vars syfte var att i samband med undersökningen möta elever ute på skolorna för att sätta fokus på elevdemokrati och medborgardialog. Svarefrekvensen i enkätundersökningen Lupp ökade väsentligt och Luppen on tour skapade direktkontakt med eleverna.

Arbetet med årets Lupp har även inbegripit en samverkan med Hållbara Växjö 2030 och Vision 2050 för att utöka plattformen för frågor som rör ungdomar i Växjö kommun. Resultatet ska kunna utgöra underlag för verksamheternas utvecklingsarbete kopplat till såväl skolans demokratiuppdrag som arbetet med förvaltningens utvecklingsområden på ett mer övergripande plan.

Sommarskola för gymnasieelever, som för aktuella ungdomar integreras i Växjöloftet Sommar.

Under 2019 har ett samarbete mellan förvaltningen för arbete och välfärd resulterat i en process för att inkludera ferieskolan i Växjöloftet sommar 2019. För att ytterligare synliggöra kopplingen mellan sommarskola och feriejobb har ett vägledande underlag för rektorer, lärare, elever och feriejobbsökande tagits fram. Informationsinsatser för kommunala och fristående gymnasieskolor har genomförts tillsammans med utbildningsförvaltningen. Samverkan med Växjöbostäder har resulterat i fler ferieplatser. Utmaningar framöver innefattar beredandet av korrekt antal platser för dem som är i behov av kombinationen sommarskola och feriejobb samt fortsatt och förstärkt samverkan med förvaltningen för arbete och välfärd.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
KF R/K	Andelen nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet av det totala antalet nyinvandrade elever i åk. 9 (%)	2019	12,3 *	↘	■
KF R/K	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2019	-2	↘	■
KF R/K	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2019	-2	↘	■
KF R/K	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2019	-6	→	■

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Riktningens utveckling

En sammanfattande analys visar att utvecklingen mot en bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering är tillfredsställande. Många nyckeltal påvisar en positiv utveckling över tid medan andra visar en negativ utveckling som är svår att åtgärda. Utvecklingen av dessa nyckeltal följs noggrant.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Växjö kommun växer i snabb takt och kommer enligt befolkningsprognosen att uppnå hundratusen invånare år 2024. För att skapa ett hållbart och attraktivt samhällsbyggande måste förtätning ske med hänsyn tagen till grönstrukturprogrammet.

Det sker i dag en förtätning av bostäder inom delar av staden som har längre än 300 meter till tillräckligt stora gröna miljöer. Ett exempel på ett sådant område är stationsområdet. Förtätning inom dessa delar av staden bidrar till att bostadsbeståndet ökar och att fler bostäder byggs i attraktiva lägen. Samtidigt påverkar ett ökat bostadsbyggande i dessa områden andelen Växjöbor som har högst 300 meter till ett tillgängligt park- eller naturområde. Mot bakgrund av denna problematik kommer uppdraget om att ta fram ett förslag till hur gröna miljöer kan skapas alternativt kompenseras inom områden där boende idag inte har tillgång till tillräckliga gröna miljöer inom 300 meter att startas upp under 2020.

Under våren beviljade EU medel till projektet Blue Green City, som delfinansieras av Interreg Europe. Projektet handlar om att tydligare få in ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. Arbete med stadens gröna miljöer och ekosystemtjänster är mycket viktigt för

att få till en väl fungerande samhällsplanering i en växande stad och kommun.

Kommunstyrelsen gav i augusti 2019 uppdrag att tillsammans med Linnéuniversitetet ta fram en campusplan med utgångspunkt från framtaget projektdirektiv. Under hösten har en gemensam målbild och förutsättningar för området arbetats fram.

Hållbar stadsplanering med träbyggnadsstrategi

Ett viktigt instrument i kommunens arbete med hållbar stadsplanering är träbyggnadsstrategin som beslutades av kommunfullmäktige 2018. Ett av skälen till att en ny strategi togs fram är att det just nu sker förändringar på marknaden som kräver en uppdaterad strategi om Växjö fortsatt ska vara i framkant och behålla sin position när det gäller trähusbyggnation. Implementering av den reviderade träbyggnadsstrategin pågår. I linje med Boverkets regler kommer Växjö kommun att börja använda livscykelanalyser vid upphandlingar av byggnation. Kommunkoncernen behöver förstärka sin kunskap inom detta område och har fått extern finansiering för det.

Under våren har två träbaserade byggprojekt färdigställts i kommunkoncernen. Dessa är Växjöbostädernas Arken och Vöfabs Vallvikens förskola. På totalen innebär det att vi ökar från 46,1 procent till 46,5 procent i total byggnation i trä sedan 2013. Detta tyder på att den totala träbaserade nyproduktionen i koncernen kommer att hamna i närheten av 50 procent år 2020.

Teknisk infrastruktur och miljö

Nämnder och bolag utvecklar och bygger kontinuerligt ut den tekniska infrastrukturen i takt med att kommunen växer. Ett antal

cykelöverfarter har färdigställts på det prioriterade huvudcykelnätet under året för att främja framkomligheten för cyklisterna och en översyn av cykelstråken till och genom centrumkärnan har startat genom framtagandet av ett nytt Stadsmiljöprogram.

Trafikplatsen på Hovshaga har färdigställts under året. Trafikplatsen innebär en ökad trafiksäkerhet, bättre tillgänglighet till kollektivtrafiken och en bättre framkomlighet över lag.

Nyckeltalet Nöjd Medborgarindex - Gång- och cykelvägar visar att Växjö över en tioårsperiod har legat något över genomsnittet för jämförbara städer. Vid årets mätning ligger resultatet något under genomsnittet. Medborgarna är mest kritiska till snöröjning och trafiksäkerhet medan belysning upplevs något bättre än vid mätningen 2016.

Körsträckan med bil per invånare minskar något från 676 mil per invånare år 2017 till 673 mil per invånare år 2018. Detta kan jämföras med utvecklingen i större städer där det istället skett en ökning från 651 till 655 mil per invånare. Jämfört med andra större städer i Sverige ligger Växjö fortfarande något högre samtidigt har vi kortast körsträcka i Kronoberg. Detta kan indikera att ju större landsbygd som finns i kommunen desto längre tenderar körsträckan per invånare att bli.

Växjö kommun antog under 2019 en ny parkeringsnorm. Utgångspunkten är att Växjö ska vara tillgängligt för alla. Den nya parkeringsnormen förhåller sig på ett tydligare sätt till platsen, bruttoarean och den beräknade efterfrågan. Nytt är att det finns ett antal mobilitetsåtgärder som kan göra att antal parkeringsplatser kan reduceras.

Uppdatering av skogspolicyn till ett program för förvaltning av skog och naturmark har prioriterats ner till följd av resursbrist. Utkast är framtaget vilket ska arbetas vidare med i en bredare grupp innan remiss.

Bedömningen är att det är ett stort behov av att vidta åtgärder för att minska spridningen av invasiva arter.

Utveckling av effektiva och klimatsmarta skötselmetoder för att underhållet av de offentliga miljöerna fortgår. Klippa gräsmattor har under sommaren lämnats oklippade i ett försök att gynna biologisk mångfald samtidigt som pengar kan sparas. Detta arbete kommer fortsätta och också involvera gatudriften för att skapa artrika vägrenar där det är lämpligt.

Nyckeltalet avseende fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen för 2018 indikerar en ökning med 500 ton jämfört med år 2017. Det beror på att utsläppen från fjärrvärmens ökade med väsentligt som ett resultat av ökad torvanvändning. Samtidigt minskade utsläppen från entreprenader med 650 ton och från resor/transporter med 50 ton.

Säkert dricksvatten

Undersökningen Kritik på teknik 2019 visar vad Växjös invånare tycker om kommunens vatten och avlopp. Nio av tio kommuninvånare har uppgett att deras bostad är ansluten till kommunalt vatten. Tre av fyra invånare i Växjö kommun oroar sig aldrig för kvaliteten på kranvattnet. Detta är i linje med invånarnas upplevelse av kvaliteten på kranvattnet. Över 95 procent är positivt inställda i frågan och därmed håller den positiva trenden från mätningarna 2013 och 2016 i sig även i årets mätning. Växjö ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på fjärde plats av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Regional samverkan i Södra Smålands Avfall och Miljö

Betyget för sophämtningen och tillgängligheten på kommunens återvinningscentraler ligger väl över genomsnittet av landets kommuner men har minskat något sedan föregående undersökning 2016. Minskningen är marginell men antas

bero på dålig tillgänglighet på kommunens största återvinningscentral Norremark samt pågående byggnation av ny central.

Från och med 1 januari 2019 ansvarar det nya regionala avfallsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM) för avfallshanteringen i Växjö kommun. SSAM ägs av Växjö kommun tillsammans med kommunerna i Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult.

Sedan föregående mätning har en ny entreprenad för införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar handlats upp. Systemet införs i Växjö under 2020 och kommer innebära en ökad service.

Andelen hushållsavfall och verksamheter som sorterar sitt matavfall fortsätter att öka. Det tycks fullt möjligt att nå målet i avfallsplanen om 90 procent anslutning år 2020.

Olika förutsättningar för VA-verksamhet i Sverige

Nyckeltalet som indikerar kostnad för vattenförsörjning och avloppshantering visar att Växjö kommun har en högre kostnad för VA per invånare än jämförbara kommuner. Växjös kostnader ligger något över mitten i urvalsgruppen. Anledningen till att Växjö har en något högre kostnadsbelastning än övriga kommuner kan bero på en mängd faktorer som spelar olika stor roll i de jämförda kommunerna. Bland annat skiljer sig förutsättningarna åt vad gäller närheten till vatten, anläggningarnas ålder, anläggningarnas status och beskaffenhet, räntebelastning på låneskuld och tillkommande kostnader som arrendeavgift för ledningar i kommunal mark.

Framgångsrikt sjömiljöarbete

Reduktionsfiske i Norra Bergundasjön pågår enligt plan och genomförs våren 2019–2020. Resultatet av 2019

års fiske var bra och 30 ton vitfisk har tagits upp. Därutöver bidrog fisket i Södra Bergundasjön till en betydande minskning av vitfisk i Södra Bergundasjön fram till 2017 då en barriär byggdes mellan Bergundasjöarna. Norra Bergundasjön har under våren och försommaren 2019 haft klarare vatten än tidigare år.

Genom att bedriva aktiv tillsyn av äldre avloppsanläggningar samt meddela förbud på anläggningar som inte har godtagbar rening, har åtgärdstakten för enskilda avlopp förblivit fortsatt hög. Under 2019 gjordes tillsyn på 132 fastigheter med äldre infiltrationsanläggning, varav hälften inte uppfyllde dagens krav på rening.

Framtid och omvärld

Att staden utvecklas till en attraktiv och hållbar plats blir allt viktigare för att attrahera människor och skapa en ökad tillväxt. Idrott, kultur och attraktiva boendemiljöer är exempel på faktorer som är viktiga för stadens långsiktiga utveckling och attraktionskraft.

Inom träbyggnadssektorn kan noteras att expansionen av hus för framför allt bostadsändamål framställda i fabrik fortsätter öka. Det sker även en utökning och effektivisering av tidigare produktion. Denna tillverkning bör leda till högre konkurrens och kortare leveranstider vilket i sin tur bör främja ökad byggnation i trä.

En trend inom fastighetsbranschen är digitalisering och byggnation av smartare hus med exempelvis sensorer för mätning och styrning av olika tekniska funktioner. Användandet av nya e-tjänster ökar och förväntas fortsätta öka inom stadsbyggnadsområdet. Även arbetet med digital transformation i syfte att arbeta smartare och mer digitalt är något som utvecklas ständigt.

Kommunstyrelsen godkände 2019 utvecklingsstrategin för Växjö kommun 2050 som ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen.

Denna strategi tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur infrastrukturen behöver utvecklas för

att möta upp behoven både ur tekniskt och hållbarhetsmässigt perspektiv i kommunen framöver.

Uppdrag

Alla förvaltningar och bolag ska bli fossilbränslefria till 2020

Arbetet med att minska de fossila koldioxidutsläppen från kommunkoncernens verksamhet har fortsatt under året. Resultat för 2019 finns inte tillgängligt förrän under våren 2020.

Kommunstyrelsens hållbarhetsavdelning stöttar kommunkoncernen i arbetet med att bli fossilbränslefritt. Arbetet inkluderar bland annat ny resepolicy, upphandling av fordon, framtagande av laddinfrastrukturplan och att stödja genomförandet av energiplanen.

Revidera kommunens resepolicy och tillhörande riktlinjer.

Förslag till resepolicy finns framtaget och kommer att läggas fram för beslut till Kommunfullmäktige under första kvartalet 2020.

Utveckla samordnade varutransporter med cityhandlare.

Uppdraget, som drivs som EU-projekt, pågår och ett antal studieresor har ägt rum. Goda idéer och erfarenheter har plockats med hem. Dessa erfarenheter till grund för ansökan om stadsmiljöavtal avseende samlastade godstransporter i centrum.

Fortsätta att utveckla Cykelstaden Växjö med cykelöverfarter, cykelfartsgator och separerade gång- och cykelbanor.

Arbetet med att utveckla cykelstaden Växjö går framåt. Det är stora investeringar som behövs i befintlig infrastruktur för att förbättra för cyklisterna och det krävs att prioriteringar görs. De projekt som har samordnats med annan aktör har prioriterats.

Under hösten 2019 har projektering av cykelöverfarter på Mörnens väg utförts. Gång- och cykelvägen utmed Söderleden har slutförts där arbetet har skett tillsammans med Veab och det planerade arbetet med ny fjärrvärmeledning till Bäckaslöv. En översyn av cykelstråken till och genom centrumkärnan har gjorts i samband med framtagandet av en ny stadsmiljöplan.

Cykelvägvisningen på huvudcykelnätet har setts över och uppdaterats och skyltar bytts ut.

Tillgänglighet i den fysiska miljön, samt tillgång till parkeringar och toaletter i Växjö stad.

Arbetet med att färdigställa nya offentliga toaletter i Strandbjörket och på Växjösjöns östra strand har genomförts. Arbetet med detaljplan för att möjliggöra parkeringshuset vid kvarteret Fabriken pågår och förslaget har varit på granskning t.o.m. 2019-12-20.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	2018	83	↗	■
 	Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	2018	57	↘	■
 	Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	2018	58	↘	●
 	Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	2018	69	↘	●
 	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än ett hektar (%)	2019	88,9*	↘	■
 	Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2019	46,5**	↗	■
 	Energianvändning per invånare, kWh/inv	2018	26 244*	↗	●
 	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2018	673	↗	■
 	Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	2018	4 500*	↘	■
 	Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)	2019	0,61*	↗	●
 	Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%)	2019	89,8*	↗	●
 	Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv	2018	1 259	↗	●
 	Fjärrvärmepris inkl. moms för tyfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm	2019	137	↘	●

KF	E	Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv	2018	1 998***	↘	■
KF	E	Kostnad avfallshantering, kr/inv	2018	1 013***	↘	●

* Nyckeltalet kan inte jämföras med referensgruppen större stad. Jämförelsebas utgörs av hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommun.

** Detta är ett lokalt mått vars måltal är 50 procent enligt Miljöprogrammet.

*** Nyckeltalets jämförelsebas i Koladas kommungrupp större stad har justerats. De städer i gruppen som bedriver VA- och renhållningsverksamhet i bolagsform har tagits ur jämförelsegruppen för att få ett rättvisande jämförelsevärde.

Fler bostäder och minskad segregation

Riktningens utveckling

Växjö kommun har under de senaste åren varit inne i en kraftig expansionsfas med exploatering av främst bostäder. Detta avspeglar sig i nyckeltalen som både påvisar en positiv utveckling och ligger över genomsnittet för jämförbara städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Hållbar nyproduktion av bostäder i och utanför Växjö

Arbetet med alla stadsutvecklingsprojekt och utbyggnadsområden i orterna utanför Växjö fortsätter. Ambitionen är att Växjö kommun ska vara bland Sveriges främsta när det gäller nyproduktion av bostäder och samtidigt växa på ett socialt hållbart sätt. Även planeringen av de mindre utbyggnadsområdena i orterna utanför Växjö pågår.

Under september så släpptes den första etappen med 14 villatomter i området Bredvik. Av dessa såldes 13 stycken under året.

De framtagna detaljplanerna i Braås och Gemla/Öpestorp innehåller både kvarter för flerbostadshus och villatomter. Utbyggnaden av detaljplanen i Braås påbörjades under slutet av året och kommer färdigställas under våren 2020. Projektering samt undersökningar har pågått för den kommande utbyggnaden av detaljplanen för Gemla/Öpestorp vilken kommer att upphandlas under

2020 och därefter byggas ut. I Rottne har ett nytt område med fem villatomter tagits fram under våren och lagts ut till försäljning. Under året har även försäljning pågått i det nya området vid Kavallerivägen i Ingelstad och sju av nio villatomter är hittills sålda. Tillgången på villatomter i orterna utanför Växjö är god och det fanns vid årsskiftet 38 stycken till försäljning.

Inom kommunkoncernen har Växjöbostäder under året färdigställt 85 träbaserade lägenheter i kvarteret Arken samt tillskapat elva lägenheter i lokaler. Investeringsbeslut har även tagits för 70 lägenheter på området Bredvik. Vidingehem har färdigställt sex lägenheter i Ingelstad och påbörjat 20 stycken i Rottne samt 72 stycken på Östra lugnet i Växjö.

Antalet färdigställda bostäder för 2019 är preliminärt 767 stycken vilket är i linje med bostadsprognosen men är en minskning jämfört med 2018. Antalet påbörjade lägenheter var 877 stycken vilket är en ökning jämfört med 2018. Detta sammanvägt tyder på att byggnationstakten under de närmaste åren framöver kommer att vara relativt hög men inte nå upp till rekordåret 2018.

God planberedskap och tillräcklig markreserv möjliggör långsiktig tillväxt

Planberedskapen är god och det finns en beredskap för cirka 5 000 bostäder och ytterligare 2 500 bostäder är under planläggning. Under 2019 har detaljplaner för 1 400 bostäder vunnit laga kraft. Detaljplanerna finns inom

områdena Telestadshöjden, Arenastaden, Väster samt Gemla/Öpestorp. I dagsläget finns nästan 3 000 planerade bostäder i tecknade avtal som ännu inte är påbörjade. Detta visar att förutsättningarna för en fortsatt hög takt i bostadsproduktionen finns men marknaden styr hur snabbt det kommer att byggas ut. Genom att ligga i framkant med att ta fram nya detaljplaner för fler bostäder ökar också möjligheten för att fler bostäder verkligen byggs. Därmed kortas ledtiderna i samhällsbyggnadsprocessen.

En viktig faktor för att kunna växa långsiktigt över tid är att ha en markreserv. Under året har ett förvärv av en strategiskt belägen fastighet i anslutning till tänkt tomt för nytt sjukhus i Växjö genomförts. Kommunen har under året även tillträtt en fastighet om 160 hektar mark inom planprogramsområdet för Växjö västra verksamhetsområde där ny verksamhetsmark kan tillskapas framöver för att täcka framtida behov.

Arbetet med nya markanvisningar har pågått i slutet på året, och två stycken kvarter på Vikaholm kommer att anvisas i början på 2020.

Uppdrag om en ny kommunövergripande översiktsplan pågår. Kommunstyrelsen godkände under våren förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050 som ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen och dess mark- och vattenanvändning. Samråd för den helt digitala kommunövergripande översiktsplanen påbörjades i mitten av november 2019 och pågår till mitten av januari 2020. Ett strategiskt arbete har även utförts med övergripande strukturer för områdena Tofta Sjöstad i norr och området från Telestad i södra Växjö stad till Tävelsås. Samråd utfördes under våren och de övergripande strukturerna arbetas nu in i den nya översiktsplanen.

Att ha en strategisk plan på hur kommunen ska växa långsiktigt och hållbart är en förutsättning för att kunna planera nya bostads- och verksamhetsområden.

I den växande staden behöver även kommunala nyttolokaler tas fram. Arbetet med att skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig lokalhantering i koncernen pågår. Detta görs för att få en tydlig bild av helheten och det samlade behovet.

Blandade upplåtelseformer bidrar till social hållbarhet och minskad segregation

Arbetet med bostadsförsörjningsfrågan pågår och kommunstyrelsen godkände i maj Behovsanalys för bostadsförsörjning 2019. Arbetet kommer att fortgå enligt framtagna process och åtgärder och förslag blir underlag till internbudgetar och affärsplaner.

De markanvisningar som utförs följer de av kommunfullmäktige antagna Riktlinjer för markanvisningar, optioner och exploateringsavtal i Växjö kommun. I dessa riktlinjer anges att bland annat kriterier för mångfald i boendet, miljö, konkurrens och mångfald på marknaden samt gestaltning ska utgöra beslutsunderlag vid markanvisningstävlingar. Dessa kriterier främjar en hållbar stadsutveckling.

Nya områden planeras med blandade upplåtelseformer och med olika typer av bostäder för att skapa socialt hållbara bostadsområden. Bostadsprognosen för 2019 visade att det som under året skulle färdigställas bestod av 62 procent bostadsrätter, 29 procent hyresrätter och 9 procent äganderätter. Fördelningen av upplåtelseformer i Växjö kommun är 47 procent hyresrätter, 36 procent äganderätter och 17 procent bostadsrätter. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att minska segregationen.

Växjöbostäder håller på att planera för nya bostäder inom Arabyområdet där möjligheten att bygga med upplåtelseformerna bostadsrätt eller ägarlägenhet ska prövas. Ytterligare nya bostäder planeras även på sedan tidigare ägd mark i området. Totalt är det 100–120 bostäder som planeras. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att både minska segregationen och underlätta för att kunna göra en bostadskarriär inom sitt bostadsområde.

Framtid och omvärld

Växjö kommun har en fortsatt stark befolkningsutveckling och var stadens nya invånare bosätter sig har stor inverkan på utbyggnaden av bostadsområden, skolor, förskolor och äldreomsorg. Det är en utmaning att planera för nya stadsutvecklingsprojekt och bygga bostäder och ändamålslokaler samtidigt som framkomligheten ska fungera och förväntningarna på Europas grönaste stad ska tillgodoses.

Högkonjunkturen inom byggsektorn tenderar nu att mattas av. I Växjö kommuns bostadsprognos noteras att antalet påbörjade lägenheter ökat under 2019. Det tyder på att byggnationstakten under de närmaste åren framöver kommer att vara relativt hög men inte nå upp till rekordåret 2018.

En tendens runt om i landet är att också att bostadspriserna inte ökar i

samma takt som de senaste åren och att bostadsförsäljningar i regel tar lite längre tid. Bostadsutbudet behöver också i högre grad motsvara behovet och utvecklas på ett sådant sätt att fler Växjöbor kan efterfråga bostäderna. Dagens situation med en orolig omvärld ställer och kommer att ställa stora krav på många olika delar av kommunens verksamhet, bland annat att få fram ändamålslokaler, boenden och bostäder i olika former. Att möta detta behov med ökad nyproduktion då betalningsförmågan inte alltid matchar boendekostnaden är svårt.

Att använda livscykelkostnader som bas för investeringsbedömning och driftkostnadsanalys tillämpas i allt högre grad även i kommunal byggverksamhet. Det innebär att hänsyn tas till alla de kostnader som kan uppstå under en byggnads nyttjandetid, istället för att enbart se på den initiala investeringskostnaden. Ofta visar kalkylerna att miljöanpassade produkter är bättre ur ett totalekonomiskt perspektiv.

Arbetet med en ny översiktsplan för Växjö kommun pågår och ska vara klar under 2020. Kommunstyrelsen godkände i maj 2019 förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050. Den ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen. Denna strategi tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur både verksamhetsområden och bostadsområden kommer att prioriteras i kommunen framöver.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
  Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2018	14	↗	●
  Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2018	3	↗	●
  FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking	Delår 2019	20	—	●
  Boendeselegationsindex	2016	37,5	↗	●
  Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	2018	739	↘	●

Ökad trygghet i hela kommunen

Riktningens utveckling

Nyckeltalen visar medborgarnas sammantagna bedömning av hur tryggt det är i kommunen. SCB:s undersökning genomförs vartannat år vilket innebär att vi inte har nyare data än 2018. Utvecklingen fram till 2018 visar att det blir tryggare i Växjö kommun, men att förändringen är liten. Växjös kostnad för olyckor är i princip oförändrad sedan 2015. Dock saknas data för 2019. Kostnaderna ligger lite högre än andra kommuner i gruppen större stad. Utvecklingen av dessa nyckeltal följs noggrant.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nyckeltalen visar medborgarnas bedömning av hur tryggt det är i kommunen. Andelen kvinnor/flickor som känner sig trygga har ökat medan andelen män/pojkar ligger kvar på samma nivå som 2016. I olika trygghetsundersökningar (SCB, Nationella folkhälsoenkäten Hälsa på

lika villkor och polisens trygghetsundersökning) varierar resultaten. Detta beror på att frågorna ställs på olika sätt i olika undersökningar; vissa frågor om rädslan att utsättas för brott och andra om den upplevda risken att utsättas för brott. I samtliga fall bedömer respondenten att rädslan för att utsättas för brott är högre än den upplevda risken att utsättas för brott. Skillnaden mellan dessa är dessutom större bland kvinnor än bland män.

Varje år genomför polisen en trygghetsundersökning som kommunen delfinansierar, undersökningen görs på sju delområden. Denna visar att medborgarna känner sig generellt trygga i Växjö kommun men att det finns områden som behöver förbättras. Trygghetsundersökningen visar att känslan av otrygghet har minskat i kommunen. Araby, Teleborg och Lammhult har dock fortfarande sämre siffror än andra delområden. Dessa siffror är inte alarmerande men bör noteras. I undersökningen svarar medborgarna även att utsattheten för

brott är låg. Andelen som uppger att de blivit utsatta för brott har minskat vilket är den lägsta nivån sedan 2014.

Under 2019 har ett flertal trygghetsvandringar genomförts. Dessutom har en trygghetsanalys utförts på Araby. Vandringarna och analysen fokuserar på förbättringar i situationell brottsprevention och rör bland annat förbättrad belysning till dålig social kontroll eller avsaknad av information. Under 2019 har även Växjö kommun arbetat med att ta fram en strategisk lägesbild i GIS. Lägesbilden kopplar socioekonomiska förhållanden till bland annat brott. Projektet har genomförts av Malmö och Lunds universitet tillsammans med Växjö kommun.

Under 2018 togs det i kommunkoncernen fram ett antal förslag till åtgärder för att skapa säkra skolvägar med bilfria zoner runt fler grundskolor. Några förslag genomfördes eller påbörjades under året, andra påbörjades under 2019. Projekt har genomförts på Ingelstad förskola och skola, Öjaby skola och Pilbäckskolan. Under 2019 har projekt på Bäckaslövskolan, Söraby skola och Östra Lugnet skola påbörjats.

Under året har majoriteten av kommunens badplatser rustats upp för bättre säkerhet och trivsel. Dessutom har tydliga kommunikationsvägar för bättre och snabbare information om exempelvis allemansrätten och algblooming införts.

Samhällets kostnader för olyckor har tagits fram med metoden cost-of-illness (COI) och är beräknade av MSB. Växjös kostnad för olyckor är i princip oförändrad sedan 2015, men ligger lite högre än andra kommuner i gruppen större stad.

Nettokostnad för Värends räddningstjänst (kr/inv.) visar på en negativ kostnadsutveckling över tid samt ett sämre utfall än genomsnittet för kommungruppen större stad. Växjö kommuns befolkning har en större geografisk spridning i fler tätorter än

jämförbara kommuner vilket medför en ökad kostnad för bland annat deltidbrandmän. Under 2017 tecknades ett centralt löneavtal gällande deltidbrandmän som innebar en väsentlig personalkostnadsökning. Denna kostnadsökning påverkar kostnadsutvecklingen negativt.

Framtid och omvärld

Enligt senaste Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2019 uppger 26,4 procent av befolkningen (16–84 år) att de under 2018 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU kallas för brott mot enskild person: misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier eller nätkränkning. Det är en ökning från 2017 då andelen var 24,7 procent, och det är även en ökning sedan 2016 då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning. Den brottstyp som störst andel uppger sig ha utsatts för under 2018 är hot (9,1 procent), medan det var minst vanligt att utsättas för personrån (1,4 procent). Utsattheten för brott mot egendom har enligt NTU ökat till viss del sedan 2017 men minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006.

Polisens trygghetsundersökning från oktober 2019 visar att medborgare i Växjö uppger att tryggheten har ökat något sedan 2018, men ligger ganska jämnt över tid. Om man jämför vårt problemindeks med andra större städer i polisregion syd har Växjö kommun lägst resultat vilket är positivt. Detta innebär inte att vi kan tappa fart i arbetet för att skapa en säker och trygg kommun. Det finns fortfarande områden där tryggheten behöver stärkas varav Araby, Teleborg och Lammhult är exempel. Skillnaden mellan män och kvinnor är också en aspekt att arbeta vidare med. Forskningen är tydlig med att det är skillnad på hur kvinnor och män upplever trygghet. Män utsätts generellt mer för brott men kvinnor

upplever sig oftare otryggare och avstår från olika typer av aktiviteter.

Säkerhetsläget i vår del av världen har försämrats de senaste åren. Det har gjort att regeringen 2015 beslutade att återuppta totalförsvarsplanering. Med anledning av bland annat detta har Växjö kommun påbörjat ett arbete med säkerhetsskydd, kontinuitetsplanering, kompetenshöjning och krigsorganisation och krigsplacering. Detta arbete kommer att intensifieras under kommande år och kommer att påverka kommunens verksamheter mer och mer. Kommunens samhällsviktiga verksamheter behöver bli robustare

och planeringen av hur kommunen ska utvecklas behöver lyfta in denna aspekt mer framöver.

En del av vår information är mycket värdefull, ibland till och med livsviktig, såsom information i patientjournaler eller i olika styrsystem. Om denna information går förlorad eller blir felaktig kan det få allvarliga följder. Idag går digitaliseringen fort och det är viktigt att vi analyserar vår mest känsliga data och skyddar den mot manipulation eller destruktion. Därför är det nödvändigt med ett systematiskt informationssäkerhetsarbete för att skapa en robust och säker hantering.

Uppdrag

Utöka trygghetsvandringar i egen regi och med boende och föreningar i särskilt utsatta områden. Söka samarbete med andra fastighetsägare.

Trygghetsvandring är en form av prevention som syftar till att identifiera platser som upplevs som särskilt utsatta och otrygga och föreslår lämpliga åtgärder.

Växjöbostäder har lyft uppdraget mellan kommunägda och privata fastighetsägare i staden. I somras enades bolagen om riktlinjerna för projektgruppen. Projektgruppens uppdrag är att kartlägga nuvarande insatser, lära av best practice, ta del av erfarenheter från andra bostadsbolag samt att ta fram ett förslag på metodik kring vandringar och närvaro i aktuella områden.

På campus har trygghetsvandringar utförts i oktober månad och det är Linnéstudenterna som är sammankallande. Videum och nästan alla övriga aktörer på Campus deltar aktivt, även polisen. Trygghetsvandringarna har följts upp två gånger under 2019 tillsammans med berörda aktörer och Linnéstudenterna. Vidingehem har genomfört trygghetsvandringar i Lammhult och Braås under hösten 2019 i samverkan med boende och lokala aktörer. Trygghetsvandringarna är även utvärderade och förbättringspunkter identifierade.

Säker skolväg med bilfria zoner runt fler grundskolor.

I samband med att Ingelstad förskola placerades på Ingelstad skolas skolgård genomfördes en ny trafiklösning för båda verksamheterna. Angöring för olika trafikslag separerades, skolan fick en zon för att lämna och hämta barn, förskolan fick en egen parkering, och all trafik med motorfordon är tydligt separerad från barnen och elevernas friyta. Öjaby skola har befintlig parkering utökats och gjorts om till en hämta/lämnazon. Pilbäckskolans befintliga zon för att hämta och lämna uppdaterades med pollare och låsta grindar för att göra transporter till och från skolan säkrare för eleverna.

Projekt som startade upp under 2019 är Bäckaslövskolan, Söraby skola och Östra Lugnet skola. Dessa projekt kommer att färdigställas under 2020.

Vid planering av ny- eller ombyggnation av förskolor och skolor finns alltid säkra trafikmiljöer med tidigt i planeringen.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Nöjd Region-Index - Trygghet	2018	54	↗	■
 	Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	2018	10	→	●
 	Kostnad för olyckor totalt, kr/inv	2017	7 100	→	■
 	Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	2018	713	↘	■

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov

Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen indikerar en god utveckling mot målet om en tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov. Analysen av 2019 års resultat visar att nyckeltalen för resultat och kvalitet ligger på en stabil nivå inom såväl kommunens hemtjänst som särskilda boenden. Utfallet ligger över eller i linje med snittet för andra större städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nöjda omsorgstagare och ökat fokus på det systematiska kvalitetsarbetet

Växjö's äldreomsorg har under flera år visat goda resultat i brukarundersökningar och den samlade brukarnöjdheten i såväl hemtjänst (89 procent) som särskilt boende (80 procent) är fortsatt god. Generellt är det små förändringar jämfört med förra året och resultaten ligger över eller i linje med andra större städer. Frågor där andelen positiva svar ligger högt är bland annat bemötande och förtroende för personal.

Brugarundersökningen inom omsorg funktionsnedsättning visar på fortsatt goda resultat (80 procent) inom samtliga områden. Ett förbättringsområde för boendena är att se över arbetet för att där det är möjligt minimera rädsla och oro. Det är goda resultat inom tre av fyra kvalitetsområden i personlig assistans, även om Växjö kommun ligger något sämre än deltagande större städer rörande exempelvis delaktighet.

År 2019 genomfördes för första gången en lokal brukarundersökning som fokuserar på sjuksköterskors, arbetsterapeuters och fysioterapeuters insatser. Upplevelsen av bemötandet för de tre yrkesgrupperna ligger på en mycket hög nivå och en övervägande del av övriga frågor har en positiv andel över 80 procent.

Arbete med kvalitetssäkring och utveckling av utmärkelsen Omsorg i toppklass har fortgått och i början av året fick sju enheter utmärkelsen för samlat goda resultat med nöjda omsorgstagare, etablerade arbetsätt och en ekonomi i balans. För att behålla goda resultat och fortsatt utveckla vård och omsorg för dem vi är till för har grunden lagts för en utveckling av det

systematiska kvalitetsarbetet på lokal nivå genom införandet av kvalitetsråd. De lokala kvalitetsråden inom äldreomsorgen och omsorg funktionsnedsättning har en central roll i att förbättra målpuppfyllelsen ytterligare, att föra kvalitetsresultaten närmare verksamheten och att öka delaktighet i kvalitetsarbetet.

Förbättrad måltidsupplevelse och mat med variation och kvalitet

Maten till kommunens omsorgstagare utvecklas kontinuerligt. Under 2019 har det pågått en översyn av matsedel för mat som lagas och skickas kyld från kommunens centralkök. Dessutom har ett processinriktat utvecklingsarbete genomförts i syfte att underlätta för omsorgstagare att välja maträtter, lättare få kontakt och begränsa fel. Brukarbedömningen av matdistribution visar en positiv utveckling från 82 (2018) till 87 procent (2019).

Andel omsorgstagare som tycker att maten smakar mycket bra/ganska bra på särskilda boenden uppgår till 69 procent i årets brukarundersökning, vilket är en liten förbättring jämfört med 2018. Även andelen som tycker att måltiden alltid/oftast är en trevlig stund på dagen har ökat sedan föregående år och uppgår till 69 procent 2019.

Ett samlat förebyggande arbete och fokus på tidiga insatser, trygg hemvård och kontinuitet

Inom ramen för BEON (bästa effektiva omhändertagandenivå) drivs frågor om förebyggande insatser, trygg hemtjänst och väl anpassad myndighetsutövning. Under 2019 har fokus legat på att i högre grad hänvisa till förebyggande insatser och göra hemtjänsten än mer trygg bland annat genom ökad personalkontinuitet. Tidigare år har genomslaget resultatmässigt varit litet vilket har varit förväntat då organisationerna är stora och frågornas komplexitet hög. Under 2019 syns dock ett visst resultat bland annat i ett minskat tryck på särskilt boende och en något ökad kontinuitet i

hemtjänsten. Snittet för hela 2019 uppgår till 15,3 olika personal på en tvåveckorsperiod, vilket är en liten förbättring jämfört med helåret 2018 (16).

Digitala lösningar för ökad trygghet och smartare användning av resurser

Under flera år har utveckling med hjälp av välfärdsteknik och digitala lösningar prioriterats. Utgångspunkten är att ta till vara digitaliseringens möjligheter för att öka kvaliteten, använda resurserna smartare och skapa större trygghet och självständighet för omsorgstagaren. Införandet av digital tillsyn via trygghetskamera har avslutats och det pågår ett arbete för att skapa en lugnare nattmiljö på särskilt boende genom passiva rörelsesensorer i korridorer. Arbetet med att införa digitala lås i hemtjänsten påbörjades i slutet av året med målet om en säker och spårbar nyckelhantering som ska skapa trygghet för såväl omsorgstagare som medarbetare. Trygghetsskapande teknik/internlarm för särskilt boende kommer avropas via ramavtal som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tar fram.

Omsorgens första digitala robot "Matilda" är på plats. Matilda arbetar dygnet runt med behörighetsbeställningar i verksamhetssystemet och självservice när medarbetare låst sig ute från systemet. Avlastningen märks väl genom bland annat en tydlig minskning i supportlådan för upp-låsning jämfört med tidigare år. Under året har ytterligare två automatiserade lösningar som bidrar till att effektivisera verksamhet och processer sjuösatts: påminnefunktion för uppföljning av genomförandeplaner och loggkontroller. Kommande område för automatisering är avgiftshantering.

Effektivitet inom äldreomsorg och omsorg funktionsnedsättning i jämförelse med andra kommuner

Kostnaden för särskilt boende äldreomsorg (kr/brukare) ligger Växjö något över snittet för större städer

(2018). Det beror främst på att det funnits en överkapacitet av särskilda boendeplatser som en följd av övergång till LOV. Under 2019 har flera omfattande åtgärder genomförts för att minska den kostsamma överkapaciteten. Centralt har varit att ändra inriktningen på särskilda boendeplatser vid Evelid till korttids- och växelvårdsplatser. Därigenom har också kommunen också kunnat samla alla tillfälliga platser på ett ställe.

Utvecklingen för nyckeltalet kostnaden för särskilt boende äldreomsorg (kr/brukare) mellan åren 2015 – 2018 har haft en del varianser, framför allt för året 2017 där en nedgång noteras. För att förklara nedgången 2017 krävs en grundligare genomgång av det underlag som ligger till grund för nyckeltalet som baseras på räkenskapssammandraget och Socialstyrelsens individstatistik. En analys av utvecklingen av KPB visar dock en jämnare utveckling som går mer i linje med förväntat utfall.

Nettokostnadsavvikelsen för LSS har sjunkit från 0,4 procent (2017) till 0,3 procent (2018) och är fortfarande i stort sett i nivå med rikets men något över snittet för andra större städer. Under 2019 har en översyn av omsorgsfunktionsnedsättning genomförts och analysen visat att det något högre kostnadsläget främst beror på att Växjö har en hög andel gruppboende och en lägre andel serviceboende än jämförbara städer samt att daglig verksamhet bedrivs på många små arbetsplatser.

Implementering av individens behov i centrum och metod för rättssäkra utredningar

Implementeringen av IBIC inom socialpsykiatri har kunnat ske på bred front under slutet av 2019, dels med hjälp av it-stöd, men även via processhandledare som fortlöpande internt utbildar sina kollegor. Vidare har socialpsykiatri fokuserat på två stora områden; tydliggörandet av samverkansrutiner tillsammans med

omsorgsförvaltningen samt uppföljningar av beslut och genomförandeplaner, både inom handläggning och inom verkställighet. Kompetensen gällande LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har stärkts genom en utbildning för yrkesverksamma.

Förbättrad service genom förkortade utredningstider

Växjö ligger över nivå med större stad (ovägt medel) gällande utredningstid avseende barn och ungdomar 0–20 år, 108 dagar för Växjö i jämförelse med 99 dagar för större stad (ovägt medel). Ett omfattande arbete för att effektivisera utredningsförfarandet har under året bidragit till att antalet utredningsdagar har minskat jämfört med föregående år. Utredningstid gällande vuxna med missbruksproblem över 21 år visar på motsatt trend. För 2019 låg Växjö på 30 dagar medan större stad (ovägt medel) låg på 55 dagar.

Översyn av socialtjänstens öppenvårdsverksamhet

Socialtjänsten kommer allt oftare i kontakt med familjer där sammansatt problematik förekommer med till exempel olika typer av missbruk, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, skolfrånvaro, sjukskrivningar och arbetslöshet. Växjö kommuns öppenvårdsverksamhet är under genomlysning för att se över vilka insatser och metoder som är relevanta, samt hur verksamheterna kan matcha målgruppens behov på ett effektivare sätt. Redan nu synliggörs behov av utökning gällande boendestöd, intensivt stöd till familjer där placering är nära hemmaplansteam/ säkerhetsteam), insatser till placeringsnära ungdomar i samverkan med nätverket, insatser för barn som växer upp i starka konflikter, bevittnar och blir utsatta för våld, insatser till ungdomar 18–20 år i utanförskap (både utredning och behandling), missbruksvård för ungdomar, insatser för hemmasittare (skolsociala insatser), insatser för

datorberoende barn och ungdomar och insatser till placerade barns föräldrar.

SKR, Sveriges kommuner och regioner, signalerar att många kommuner rapporterar svårigheter att hålla ursprunglig budget för individ- och familjeomsorg. Knappt hälften av kommunerna uppger att ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd förklarar delar av bekymren. Andra orsaker till kostnadsökningar inom individ- och familjeomsorgen är ökad missbruksproblematik bland unga vuxna, fler orosanmälningar, fler fall av hedersrelaterat våld och våld i nära relationer samt fler komplexa placeringar av barn och unga med mera. Då en ökande andel av befolkningen har eller utreds för neuropsykiatriska diagnoser blir det även i framtiden viktigt för förvaltningen att arbeta proaktivt för att möta både anställda såväl som målgruppen.

Samordning och kvalitetssäkring av HVB-placeringar

Nyckeltalet kostnad för familje- och HVB-hem för barn och unga kr/inv. visar att Växjö ligger under nivå med större städer (ovägt medel) avseende 2018, då Växjö hade ett utfall på 5300 kronor per invånare, att jämföra med 6669 kronor per invånare för större stad (ovägt medel).

I en jämförelse med större städer för år 2019 klarar Växjö sig bättre än rikssnittet vad gäller ej återaktualiserade barn 0–12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, där procentsatsen är 82 procent i Växjö jämfört med 73 procent för större stad. Även bland ungdomar 13–21 år klarar sig Växjö bättre med 83 procent, i jämförelse med 75 procent för större stad.

Växjö har, liksom resten av riket, en åldrande befolkning som är i behov av ökat stöd för att klara vardagen. En utveckling som noteras är att de som idag lider av psykisk ohälsa och har boendestöd också kan komma att behöva hemtjänst då fler somatiska

sjukdomar medföljer en högre ålder. Utveckling av nya insatser och ökad samverkan blir viktig för att tillmötesgå medborgarnas behov.

Ställföreträdarskap utifrån behov och ökad rättssäkerhet

I och med bildandet av den gemensamma överförmyndarnämnden har mycket arbete lagts på att utveckla processer som tillgodoser att vi har goda rutiner för att se till att de som ansöker om ställföreträdare, eller där någon anmäler ett behov av ställföreträdare, får ett stöd som motsvarar behovet.

Framtid och omvärld

Omvärldsanalysen pekar på flera utmaningar med ett ökat antal äldre, kompetensförsörjning och förändrade eller ökade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster. Även inom omsorg funktionsnedsättning ökar behoven något både bland befintliga kommuninvånare och genom inflyttning.

Att arbeta förebyggande och för en utveckling mot bästa effektiva omhändertagarnivå är grunden för att kunna hantera såväl utmaningar i framtidens kompetensförsörjning som att möta de demografiska utmaningarna. Fortsatt fokus krävs för en ökad trygghet i hemvården. En nyckelfråga för tryggheten är god kontinuitet där måluppfyllelsen behöver förbättras ytterligare under 2020.

Ny teknik skapar möjligheter att förbättra och komplettera insatser och processer samt utveckla nya effektiva arbetssätt. Ett exempel är nattinsyn via digitala kameror som har potential att öka såväl den enskildes trygghet som att bidra till effektivare arbetssätt. En av utmaningarna ligger i att kunna anpassa verksamheten och dra nytta av den teknik som finns. Inom omsorgen fortsätter automatisering med fler administrativa processer 2020.

Antalet vård- och omsorgsaktörer som den enskilde behöver ha kontakt med ökar och en generell utmaning inför framtiden blir att samordna myndighetsutövning och insatser på ett effektivt sätt. En utveckling som påverkar verksamheten är att antalet patienter med avancerad hemsjukvård har ökat vilket ställer nya krav på kompetens och organisation. Patienter vistas också allt kortare tid på sjukhuset och blir utskrivningsklara snabbare, vilket ställer krav på omsorgens förmåga att kunna ge patienterna en trygg hemgång. I delbetänkandet God och nära vård - Vård i samverkan som lämnades i juni lyfts avgörande områden för hur utredningen ser att en ny hälso- och sjukvård ska byggas. Slutbetänkandet lämnas i mars 2020.

I Socialstyrelsens lägesrapport för vård och omsorg om äldre 2019 beskrivs utvecklingen inom vården och omsorgen. Bland annat påtalas att psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas och att ofrivillig ensamhet är en riskfaktor. Nationellt

uppmärksammas också att fler personer med omfattande vård- och omsorgsinsatser behöver en samordnad individuell plan samt att det förebyggande arbete behöver prioriteras.

Socialstyrelsen slår i sin lägesrapport från maj 2019 fast att barn och ungas levnadsvillkor påverkas negativt när man tvingas leva under knappa resurser. Bland annat medför det ökad risk för fysisk och psykisk ohälsa, kriminalitet, låga studieresultat, arbetslöshet, bidragsberoende och ingripanden av den sociala barnvården. Det är särskilt ungdomar som bor med ensamstående föräldrar (vanligtvis mamman), har utrikesfödda föräldrar och/eller lever i hushåll med låg socioekonomisk status som drabbas av följderna. Boendefrågan har länge varit aktuell i kommunen och det har bitvis rått underskott på bostäder. Hushåll med svag ekonomi har svårt att få ett hyreskontrakt vilket medför en risk att de medborgare som lever på försörjningsstöd blir hänvisade till osäkra boendeförhållanden.

Uppdrag

Ensamhet ska motverkas och upptäckas i biståndsbedömningen.

Under året har en modell för ensamhetsscreening i biståndsbedömningen utvecklats och implementerats. Modellen bygger på att handläggarna i samband med utredningen ställer ett antal frågor till den sökande. Frågorna handlar om förekomsten av upplevd ofrivillig ensamhet. Därutöver ställs frågor om vad personen tror sig behöva för att känna sig mindre ensam. Med underlagen kan handläggarna sedan erbjuda information om det sociala utbudet som finns för äldre i kommunen och försöka lotsa individen rätt. Screeningen kan också ge ett kunskapsunderlag om vad invånarna faktiskt tror skulle vara värdeskapande aktiviteter för att minska känslan av ensamhet. Antalet ensamhetsscreeningar har sedan halvårsskiftet ökat och vid årets slut var cirka 110 stycken gjorda. Resultatet visar så långt att det är viktigt med tidiga insatser för att motverka ensamhet och det pågår ett arbete med att sammanställa vad som behövs och hur det ska tillgodoses. De åtgärder de äldre tror motverkar ensamhet är öppna verksamheter såsom träffpunkter, kyrkan och liknande. Det är ett litet antal som tror att insatser från äldreomsorgen, såsom t.ex. särskilt boende eller hemtjänst, skulle kunna hjälpa dem att minska ensamheten.

Permanent seniorlotsen.

Seniorlotsen har permanentats och samfinansieras av omsorgsnämnden, kommunstyrelsen och de kommunala bostadsbolagen. Uppdraget är att stimulera och samordna lösningar som bidrar till självständigheten hos seniora invånare.

Seniorlotsen har utvärderats externt med goda resultat.

Växjöbons behov i centrum för hemtjänsten och boendestödet.

Inom ramen för uppdraget har en överenskommelse mellan förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen tagits fram och beslutats. Överenskommelsen tydliggör var och ens ansvar, men också när förvaltningarna har ett gemensamt ansvar och hur samarbetet då ska bedrivas. Målet är en samordnad process för individer med sammansatta behov där båda förvaltningarna har ett ansvar att undvika att den enskilde bollas mellan olika verksamheter och att samordna insatser vid behov. I uppdraget ingår att hitta arbetssätt för att vägledningar och beskrivningar av insatser är utformade och synkade utifrån behovet av en gemensam syn på boendestöd och hemtjänst. En ny rutin som ska bidra till det infördes juni 2019. Rutinen innebär att förvaltningarna ska skicka vägledningar/tillämpningsanvisningar på remiss till den andra förvaltningen. Den andra förvaltningen ska ställa sig bakom föreslagna kriterier. Dessa kriterier är den bas som diskussionerna utgår från och som i förlängningen ska bygga tillit till och förståelse för varandras bedömningar och lösningar. Utgångspunkten är alltid att de insatser som görs enskilt eller i samverkan ska utformas med den enskildes behov i centrum och utifrån ett helhetsperspektiv. Uppdraget har kunnat slutföras som planerat i december 2019. Under året har ett behov av att tydliggöra samverkan inom hälso- och sjukvårdsdelarna uppmärksammas. Detta arbete förväntas vara slutfört senast i juni 2020.

Utveckla maten och matupplevelsen genom nytt måltidspolitiskt program.

Uppdraget pågår och kommer att slutföras under våren 2020. Föreningen hänger samman med att arbetet avvaktade hållbarhetsprogrammets färdigställande.

Utöka öppen verksamhet på särskilda boenden såsom sällskapsluncher och andra aktiviteter.

Att starta ny form av öppen verksamhet på särskilda boenden har inte varit aktuellt, då dessa boenden är hemlika och stängda för utomstående och således inte direkt förenliga med mer traditionell öppen verksamhet. Utökade aktiviteter har genomförts i boendesamverkan mellan sex särskilda boenden/gruppboenden. Hög delaktighet med omsorgstagare från alla boenden med mycket lyckat deltagande och nöjdhet. Effekt har uppnåtts med att bryta isolering och knyta nya vänskapsband. Boendesamverkan kommer att fortskrida under 2020.

En sammanställning över träffpunkter och lokalisering av öppen restaurang för äldre invånare i kommunen har genomförts. Det är sju särskilda boenden som har restaurang som är öppna för allmänheten. Besöksantalet varierar mellan 1 till cirka 15 per dag på de olika boendena. De öppna restaurangerna används också av omsorgstagare som bor på det särskilda boendet om de så önskar. Under 2020 planeras för initiativ som ska stimulera fler att komma och äta i restaurangerna som en del i arbetet med ofrivillig ensamhet. Den samlade bedömningen är att denna typ av verksamhet, som ej är lagstadgad, är relativt väl utbyggd i kommunen och där utveckling planeras framåt.

Utveckla ett kvalitetsprogram för framtidens äldreomsorg 2025.

Ett kvalitetsprogram för framtidens äldreomsorg 2025 har utvecklats under första delen av 2019. Målbilden är att åstadkomma omsorg och vård i toppklass i hela kommunen och över tid. Kvaliteten ska vara hög och jämn, med nöjda och trygga omsorgstagare. Något som utöver god kompetens och engagemang hos medarbetarna förutsätter ett löpande och ändamålsenligt utvecklingsarbete på alla

enheter, vilket förväntas ta fart under året med bland annat införandet av kvalitetsråd. Programmet bygger på synsättet att självständiga invånare och effektiva arbetssätt främjas, bland annat via förebyggande insatser och digitala verktyg. För de med störst behov finns hög kompetens, exempelvis kring demens, samt aktiviteter som skapar en meningsfull vardag och motverkar ofrivillig ensamhet. Uppföljningen visar att det pågår arbete inom samtliga deluppdrag inom ramen för kvalitetsprogrammet; däribland genomförda utbildningar i demensvård på särskilt boende samt uppstart av temautbildningar i palliativ vård. Uppföljningen av andra centrala delar i programmet redovisas i egna avsnitt i rapporten (se bland annat BEON, kvalitetssäkring och systematiskt förbättringsarbete 2.0, bl.a. via kvalitetsråd och plan för kompetensförsörjning).

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2019	89%	→	
 	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2019	80%	↘	
 	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	2018	0	→	
 	Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	2018	205 040	↘	
 	Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	2018	864 497	↘	

Riktningens utveckling

Riktningens mål visar på god måluppfyllelse. Flertalet initiativ såsom Barnens bästa gäller! i Kronoberg och mobila team har gett samverkans effekter och samsyn kring berörda målgrupper.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Samverkan, förebyggande arbete och tidiga insatser

I Kronobergs län pågår arbetet med att implementera Barnens bästa gäller! i Kronoberg, vilket är en förstärkt samverkan mellan länets kommuner och Region Kronoberg kring tidiga insatser. Arbetet är inspirerat av den skotska modellen GIRFEC (Getting it right for every child). Barnens bästa gäller i Växjö kommun har skapat en organisationsstruktur med styrgrupp, referensgrupp och ett antal arbetsgrupper och pilotgrupper som arbetar med att praktiskt pröva modellen i det dagliga arbetet. En kommunikationsplan med budskapsplattform har skapats för att tydliggöra arbetet gentemot medarbetare, barn och vårdnadshavare.

Forskning visar att placerade barn och ungdomar klarar sig sämre i vuxen ålder avseende utbildning, sysselsättning, missbruk och social trygghet. Växjö kommun arbetar brett för att i möjligaste mån hitta långsiktiga och hållbara lösningar. Via kommunens placeringscontroller samordnas och utvärderas HVB-placeringar i kombination med utveckling av barnens behov i centrum (BBIC) och implementering av Signs of Safety. Controllern ansvarar även för att resurseffektiviteten och kvaliteten på vården stärks så att förvaltningen bättre kan kontrollera att Växjöbarns behov blir tillgodosedda.

Arbete med

arbetsförmågebedömningar har bedrivits i samverkan mellan ett antal enheter och projekt. Syfte och mål är att bryta mångårigt försörjningsstöd och kartlägga behov och styrkor hos individen.

För att öka besöksfrekvensen till kommunens träffpunkter har innehållet och fokusområden för dessa anpassats utifrån målgruppens intressen och behov. Då kvinnor har haft ett lågt deltagande har även riktade kvinno- och mammagrupper startat. Uppnådd effekt innefattar fokus på föräldraskapet i kombination med att verkställa social samvaro och utöka möjligheterna till etablering i samhällsgemenskapen. Grupperna har varit välbesökta.

Arbetet med våld i nära relationer och brottsoffer har under året sett över såväl arbetssätt, ansvar som bemanning. Detta har resulterat i att färre placeringar gjorts och att medarbetarna hunnit jobba aktivt med att få placerade personer att gå vidare till egna boenden på nya orter och därmed begränsat placeringskostnader.

Växjö kommun har idag två stödboendeverksamheter: ensamkommandeverksamheten Ung på Gång och Ungdomsgruppens stödboende. Genom att ha en hemmaplanslösning med en gedigen och väl genomarbetad organisation för stödboende kan vissa externa placeringar antingen undvikas eller förkortas avsevärt. Här finns samverkansvinster att göra genom att integrera verksamheterna och samordna personalens insatser. Arbetet med detta har börjats. På försök har två stödlägenheter kopplats till verksamheten dit personer på väg ut ur missbruk kan bo med stöd av socialsekreterare och behandlingsassistent. Detta är ett led i att utveckla och komplettera öppenvården för personer med missbruk och ge ett alternativ till externa placeringar. Målet är att komma ifrån sitt missbruk och

kvalificera sig till eget boende med eget kontrakt.

Förvaltningsövergripande samverkan mellan förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen blir allt viktigare för att förebygga social otrygghet, missbruk och kriminalitet bland unga. Ett gemensamt arbete utförs genom så kallade mobila team som syftar till att tidigt fånga upp oro kring ungdomar på högstadie- och gymnasieskolorna i Växjö kommun. Syftet med de mobila teamen är att samordna och effektivisera det förebyggande arbetet kring eleverna på respektive skola. Genom teamets olika kompetenser kan såväl elevernas skoltid som fritid arbetas med.

En länsövergripande samverkansgrupp med socialtjänst, skola, polis samt region har initierats för att diskutera implementering av SKR:s handlingsplan mot missbruk och beroende för personer i åldern 13–29 år. Under våren 2020 planeras en länsdialog i samverkan med SKR.

Samverkan öppenvård barn och unga

Växjö kommun har påbörjat en översyn av öppenvårdsinsatserna inom den sociala barn- och ungdomsvården. Vidare undersöks även hur man genom ändrade öppettider kan utöka tillgängligheten och flexibilitet för att bättre möta medborgarnas behov. Växjö kommuns öppenvård utreder även huruvida det är lämpligt att vara en eller två behandlare per ärende för att på ett effektivare sätt möta behovet av att arbeta med institutionsnära barn, ungdomar och familjer.

Nyckeltalet ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats ger kunskap om i vilken omfattning barn inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats. Måttet indikerar i viss mån grad av kvalitet på förvaltningens insatser som riktas till barn och unga. Vid årets slut låg Växjö på 82 procent, en ökning med två procentenheter sedan 2018. Växjö ligger över andelen för större stad (ovägt medel) som 2019 låg på 73

procent.

Omställning av mottagandet ensamkommande barn

Den snabba omställningen av mottagandet av ensamkommande barn i Växjö kommun visar på goda resultat både avseende ekonomi och kvalitet. I takt med ett minskande antal barn och ungdomar inom ensamkommandeverksamheten har anpassningar av personalbehoven gjorts genom vakansprövning inför tillsättning av tjänster. Effektiv omvärldsbevakning gjorde att man tidigt under flyktingsituationen kunde införa ett pristak på placeringar som matchade statliga ersättningar genom att arbeta med begränsade avtalstider och dygnsavgifter. På så vis kunde Växjö kommun undvika att teckna upp långa och kostsamma avtal. Under 2019 har ett arbete gjorts från myndighetssidan och boendesidan för att förbereda den stora kullen födda 1999 att under sommaren lämna verksamheten. Samtliga i denna årsklass har hittat andra boenden och lägenheter inom stödboendeverksamheten anpassas löpande efter behoven. Verksamhetens fokus på utbildning och arbete har resulterat i att ungefär 50 procent av ungdomarna har någon form av anställning vid sidan om studierna.

Stöd till vuxna med missbruksproblematik

Nyckeltalet ej återaktualiserade vuxna över 21 år med missbruksproblematik ett år efter avslutad utredning eller insats indikerar att förvaltningens utfall över tid är gott. Växjö kommun ligger över större städer när det gäller andelen individer som inte återkommer efter behandling och insats, 83 procent för Växjö kommun respektive 66 procent för större stad (ovägt medel) år 2019. Värt att notera är det under året kraftigt ökade antal LVM-anmälningar som sedan 2016 successivt ökat från 48 till 128 stycken 2019. Handläggningen av så stora antal anmälningar har påverkat arbetsgrupperna i form av ökad belastning. Avdelning Vuxna gör

dock bedömningen att varken rättssäkerheten eller kvaliteten åsidosatts. Den kraftiga ökningen av LVM-anmälningar återspeglar sig i placeringskostnaderna.

Under de senaste två åren har familjeorienterat boendestöd testats och utvärderats inom projektet Psykisk hälsa. Familjeorienterat boendestöd innebär att boendestödjaren även ska kunna ge stöd i föräldrarollen. Målet med insatsen är att minska antal kontakter som familjerna har samt att ge särskilt och sammanhållet stöd kring barnen, något som tidigare inte ingick i insatsen.

Familjeteam startade som ett treårigt projekt med syfte att öka kvaliteten i samtalet med den enskilde. Arbetet har byggts på att utveckla samverkan mellan de olika avdelningarna på Arbete och välfärd för att socialtjänsten med hjälp av tidiga insatser samt via nätverksmöten bereds möjlighet att lotsa människor till rätt insatser. Arbetssättet kommer implementeras under 2020.

Från ekonomiskt bistånd till varaktig försörjning

Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd visar hur många individer beroende av ekonomiskt bistånd som kommit ut i varaktig försörjning efter insats hos socialtjänsten. Växjö har de senaste åren haft en högre andel ej återaktualiserade personer i jämförelse med större stad (ovägt medel), en trend som bryts under 2019.

Effektivitet

Siffror avseende nettokostnad för individ- och familjeomsorg visar att Växjö över tid ligger under nivån för större stad (ovägt medel), men att kostnaden ökar över tid. Bidragande faktorer innefattar en ökad komplexitet i den problematik berörda familjer och individer har och till följd av detta ökade kostnader kopplat till placeringar och längre utredningstider.

De nyanlända personer som under flyktingkrisen sökte sig till Sverige lämnar kontinuerligt Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Delar av målgruppen går inte vidare till självförsörjning via arbete eller studier, vilket kan antas ha inverkan på kostnaderna för individ- och familjeomsorgen. Ökade kompetenskrav på arbetsmarknaden påverkar även sannolikt möjligheten att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden.

Växjös nettokostnader för ekonomiskt bistånd, kr/invånare, håller sig under nivån för större stad (ovägt medel). Vid årets slut 2018 hade dock en ökning skett som delvis kan härledas till att många av de som sökte skydd i Sverige under 2015/2016 successivt börjar avsluta sin etablering. Kronobergs län har generellt haft låg måluppfyllelse gällande andel i arbete eller utbildning – 90 dagar efter avslutad etablering. Att färre ur målgruppen avslutades till egenförsörjning i kombination med allt högre ställda krav på arbetsmarknaden kan ha bidragit till att fler behövde söka ekonomiskt stöd. Analys av underlag gällande kostnad per brukare (KPB) visar även att det i snitt görs högre utbetalningar per hushåll jämfört med tidigare år.

Integrationsamordning

Strategisk integrationssamordning innebär intern och extern samverkan för att nå fullmäktiges integrationspolitiska mål och implementering av den beslutade integrationsplanen. Arbetet fokuserar på att främja en effektiv etablering för nyanlända och nysvenskar och ska främja samordnade och effektiva integrationsinsatser i kommunkoncernen.

SÖK – Strategisk regional överenskommelse om mottagande och etablering i arbets- och samhällsliv – har tagits fram under året av länets parter. Överenskommelsen har varit ute på remiss men har på grund av

Arbetsförmedlingens omställning inte kunnat följa planerad tidsram. Länsstyrelsen har därför beviljat §37-medel för att färdigställandet av de lokala överenskommelserna i länets samtliga kommuner ska kunna slutföras.

Framtid och omvärld

Det finns brister i barns delaktighet och i barns tillgång till information om socialtjänsten. Barnkonventionen blir från och med 1 januari 2020 inkorporerad i svensk lag och regeringen har även beslutat om att genomföra ett kunskapslyft för ökad kunskap om barns rättigheter och delaktighet. Växjö kommun har under 2019 påbörjat utbildningsinsatser som riktar sig till samtliga medarbetare.

Växjö är en av de kommuner som Säkerhetspolisen har identifierat och där återvändare från krigsdrabbade länder i Mellanöstern kan ha sin hemvist. I uppdrag av nämnden har förvaltningen därför tagit fram rutiner för återvändare samt deras eventuella barn.

Regeringen har utfärdat och beslutat lag- och förordningsändringar som handlar om eget boende för asylsökande. Reglerna innebär att asylsökande som flyttar till och bor i eget boende i vissa områden med socioekonomiska utmaningar som huvudregel inte ska ha rätt till dagersättning.

Kommunerna har en central roll i det lokala brottsförebyggande arbetet och kan bidra med viktiga insatser inom sina verksamheter. Men en stor del av detta arbete sker på frivillig basis. Regeringen tillsätter därför en utredning som ska föreslå hur ett lagstiftat kommunalt ansvar att arbeta brottsförebyggande kan utformas.

Tidiga insatser är ofta avgörande för barn och unga som riskerar att fara illa. Socialstyrelsen får nu i uppdrag av regeringen att lämna förslag på hur möjligheterna att ge öppna insatser utan samtycke kan öka. Uppdraget är en del i regeringens särskilda åtgärdsprogram mot gängkriminalitet, det så kallade 34-punktprogrammet.

Uppdrag

Utred om ansvaret och resurserna för öppen förskola bör finnas hos utbildningsnämnden eller nämnden för arbete och välfärd

En utredning har genomförts av öppna förskolans syfte och funktion för en ökad förståelse för om och hur verksamheten kan stärkas för exempelvis ändamålsenlighet och effektivitet genom organisering. Utredningen redovisades till kommunstyrelsen i januari 2019.

Utredningen gör bedömningen att nuvarande organisering av öppna förskolan på familjecentralen i Araby fungerar väl och skapar betydelsefulla kontaktvägar och kunskapsutbyten mellan utbildningsförvaltningen och förvaltningen för arbete och välfärd samt Region Kronoberg. Den öppna förskolan fyller en viktig funktion för det lokala området föräldrar och barn genom att dels vara ett komplement till förskolan, dels att vara ett behovsanpassat föräldrastöd. De utmaningar som identifierats i utredningen bedöms fortfarande kvarstå även om en gemensam organisering skulle bildas, bland annat genom att Region Kronoberg är en ytterligare samverkansaktör. I utredningen bedöms det finnas fler fördelar med att behålla nuvarande organisering för att inte tappa viktiga ingångar och kontaktvägar i förvaltningarna som gör familjecentralen unik och som bedöms vara central för familjecentralens och öppna förskolans funktion.

Implementera förstärkt samverkan om tidiga insatser med inspiration från Skottlandsmodellen tillsammans med Region Kronoberg och andra relevanta aktörer.

Det regionala utvecklingsarbetet bedrivs via processledarna i länet som tillsammans med länets kommuner och Region Kronoberg arbetat fram en struktur för Barnens bästa gäller! - I Kronoberg. Det regionala arbetet ingår i TSI, tidiga samordnade insatser, ett nätverk som drivs av Socialstyrelsen och Skolverket på nationell nivå.

Ta initiativ till tre sociala utfallskontrakt.

Dialog förs och förberedelser pågår för att möjliggöra sociala utfallskontrakt. Samtal har även initierats med intresserade näringsidkare. För att gå över i genomförande behöver en projektorganisation etableras samt ett upplägg konkretiseras i samverkan mellan förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
	Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	2019	72	↘	
	Ej återaktualiserade barn 0–12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2019	82	↗	
	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2019	83	↗	
	Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2018	1 049	↘	
	Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2018	4 354	—	

Möjliggöra en aktiv fritid

Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets

Riktningens utveckling

Växjö kommun uppvisar god måluppfyllelse gällande riktningens målet Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets. Samordning av insatser från flera förvaltningar och bolag inom processen Möjliggöra en aktiv fritid bidrar till ökad effektivitet och kvalitet. Riktningens målets nyckeltal visar fortsatt på att Växjö kommun har en stark ställning som upplevelsekommun i jämförelse med större städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Stadsutvecklingsprojekt samt lokaler och anläggningar

Det är ett ständigt pågående arbete att medverka i de planer och stadsutvecklingsprojekt som drivs inom kommunen. Planarbetet har varit intensivt, framförallt i Öjabymotet, Hovshaga centrum, Bäckaslöv, Telestadshöjden, Arenastaden och Öjaby. Torparängen är inne i en genomförandefas och ett kompletterande utformningsförslag tas fram intill planerad begravningsplats och brygga vid sjön. På platser som har särskild betydelse för kommunens attraktivitet och identitet sker ett förvaltningsövergripande arbete för att avgöra vilka platser som är lämpliga för offentlig konst. Växjö kommun har också beviljat lån för att bygga en multisportanläggning utanför Råppe där det kommer finnas banor för mountainbike, längdskidåkning och obstacle course running, OCR, som kan beskrivas som en löpform med hinder längs vägen.

Revideringen av Stadsmiljöprogrammet och diskussioner med fastighetsägare pågår för att utveckla centrum i linje med den Centrumvision som tagits

fram. En platsstudie med tillhörande övergripande konsekvensanalys för projektering av ny simhall har genomförts.

Ett helhetsgrepp har tagits kring lokaler och anläggningar för att säkerställa god kvalitet, effektivt nyttjande och långsiktig planering för ekonomisk hållbarhet. En strategisk anläggningsplan som underlag för framtida behov av anläggningar är påbörjad. Växjö kommuns arbete med att minska utsläppen av mikroplaster som används till konstgräsplaner ligger i framkant. Arbetet har uppmärksammats nationellt vilket lett till att kommunen fått ta emot studiebesök. Hälsoskyddstillsyn har under våren genomförts på 24 stycken gym och idrottshallar. Tillsynen visade på brister avseende felanmälningsrutiner och ansvarsfördelning vid uthyrning av lokaler. Dialog pågår mellan utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen för att se över möjligheten att ta över ansvaret för samtliga idrottshallar till en förvaltning.

En uthyrningspolicy är framtagen och beslutad. Med anledning av den brand- och riskanalys av Det fria ordets hus, som fastighetsbolaget Vöfab genomförde, fastslogs att lokalerna endast är lämpliga för kontor och inte för publik verksamhet.

Nya mötesplatser

Under året har nya mötesplatser skapats som ökar Växjö och tätorternas attraktivitet samt lockar fler människor att vistas utomhus och till rörelse. Mötesplatser som har skapats är Hovs aktivitetspark, Geometriparken vid Trummen, Stationsparken i Lammhult och ny badplats vid Trummen. Vid planering av nya bostadsområden finns grönstruktur, områden för rekreation och mötesplatser med i planeringen för

att för att skapa en trivsamt tillvaro i hela kommunen.

Friluftsprogrammet

Genom Friluftsprogrammet har Växjö kommun under flera år utvecklats till att bli en friluftskommun med fokus på folkhälsa, tätortsnära natur och tillgänglighet. Utifrån resultatet på Naturvårdsverkets enkätundersökning har insatser genomförts i form av förbättrade kommunikationskanaler och information på olika språk vid elljusspår, badplatser och i appen för Naturkartan.

Omfattande arbeten har genomförts på badplatserna för förbättrad säkerhet, öka trivselt och ge en mer positiv upplevelse. Dessutom har strandbadprovtagningar genomförts och dessa har generellt visat ett bra resultat.

Trygga kultur- och fritidsevenemang

Under året har ett antal olika tillsyn genomförts vilket har bidragit till att ge förutsättningar för trygga fritidsevenemang avseende miljö och hälsa. Vid Scensommar Kronoberg i Linnéparken genomfördes hälso-skyddstillsyn genom ljudmätningar och kontroll av toaletter utan anmärkning. Hälso-skyddstillsyn gjordes även under Karl-Oskardagarna med fokus på ljudnivåer, allmänna toaletter och kosmetikatillsyn. Ljudnivåerna bedömdes hålla sig under riktvärdena. För publiksäkra och trygga kultur- och idrottsarrangemang har ett antal tjänstepersoner utbildats i evenemangssäkerhet. Denna kompetens ska användas både vid kommunens arrangemang men också som ett stöd till externa arrangörer.

Scensommar - sommarens stora satsning

Satsningen Scensommar Kronoberg blev en stor succé med publikrekord. Antal besökare ökade från dryga 24 000 under 2018 till 45 000 i år. Samarbetet med Region Kronoberg och länets

övriga kommuner har bidragit till det goda resultatet. Scensommar Kronoberg har bestått av ett sjuttiotall arrangemang på 50 olika platser i länet. Genom att erbjuda arrangemang med fri entré och varierat innehåll tillsammans med strategisk kommunikation har nya grupper nåtts och lockat fler deltagare.

Biblioteket - samhällets öppna rum

Genom projektet Möjligheternas bibliotek har insatser genomförts för att utveckla bibliotekets fysiska och digitala miljö med syftet att erbjuda en spännande och inbjudande biblioteksmiljö som skapar läslust för både barn och vuxna. Genom denna satsning utvecklas och stärks biblioteket som samhällets öppna rum för bildning, upplevelser, möten och samtal. Införandet av pilotprojektet Meröppna bibliotek, som innebär att biblioteket i Ingelstad ska vara tillgängligt för besökare under vissa tider, även när det inte finns personal på plats, har inte följt tidplanen. Anledningen är att komplexiteten med att anpassa bibliotekslokalen var större än förutspått.

Arbetet med en ny biblioteksplan har påbörjats med syfte att beskriva verksamhetens inriktning och omfattning inom folkbibliotek, skolbibliotek och medieförsörjningen. Biblioteksplanen kommer även att förtydliga samverkan med berörda nämnder och bolag för effektivt resursutnyttjande och god tillgänglighet.

Vattenvana och simkunnighet hos barn

En satsning på kostnadsfri simundervisning med fokus på vattenvana har genomförts för kommunens sexåringar i samarbete med Växjö simsällskap. Drygt 700 barn har deltagit vilket är cirka 60% av kommunens barn födda 2013. Årets budget var halverad jämfört med tidigare år men till följd av god

kommunikation, riktade insatser och att verksamheten bedrivits kostnads-effektivt har ändå en stor del av målgruppen kunnat delta. Effekten av denna satsning bedöms därför som god.

Konst- och konsthallsverksamhet

Uppdrag kring konstnärlig utsmyckning utifrån 1%-regeln har främst gällt skolor och förskolor samt det nya kommunhuset. Växjö konsthalls verksamhet har genererat många besök, både fysiska och virtuella och därmed bidragit till att stärka Växjö kommuns identitet och attraktivitet. Med anledning av flytt till nytt kommunhus har en inventering av konstverken i nuvarande kommunhus genomförts för att identifiera vilka konstverk som ska vara kvar i samlingen, doneras eller säljas.

Framtid och omvärld

Stadsutvecklingsprojekt samt lokaler och anläggningar

En grundförutsättning för ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets är att det finns tillgängliga lokaler och anläggningar i närområdet. Genom samverkan inom kommunkoncernen tillgängliggörs och samnyttjas fler offentliga lokaler för effektiv användning vilket är ett sätt att hushålla med resurser, såväl ekonomiskt som miljömässigt.

För att bibehålla hög kvalitet inom kultur- och fritidsutbudet bedöms det fortsatt viktigt att genomföra miljö-, hälsoskydd- och livsmedelskontroller. En dialog mellan de olika aktörerna såväl interna som externa skulle vara förebyggande och tydliggöra ansvarsfrågan. Kommunens arbete med att begränsa spridning av mikroplaster som används till konstgräsplaner ligger i framkant. För att fortsätta arbetet med att sprida information och få ännu bättre kunskap om mikroplaster från konstgräsplaner kommer Växjö kommun vara en del av den nationella beställargruppen för konstgräsplaner

och vara den som är sammankallande till platsgruppen i Växjö.

Friluftsprogrammet

Nuvarande handlingsplan framtagen utifrån Friluftsprogrammet gäller till och med 2020. Av den anledningen behöver en ny handlingsplan utarbetas. Arbetet kommer ske i samverkan mellan flera av kommunens nämnder och bolag. Det gemensamma arbetet ska säkerställa att Växjö kommun fortsatt är en friluftskommun med fokus på folkhälsa, tätortsnära natur och tillgänglighet och att man fortsatt värnar om att utveckla spontanytor, frilufts- och grönområden.

Social samvaro och rörelse

I Socialstyrelsens lägesrapport för vård och omsorg om äldre 2019 påtalas att psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas och att ofrivillig ensamhet är en riskfaktor. Enligt Folkhälsomyndigheten rör sig barn och unga för lite vilket kan ha en negativ inverkan på psykisk hälsa, övervikt och fetma. Därför behöver samverkan ske mellan flera av kommunens nämnder och bolag för att genomföra proaktiva insatser för att främja rörelse varje dag för alla och att motverka ofrivillig ensamhet för prioriterade grupper. Genom samverkan ska även invånarnas behov av mötesplatser, lokaler och anläggningar identifieras.

Biblioteket - samhällets öppna rum

Under 2020 ska en ny biblioteksplan för de kommande åren utarbetas i syfte att beskriva verksamhetens inriktning och omfattning inom folkbibliotek, skolbibliotek och medieförsörjning. Arbetet kommer ske i samverkan mellan flera av kommunens nämnder och bolag för att genom samarbete bidra stärka lärande på den fria tiden och den psykiska och sociala hälsan. Den nya biblioteksplanen ska arbetas fram utifrån Bibliotekslagen och andra aktuella styrdokument såsom den föreslagna nationella biblioteksstrategin.

Utifrån projektplanen för
Möjligheternas bibliotek kommer söka
medel från Kulturrådet 2020 användas
för att fortsätta med projektet.

Syftet är att utveckla bibliotekets
fysiska och digitala miljö för att erbjuda
en spännande och inbjudande
biblioteksmiljö som skapar läslust för
både barn och vuxna.

Uppdrag

Ge goda förutsättningar för hästsportens utveckling genom lån och ökade driftbidrag.

Satsningar har gjorts på ridsporten under 2019 i syfte att skapa bättre förutsättningar för ridsportsföreningarna att drifva en ridanläggning. Exempel på behov som beviljats stöd är säkerhet, djurskydd och arbetsmiljö. På grund av ridanläggningarnas stora brister täcker dock inte det ekonomiska stödet de omfattande behov som ridsportsföreningarna söker stöd för. Även i år har Karl-Oskar cup genomförts på Arenastaden, Värendsvallen. Tävlingen är nationellt erkänd och lockar många deltagare och ligger i linje med kommunens evenemangsstrategi. Kultur- och fritidsnämnden står för delar av hyran för att möjliggöra tävlingen.

Förbättra standard på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet

De planerade aktiviteterna i handlingsplan 2020 utifrån Friluftsprogrammet har genomförts. Nya skyltar med översiktskartor har monterats vid entréerna till elljusspårerna, där information om Allemansrätten finns på svenska, engelska och tyska. Stora delar av informationsinnehållet i den välanvända appen för Naturkartan har översatts till engelska.

Omfattande arbeten har genomförts på badplatserna för att öka trivseln och ge en mer positiv upplevelse. Under året har belysningen i elljusspårerna byts ut och numera har samtliga kommunala elljusspår LED-belysning. Detta innebär energibesparingar och ett starkare ljus i spårerna.

Skapa en badlagun i Norra Bergundasjön.

Tekniska förvaltningen har fått lagakraftvunnen dom gällande utformning och vattenflöden. Byggnation av vallen är utförd och ska färdigställas gällande gång- och cykelväg. Färdigställande av stränder görs under 2020.

Fullfölj arbetet med stråken runt Norra Bergundasjön.

Flera åtgärder har gjorts för att förbättra stråket runt sjön som exempelvis bron över Bergunda Kanal. Vallen över Norra Bergundasjön blir den sista delen att färdigställa.

Påbörja projektering av ny simhall.

En platsstudie med tillhörande övergripande konsekvensanalys avseende innehåll har genomförts. Materialet har överlämnats till politisk nämnd för vidare hantering.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
 	Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter	2018	73	↗	●
 	Nöjd Medborgar-Index - Kultur	2018	72	↗	●
 	Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2018	1 443	↘	●
 	Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2018	1 738	↘	●

Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

Riktningens utveckling

Analysen av nyckeltalen påvisar en tillfredsställande måluppfyllelse. Det konstateras att alla nyckeltal har en marginellt negativ utveckling jämfört med tidigare års resultat. I bedömningen av helheten kompenseras det av att Växjö kommuns resultat ligger något över genomsnittet för referensgruppen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Civilsamhället har en viktig roll i vårt samhälle. Det bidrar till en meningsfull fritid, bryter isolering, främjar integration samt värnar intressen och demokratiska rättigheter. Ekonomiskt bidrag eller stöd främjar det ideella arbetet som utgör ett viktigt komplement till samhällets övriga resurser.

Deltagartillfällen

Enligt Idrottsstatistik.se har aktivitetsnivån nationellt minskat för föreningsidrottande. Analyser av Växjö kommuns egen statistik mellan 2015–2017 visar att andelen inaktiva pojkar och flickor tillsammans har minskat marginellt och att utfallet av nyckeltalet Deltagartillfällen i

idrottsföreningar, antal/inv. 7 - 20 år är bättre än jämförelsegruppen större stad. Forskningen vet ännu inte varför föreningsidrott går ner bland de allra yngsta. Kanske beror det på ett minskat idrottsengagemang, försämrade förutsättningar eller brist på ledare och lokaler. Utifrån att Växjö kommuns utbetalningar av bidrag och stöd varit större för 2019 än 2018 antas inte försämrade ekonomiska förutsättningar vara en betydande anledning. Möjligen beror det på förändringar i omvärlden men också på föreningarnas verksamheter vad gäller mål, innehåll och värdegrund.

Den nationella trenden är att individuella idrotter ökar i popularitet medan antalet deltagartillfällen för flera stora lagidrotter minskar. Denna trend syns även för Växjö kommun när man tittar på statistik mellan 2015–2017. Golf, budo och kampsport, friidrott samt gymnastik är de sporter som ökat procentuellt mest i antal deltagartillfällen under perioden.

Bidrag och stöd

En utredning av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid har genomförts. Utredningen innehåller en nulägesbeskrivning av Växjö kommuns nuvarande föreningsstöd, omvärldsbevakning och beskrivning av

system med fritidspeng och fritidscheck. I utredningen redovisas ekonomiska beräkningar för fritidscheck och fritidspeng och en analys av om fritidspeng eller fritidscheck skulle kunna bidra till att inkludera de barn och ungdomar som idag står utanför föreningslivet samt hur ett sådant system skulle kunna vara utformat.

Under 2019 har Växjö kommuns regler för föreningsbidrag reviderats. Växjö kommuns riktlinjer för föreningsbidrag och föreningsstöd har tagits fram utifrån Växjö kommuns politiska viljeinriktning och för att takta de nationella förändringar som nu sker kring hantering av bidrag och stöd. Syftet är att skapa likvärdiga villkor och likvärdig bedömning för kommunens alla föreningsbidrag och föreningsstöd. Vidare ska riktlinjerna säkerställa god hushållning med skattemedel och att verksamheterna är förenliga med samhällets grundläggande värderingar, Växjö kommuns värdegrund och demokratiska principer. Beslut kommer fattas av kommunstyrelsen första kvartalet 2020.

Ett nytt upplägg för Säker och trygg förening har tagits fram i samverkan med Linnéuniversitetet och RF-SISU Småland för att tydliggöra certifieringsstegen och öka genomförandetakten för föreningarna. Syftet med Säker och trygg förening är att stödja utvecklingen av ett hållbart föreningsliv med en positiv samhällspåverkan utifrån jämställdhet, mångfald, miljö och ekonomi. Gensvaret från föreningarna är positivt och i dagsläget jobbar nära trettio föreningar aktivt för att bli certifierade.

Arenastaden

På Arenastaden har Växjö kommun genomfört pilotprojektet Digital kedja för bokning, betalning, inpassering och anläggningsstyrning. Syftet är att föreningarna själva ska kunna boka och avboka tider i bokning- och bidragssystemet vilket i förlängningen

förväntas leda till en minskad administration för både föreningar och handläggare. Dessutom har en samordnande funktion tillsatts med målsättning att tillsammans med föreningarna uppnå områdets fulla potential. Arbetet sker i nära samverkan med Linnéuniversitet, RF-SISU Småland och Växjö & Co. Visionen är att Arenastaden ska bli nationellt och internationellt känd som ett tränings-, utbildnings- och utvecklingscentrum där akademi och idrott verkar tillsammans och där idrottande ungdomar ges möjlighet att utvecklas och bli positiva förebilder.

Framtid och omvärld

I allt större utsträckning fokuserar civilsamhället på att hantera samhällsliga utmaningar och det offentliga har i större utsträckning vänt sig till civilsamhället för att i gemenskap lösa samhällsliga utmaningar. Detta gör att vissa ideella organisationer idag är utförare av välfärdstjänster. Det krävs ökad kunskap såväl för civilsamhället som för det offentliga kring upphandlingsregler för att kunna vara en aktör som utför tjänster.

För att kunna analysera varför aktivitetsnivåerna sjunker bör föreningarnas verksamheter följas upp utifrån mål, innehåll och värdegrund. På så sätt kan Växjö kommun i samverkan med föreningarna identifiera eventuella orsaker och åtgärder för att skapa intresse hos barn och unga att engagera sig i civilsamhället.

Genom att skapa likvärdiga förutsättningar och möjligheter oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck kan vi göra vårt samhälle mer jämlikt. Ett jämlikt samhälle bidrar till ökad sammanhållning, trygghet och att invånarna mår bättre.

Uppdrag

Översyn av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid.

En utredning av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid har genomförts. Utredningen innehåller en nulägesbeskrivning av Växjö kommuns nuvarande föreningsstöd, omvärldsbevakning och beskrivning av system med fritidspeng och fritidscheck. I utredningen redovisas ekonomiska beräkningar för fritidscheck och fritidspeng och en analys av om fritidspeng eller fritidscheck skulle kunna bidra till att inkludera de barn och ungdomar som idag står utanför föreningslivet samt hur ett sådant system skulle kunna vara utformat.

Växjö kommuns riktlinjer för föreningsbidrag och föreningsstöd har tagits fram utifrån Växjö kommuns politiska viljeinriktning och för att takta de nationella förändringar som nu sker kring hantering av bidrag och stöd. Syftet är att skapa likvärdiga villkor och likvärdig bedömning för kommunens alla föreningsbidrag och föreningsstöd. Vidare ska riktlinjerna säkerställa god hushållning med skattemedel och att verksamheterna är förenliga med samhällets grundläggande värderingar, Växjö kommuns värdegrund och demokratiska principer.

	<i>Nyckeltal</i>	<i>Period</i>	<i>Utfall</i>	<i>Utveckling över tid</i>	<i>Jämförelse med större stad</i>
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år	2018	35	↘	●
	Nöjd Inflytande-Index - Helheten	2018	45	↘	●
	Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7–20 år), kr/inv.	2019	1 588	↘	■

Finansiella rapporter

Resultaträkning

mnr	Not	KOMMUN		KONCERN	
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	2, 4	1 421	1 706	3 056	3 464
Verksamhetens kostnader	3, 4	-6 511	-6 535	-7 286	-7 237
Av- och nedskrivningar	11-13	-140	-145	-620	-583
Verksamhetens nettokostnader		-5 230	-4 974	-4 850	-4 356
Skatteintäkter	5	4 022	3 872	4 022	3 872
Generella statsbidrag och utjämning	6, 7	1 006	989	1 008	990
Verksamhetens resultat		-202	-113	180	506
Finansiella intäkter	8	238	254	25	35
Finansiella kostnader	9, 10	-34	-33	-93	-117
Resultat efter finansiella poster		2	108	112	424
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		2	108	112	424

Balansräkning

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		1	-	1	-
Materiella anläggningstillgångar		1 874	1 813	13 517	12 948
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	11	1 489	1 358	9 909	9 426
<i>varav maskiner och inventarier</i>	12	188	211	2 575	2 508
<i>varav pågående investeringar</i>	13	197	244	1 033	1 014
Finansiella anläggningstillgångar	14	1 817	1 875	1 371	1 379
Summa anläggningstillgångar		3 692	3 688	14 889	14 327
Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	15	286	300	339	336
Fordringar	16	894	725	736	741
Kortfristiga placeringar		-	-	2	1
Kassa och bank	17	1 008	1 195	1 036	1 155
Summa omsättningstillgångar		2 188	2 220	2 113	2 233
SUMMA TILLGÅNGAR		5 880	5 908	17 002	16 560

Balansräkning

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	18			
Årets resultat	2	108	112	424
Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Övrigt eget kapital	3 223	3 115	5 984	5 559
Summa eget kapital	3 225	3 223	6 096	5 983
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	408	459	423
Andra avsättningar	20	89	427	419
Summa avsättningar	497	465	886	842
Skulder				
Långfristiga skulder	21	807	6 952	6 274
Kortfristiga skulder	22	1 351	3 068	3 386
Summa skulder	2 158	2 220	10 020	9 660
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	5 880	5 908	17 002	16 485
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	6 734	6 286	6 301
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	24	1 590	1 614	1 674

Kassaflödesanalys

mnkr	Not	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		2019	2018	2019	2018
Årets resultat		2	108	142	469
Justering för ej likviditetspåverkande poster:					
av- och nedskrivningar	12-14	140	145	620	583
avsättningar		32	43	32	57
realisationsvinster/förluster		16	-1	15	-261
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-	10	-8	2
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		190	305	801	850
Förändring kortfristiga fordringar (-ökning, +minskning)		-171	-184	-9	-31
Förändring förråd (-ökning, +minskning)		14	57	-3	16
Förändring kortfristiga skulder (-minskning, +ökning)		-181	65	2	-90
MEDEL FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		-148	243	791	745
Investeringar materiella anläggningstillgångar	inv. red.	-251	-269	-1 239	-1 159
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	inv. red.	35	0	35	399
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-	-3	-	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		58	0	-66	35
Nettoinvestering immateriella anläggningstillgångar		-1	0	-1	0
MEDEL FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-159	-272	-1 271	-725
Nyupptagna lån/ amortering		119	-160	361	-196
Förändring långfristiga fordringar		-	-170	-	-
MEDEL FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		119	-330	361	-196
ÅRETS KASSAFLÖDE		-188	-359	-119	-176
Likvida medel vid årets början		1 196	1 555	1 155	1 331
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		1 008	1 196	1 036	1 155

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisning 2019 är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning, RKR. Avvikelser och förtydliganden jämfört med LKBR och RKR:s rekommendationer framgår nedan.

Byte redovisningsprincip

Förändrad redovisningsprincip år 2019 värdering finansiella tillgångar

Från och med bokslut 2019 tillämpas LKBR vilket innebär återföring av tidigare uppskrivningar av finansiella tillgångar. Tidigare år (2012–2015) har uppskrivning gjorts av värdet på andelar i Kommuninvest ekonomiska förening med totalt 95 miljoner kronor. Med anledning av att LKBR inte medger uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar har drygt 74 miljoner kronor av dessa återförts, vilket påverkat eget kapital. 21 miljoner kronor av dessa avser överinsats (över nivån 900 kronor/invånare) och har omförts som långfristig fordran istället. Justeringarna har inte påverkat jämförelsetalen för resultaträkningen år 2018 men har omräknats för balansräkningen. I not 14 framgår effekten på finansiella anläggningstillgångar och i not 18 effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

Redovisning av gatukostnadsersättning år 2019

För år 2019 redovisar kommunen gatukostnadsersättning enligt RKR:s rekommendation R 18.1 (sep 2009) och inte enligt RKR R 2 (juni 2019). Det innebär att inkomsten initialt bokförs som en skuld för

att sedan i enlighet med matchningsprincipen intäktsföras successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder. Per 31 december 2019 finns 227 miljoner kronor (167 mnkr från 2018) i utfördelade gatukostnadsersättningar. Dessa ligger i bokslutet som pågående investeringar och kommer när anläggningarna aktiveras, att föras om till skuld gatukostnadsersättning.

Förändrad redovisningsprincip år 2018 exploatering

Kommunen ändrade principen för redovisning av exploateringsverksamheten från och med år 2018. Exploateringsinkomster och utgifter netto redovisades tidigare. Förändringen av redovisningsprinciper innebär att både inkomster och utgifter bruttoredo visas i resultat- och balansräkning. Den del av exploateringen som avser tomtmark till försäljning bokförs som en omsättningstillgång. Värdering görs till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde per balansdagen. Investeringar i allmän platsmark klassificeras som en materiell anläggningstillgång. Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Den del av inkomsten som avser allmän platsmark tas upp som en förutbetalad intäkt. Enligt kommunens modell vinstavräknas projekt där upparbetsgraden av kostnader är lika med eller överstiger 70 procent av totalt prognosticerade kostnader. Vidare görs avräkning först när minst 70 procent av försäljningen är gjord. Befarade förluster bokförs direkt.

Ändrad redovisningsprincip innebar att under 2018 omklassificerades 350 miljoner kronor till omsättningstillgångar och 312 miljoner kronor till förutbetalad intäkt. Anläggningstillgångar minskade med

nettobeloppet av denna omklassificering. Vad gäller nyckeltal för investeringar har det inte gjorts någon retroaktiv omräkning av den del av exploateringsutgiften som istället skulle ha klassificerats som omsättnings-tillgång. Det har inte heller gjorts någon retroaktiv vinstavräkning då nya regler tillämpas från 2018.

Sammanställda räkenskaper

Enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla sammanställda räkenskaper som även innefattar den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform och i form av kommunalförbund. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

De sammanställda räkenskaperna upprättas i enlighet med RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital som intjänats efter förvärvstidpunkten. Proportionell konsolidering innebär att kommunens ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna.

De sammanställda räkenskaperna omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av organisationsschemat i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Realisationsvinster och realisationsförluster samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande.

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Intäkter

Skatteintäkter

I enlighet med RKR R2. periodiseras kommunalskatten och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos 2019.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och ersättning för anslutning till allmän platsmark redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggnings-tillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller som en gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde minskat med planenliga avskrivningar. Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till. Anläggningens värde och livslängd provas under året för att se om nedskrivningsbehov finns.

Avskrivning

Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

- Mark, byggnader och tekniska anläggningar: 15–50 år
- Maskiner och inventarier: 3–15 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperioder där varje komponents anskaffningsvärde uppgår till ett väsentligt belopp tillämpas komponentavskrivning.

För gator och vägar används sex olika komponenter (beläggning, obundna lager, isolering, brokonstruktion, gatuanordningar och slitlager) med avskrivningstider på mellan fem till 75 år. För Va-anläggningar används fem olika komponenter (bygg, maskin, el, styr/övervakning och anläggning/ledning) med avskrivningstider mellan fem och 50 år.

Komponenter och schabloner används som riktlinjer vid uppdelning och aktivering av anläggningar. Individuella bedömningar görs när så är relevant för att på bästa sätt spegla nyttjandeperioden.

Kommunen har skärpt tillämpningen av komponentavskrivning från och med räkenskapsåret 2017 i enlighet med den uppdatering som gjordes av dåvarande RKR nr 11.4. För gator och vägar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över 1,5 mnkr och en återstående livslängd på minst tio år. För VA-anläggningar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som har aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över fem miljoner kronor och med en återstående livslängd med minst tio år.

Leasing

Leasingavtal avseende bilar hanteras som operationella. En översyn av avtalens klassificering och kommunens redovisningsprinciper pågår.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har tagits upp till lägsta värdets princip, det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har skrivits ned med 100 procent. Kravtågärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den så kallade "blandmodellen" i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR. Det innebär att all pension som intjänats före år 1998 i tidigare pensionsavtal inte tas upp som avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under raderna avsättningar för

pensioner, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Särredovisning av vatten- och avloppsverksamhet samt avfallshantering

Vatten- och avloppsverksamheten ingår i kommunens samlade verksamhet. Enheterna

belastas med overheadkostnader och dessutom betalas ränta på avräkning mot kommunen. En särredovisning har upprättats över den taxefinansierade verksamheten. Från och med det räkenskapsår som inleds den första januari 2017 hanteras överuttag där prissättning sätts genom självkostnad som en skuld till abonnenterna.

Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i Växjö kommun i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM), gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner.

Noter

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter (material och varor)	115	119	783	773
Taxor och avgifter	372	445	436	399
Hyror och arrenden	92	97	930	917
Bidrag	583	629	622	661
Försäljning av verksamhet/entreprenader	193	168	179	166
Försäljning av exploateringsfastigheter	38	220	38	220
Realisationsvinster	1	1	5	263
Övriga intäkter	27	27	63	64
Summa	1 421	1 706	3 056	3 463
Not 3. Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-3 539	-3 460	-3 914	-3 802
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-299	-303	-329	-331
Köp av huvudverksamhet	-969	-879	-918	-832
Lämnade bidrag	-225	-221	-214	-208
Lokal och markhyror	-641	-628	-113	-143
Exploateringskostnader	-16	-184	-16	-184
Fastighetskostnader och fastighets-entreprenader	-96	-106	-388	-360
Bränsle, energi och vatten	-35	-34	-301	-235
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-60	-77	-71	-103
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-181	-171	-196	-230
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-140	-157	-164	-166
Övriga tjänster	-156	-152	-273	-230
Realisationsförluster och utrangeringar	-16	-4	-16	-4
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-20	-25	-28	-26
Skattekostnader bolag	-	-	-29	-45
Övriga kostnader	-118	-134	-316	-337
Summa	-6 511	-6 535	-7 286	-7 236

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 4. Jämförelsestörande poster				
Bland verksamhetens intäkter respektive kostnader ingår följande poster hänförliga till kommunens exploateringsverksamhet:				
Intäkter sålda tomter	38	220	38	220
Kostnader sålda tomter	-16	-184	-16	-184
Exploateringsverksamhetens nettokostnader	22	36	22	36
Not 5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	4 060	3 890	4 060	3 890
Definitiv slutavräkning föregående år	2	-13	2	-13
Preliminär slutavräkning aktuellt år	-40	-5	-40	-5
Summa	4 022	3 872	4 022	3 872
Not 6. Generella statsbidrag				
Bidrag för LSS-utjämning	42	30	42	30
Byggbonus	0	16	0	16
Bidrag välfärd	34	60	34	60
Kommunal fastighetsavgift	162	157	162	157
Summa	238	263	238	263
Not 7. Skatteutjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	864	825	864	825
Kostnadsutjämningsbidrag	-161	-113	-161	-113
Införande bidrag	-	-	-	-
Regleringsbidrag	65	14	65	14
Summa	768	726	768	726
Not 8. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar från koncernföretag	139	144	-	-
Utdelning på aktier och andelar i Kommuninvest	14	21	14	21
Ränteintäkter	30	35	11	14
Borgensavgifter	55	54	-	-
Realisationsresultat	0	0	0	-
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa	238	254	25	35

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 9. Finansiella kostnader				
Ränta på pensionsavsättningar	-10	-7	-12	-9
Räntekostnader	-11	-12	-81	-105
Övriga finansiella kostnader	-13	-14	0	-2
Summa	-34	-33	-93	-116

Not 10. Finansiella instrument och riskhantering

För att hantera ränterisk vid upplåning av Sandvik 3 har Växjö kommun tecknat derivatavtal i form av ränteswappar. För säkring av elpriser och valutakurser använder dotterbolaget VEAB el- och valutaterminer. Tabellen visar verkliga värden per bokslutsdatum. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning vilket innebär att verkliga värden inte bokförs.

Säkring av ränterisk	2019	2019	2018	2018
	Swapvolym	Verkligt värde	Swapvolym	Verkligt värde
Ränteswappar	500	-13	600	-18
Summa	500	-13	600	-18

Övriga säkringar, mnkr	2019	2019	2018	2018
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Elterminer, sälj	96	95	91	49
Elterminer, köp	12	13	13	21
Valutaterminer	7	7	2	2
Summa	115	115	106	72

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 078	2 029	13 532	12 981
Inköp	112	28	183	118
Försäljningar	-61	-	-60	-267
Utrangeringar	-15	-31	-33	-31
Överföringar	122	52	736	731
Utgående anskaffningsvärde	2 236	2 078	14 358	13 532

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Ingående ackumulerade avskrivningar	-589	-534	-3 889	-3 677
Försäljningar	41	-	41	122
Utrangeringar	9	14	25	15
Överföringar	-	-	0	-
Årets avskrivningar	-76	-69	-358	-349
Utgående ackumulerade avskrivningar	-615	-589	-4 181	-3 889
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-132	-126	-217	-214
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-44	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-5	-7	-3
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-132	-131	-268	-217
Utgående redovisat värde	1 489	1 358	9 909	9 426
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	<i>29</i>	<i>30</i>	<i>40</i>	<i>39</i>

Operationell leasing Växjö kommun, mnkr	Förfaller 2020	Förfaller 2021–2025	Förfaller 2026–
Verksamhetsfastigheter	302	882	743

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 12. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	504	445	5 077	4 793
Inköp	45	65	198	159
Försäljningar	-45	-3	-45	-3
Utrangeringar	-2	-6	-17	-9
Överföringar	11	3	140	137
Utgående anskaffningsvärde	513	504	5 353	5 077
Ingående ackumulerade avskrivningar	-289	-237	-2 320	-2 110
Försäljningar	32	2	32	2
Utrangeringar	1	2	15	4
Överföringar	-1	-2	-18	-2
Årets avskrivningar	-65	-55	-238	-214
Utgående ackumulerade avskrivningar	-322	-290	-2 529	-2 320

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-3	-	-249	-245
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-3	0	-4
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3	-3	-249	-249
Utgående redovisat värde	188	211	2 575	2 508
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	8	9	22	24
varav finansiell leasing, Sandvik 3:				
Anskaffningsvärde	-	-	920	920
Nedskrivning	-	-	-135	-135
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-138	-113
Bokfört värde			647	672
	Förfaller	Förfaller	Förfaller	
Operationell leasing Växjö kommun, mnkr	2020	2021–2025	2026–	
Inventarier	2	3	0	
Transportmedel	7	6	0	
Summa	9	9	0	
mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 13. Pågående ny- och ombyggnad				
Ingående anskaffningsvärde	244	119	1 014	998
Inköp	99	160	896	866
Försäljningar	-43	0	-43	0
Utrangeringar	0	0	-1	-1
Nedskrivningar	-	-	-	-
Överföringar	-103	-35	-833	-849
Utgående anskaffningsvärde	197	244	1 033	1 014

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 14. Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Värdepapper och andelar</i>				
VKAB	0	0	-	-
Förlagsbevis Kommuninvest	14	14	14	14
<i>Andelar i Kommuninvest enligt årsredovisning 2018</i>	-	98	-	98
<i>Justering ändrad redovisningsprincip eget kapital (se not 1 och 18)</i>	-	-74	-	-74
<i>Justering ändrad redovisningsprincip finansiell anläggningstillgång (se not 1)</i>	-	-21	-	-21
Andelar i Kommuninvest utgående värde	3	3	3	3
Övrigt	9	10	2	7
<i>Långfristiga fordringar</i>				
Utlåning till kommunens koncernföretag	479	567	-	-
Utlåning till föreningar i Arenastaden	484	495	484	495
Utlåning till SEB	736	736	736	736
Överinsats Kommuninvest	21	21	21	21
Övrigt	71	29	110	29
Summa	1 817	1 875	1 370	1 305
Not 15. Förråd m.m.				
Exploateringsstillgångar	280	294	280	294
Förråd	6	6	59	42
Summa	286	300	339	336
Not 16. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	109	110	189	169
Fordran statsbidrag	120	105	120	105
Mervärdeskatt och övriga skattefordringar	0	-	19	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	314	370	325	353
Kortfristig utlåning till kommunens koncernföretag	124	96	-	-
Övriga kortfristiga fordringar	227	44	83	104
Summa	894	725	736	740
Not 17. Kassa och bank				
Bank	1 008	1 195	1 036	1 155
Summa	1 008	1 195	1 036	1 155

Kommunen har enligt avtal med bank en checkkredit på 10 mnkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 18. Eget kapital				
Ingående eget kapital	3 223	3 115	5 984	5 560
Årets resultat	2	108	112	424
Utgående eget kapital	3 225	3 223	6 096	5 984
Justering eget kapital	Årets resultat	Övrigt eget kapital	Summa eget kapital	
Utgående eget kapital kommunen enligt 2018 årsredovisning	108	3 190	3 298	
Justering ändrade redovisningsprinciper				
Återföring finansiella anläggningstillgångar		-75	-75	
Belopp vid årets utgång för kommunen	108	3 115	3 223	
Se not 1 Ändrad redovisningsprincip				
Not 19. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning	376	332	428	382
Nya förpliktelser under året				
-nyintjänad pension	29	35	30	40
-ränte- och basbeloppsuppräknig	9	6	10	6
-övrigt	0	6	0	6
Årets utbetalningar	-12	-12	-13	-15
Förändring av löneskatt	6	9	5	9
Summa avsatt till pensioner	408	376	460	428
Specifikation avsatt till pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	247	218	248	218
Ålderspension	67	63	75	75
Efterlevande	6	8	7	8
Särskild avtalspension	2	2	21	21
Livränta	4	4	21	17
Visstidspension/särskild avtalspension enligt överenskommelse	2	7	2	7
löneskatt	80	74	85	82
Summa avsatt till pensioner	408	376	459	428
Antal visstidsförordnanden	1	1	1	1

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 20. Andra avsättningar				
Ingående avsättning	89	89	419	378
Nya avsättningar	0	0	12	41
lanspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Utgående avsättning	89	89	431	419
Specifikation övriga avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld bolagen	-	-	326	314
Statlig infrastruktur (Åryd och Fagrabäck)	78	78	78	79
Återställning deponi Häringetorp	11	11	11	11
Övriga avsättningar (testamenten med mera)	0	0	16	15
Summa övriga avsättningar	89	89	431	419
Not 21. Långfristiga skulder				
Lån banker och kreditinstitut	736	628	6 175	5 364
Övriga långfristiga skulder	71	60	776	910
Summa långfristiga skulder	807	688	6 951	6 274
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	0,4 %	0,3%	1,0 %	1,2 %
Genomsnittlig räntebindningstid	0,2 år	0,3 år	3,1 år	2,9 år
Genomsnittlig ränta före beaktande av räntesäkringar	0,4 %	0,3 %	1,0 %	1,2 %
Lån som förfaller inom:				
0–3 år	-	5 %	46 %	44 %
3–5 år	18 %	6 %	35 %	31 %
senare än 5 år	82 %	89 %	19 %	25 %
Not 22. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	28	138	1 314	1 605
Leverantörsskulder	372	423	474	568
Preliminär skatt för anställda	53	53	55	54
Upplupna löner	30	30	34	34
Sociala avgifter	67	67	76	76
Upplupna pensionskostnader, individuell del, inklusive löneskatt	141	138	150	153
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	379	419	586	583
Semesterlöneskuld samt okompenserad övertid	212	206	232	224
Övriga kortfristiga skulder	69	58	147	89
Summa kortfristiga skulder	1 351	1 532	3 068	3 386

mnkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Not 23. Borgensåtaganden och ställda säkerheter				
Proprieborgen för kommunägda bolag	6 734	6 286	6 739	6 301
Övriga borgensåtaganden	0	0	0	29
Fastighets- och företagsinteckningar	0	0	15	15
Summa borgensåtaganden och ställda säkerheter	6 734	6 286	6 754	6 345
Not 24. Pensionsförpliktelser som ej har upptagits bland skulder/avsättningar				
Ingående pensionsåtagande	1 307	1 322	1 325	1 342
Pensionsutbetalningar	-74	-74	-74	-76
Nyintjänad pension	4	30	4	30
Ränte- och basbeloppsuppräknig	40	26	40	26
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrigt	2	3	3	3
Utgående pensionsåtagande	1 279	1 307	1 298	1 325
Särskild löneskatt	311	317	315	321
Summa	1 590	1 624	1 613	1 646

Kommuninvest

Växjö kommun har sedan 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 medlemmar (278 kommuner och 12 regioner) som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvestekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive

medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Växjö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 461 miljarder kronor och totala tillgångar till 460 miljarder kronor. Växjö kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 7 397 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 7 423 miljoner kronor.

Pensionsredovisning enligt fullfondmodell

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, ska kommuner använda "blandmodellen" vid redovisning av pensioner. Det innebär att årets intjänade och årets utbetalningar av pensioner belastar resultatet. Den del som är intjänad före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och förändring av det åtagandet påverkar inte resultatet. Fullfundsmodellen innebär istället att pensionsåtagande före 1998 också redovisas på balansräkningen som en avsättning och den totala förändringen av pensionsskulden påverkar resultatet. Bakåt i tiden då skulden har vuxit har fullfundsmodellen ökat kostnaderna och därmed försämrat resultatet. Då utbetalningarna de senaste åren istället överskrider värdeförändringen blir skillnaden mellan modellerna det motsatta. I följande tabell redovisas Växjö kommuns resultat- och balansräkning enligt en förenklad beräkning av fullfundsmodellen jämfört med blandmodellen. Vid tillämpning av fullfundsmodellen år 2019, hade

kommunens resultat förbättrats med 49 miljoner kronor samtidigt som det egna kapitalet minskar från 3 225 till 1 635 miljoner kronor.

Samtidigt som det totala pensionsåtagandet redovisas i balansräkningen skapas dock skillnader mellan redovisat resultat och kassaflöde. Fullfunderingen innebär lägre redovisade pensionskostnader för Växjö kommun, trots oförändrade utbetalningar för pensioner vilka kommer att överstiga de redovisade kostnaderna. Det är därför viktigt att även beakta den långsiktiga betalningsförmågan som krävs utöver de pensionskostnader som påverkar resultatet. Nedan redovisas Växjö kommuns resultat- och balansräkning enligt en förenklad beräkning av fullfundsmodellen jämfört med blandmodellen. Vid tillämpning av fullfundsmodellen år 2019, hade kommunens resultat förbättrats med 49 miljoner kronor samtidigt som det egna kapitalet minskar från 3 225 till 1 635 miljoner kronor.

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	Fullfond	Blandmodell
Verksamhetens intäkter		1 421	1 421
Verksamhetens kostnader	2	-6 419	-6 511
Av- och nedskrivningar		-140	-140
Nettokostnader		-5 138	-5 230
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning		5 028	5 028
Verksamhetens resultat		-110	-202
Finansnetto	2	161	204
ÅRETS RESULTAT	2	51	2

BALANSRÄKNING, mnkr		Fullfond	Blandmodell
Materiella anläggningstillgångar		1 875	1 875
Finansiella anläggningstillgångar		1 817	1 817
Förråd med mera		286	286
Fordringar		894	894
Kassa och bank		1 008	1 008
SUMMA TILLGÅNGAR		5 880	5 880
Eget kapital	1	1 635	3 225
<i>varav årets resultat</i>	2	51	2
Avsättningar		2 087	497
<i>varav pensioner</i>	3	1 998	408
Skulder		2 158	2 158
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		5 880	5 880
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Borgen och ställda säkerheter		6 734	6 734
Pensionsförpliktelser	4	0	1 590

Not 1) Eget kapital minskas med pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse (åtaganden intjänade före år 1998).

Not 2) Årets resultat förbättras totalt sett med minskad pensionskostnad men ökad finansiell kostnad.

Not 3) Pensionsförplikten som redovisas som ansvarsförbindelse (åtaganden intjänade före år 1998) lyfts in som avsättning.

Not 4) Inget pensionsåtagande redovisas som ansvarsförbindelse.

Sammanlagd kostnad för kommunal räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision (redovisningsrevision) i Växjö kommun uppgår för år 2019 till 235 tusen kronor (År 2018 210 tkr). Kostnaderna avser de förtroendevalda revisorernas anlitate

sakkunniga biträden från revisionsföretaget PwC för granskningar gällande räkenskapsrevision och dess andel av de förtroendevalda revisorernas arvoden.

Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag

Samtliga bolag i sammanställningen nedan ingår i kommunkoncernens sammanställda räkenskaper med kommunens ägarandel

som framgår i avsnittet Den kommunala koncernen.

mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning		Finansiella poster	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Växjö kommun	12	-	-	-	-	139	-	74
VKAB koncernen	-	12	-	-	209	-	74	-
Växjö Småland Airport AB	-	-	-	-	-	-	0	-
Södra Smålands Avfall och Miljö AB	-	-	-	-	-	-	0	-

mnkr	Försäljning		Lån		Borgen		Kortfristiga poster	
	Köpare	Säljare	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Växjö kommun	630	104	600	-	-	-	55	15
VKAB koncernen	101	577	-	597	-	-	11	49
Växjö Småland Airport AB	0	0	-	3	-	-	2	2
Växjö Teater AB	0	-	-	-	-	-	-	-
Värends Räddningstjänstförbund	6	56	-	-	-	-	0	0
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	1	1	-	-	-	-	0	-
Kulturparken Småland AB	0	0	-	-	-	-	-	0
SSAM AB	12	13	-	-	-	-	3	6

Upplysning om upprättad sårredovisning

I Växjö kommun är vatten- och avlopps (VA) verksamheten organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden. Drift av allmän VA-anläggning ska sårredovisas enligt särskild lagstiftning (lag om allmänna vattentjänster).

VA-verksamhet

Uppdrag och övergripande mål

De övergripande målen är att förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet och utan avbrott i den mängd de behöver och att ta emot och leda bort dag- och spillvatten, samt på ett hållbart sätt rena avloppsvatten och ta till vara avloppets resurser.

Inom verksamheten sköts drift och underhåll av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning som består av, vatten- och avloppsreningsverk, tryckstegringsstationer, ledningsnät, avloppspumpstationer och dagvattenanläggningar. På uppdrag sköts kommunens produktionsanläggning för biogas till fordonsbränsle.

Sedan 2019 svarar även VA-verksamheten för all utbyggnad av VA-anläggningen.

Finansiering

Verksamheten finansieras via VA-taxa med brukningsavgifter och anläggningsavgifter. Brukningstaxan består av en fast avgift och en rörlig avgift baserad på vattenförbrukningen. Utöver detta tar VA-verksamheten ut anslutningsavgifter vid anslutningar av nya abonnenter eller när abonnenter bygger ut inom befintlig fastighet. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida. Fullmäktige beslutade i juni 2018 att höja brukningstaxans fasta avgift med 0,8 procent per den 1/1 2019. Vid samma tillfälle beslutades anläggningsavgifterna att höjas med 5 procent för typhus A och B. Under 2020 kommer brukningstaxan att ligga kvar på samma nivå medan anläggningstaxan höjts med 2,84 procent. Taxan bedöms behöva höjas från år 2021 och framåt för att kompensera allmänna driftkostnadsökningar samt för att ny- och reinvesteringar i VA-anläggningen ska kunna genomföras enligt plan.

Resultat- och balansräkning vatten och avlopp

RESULTATRÄKNING, mnkr	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	197	191
Verksamhetens kostnader	2	-140	-134
Av- och nedskrivningar	5,6	-42	-42
Verksamhetens nettokostnader		15	15
Finansiella intäkter	3	0	0
Finansiella kostnader	4	-15	-15
ÅRETS RESULTAT		0	0
BALANSRÄKNING, mnkr		2019	2018
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	885	823
Maskiner och inventarier	6	8	8
Pågående investeringar	7	73	102
Summa materiella anläggningstillgångar		966	933
Omsättningstillgångar			
Förråd med mera		0	0
Fordringar	8	-37	116
Kassa och bank	9	53	-2
Summa omsättningstillgångar		16	114
SUMMA TILLGÅNGAR		982	1 047
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Grundkapital	10	10	10
Skulder			
Långfristiga skulder	11	951	1 015
Kortfristiga skulder	12	21	22
Summa skulder		972	1 037
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		982	1 047

Noter vatten och avlopp

mnkr	Vatten och avlopp	
	2019	2018
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter (material och varor)	4	3
Taxor och avgifter	187	182
Försäljning av verksamhet/entreprenader	6	6
Summa	197	191
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-30	-29
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-2	-2
Köp av huvudverksamhet	-8	-8
Lokal och markhyror	-5	-5
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-35	-30
Bränsle, energi och vatten	-16	-17
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-8	-9
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	0	-3
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-1	-1
Övriga tjänster	-14	-17
Realisationsförluster och utrangeringar	-2	-3
Övriga kostnader	-19	-11
Summa	-140	-135
Not 3. Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	0	0
Summa	0	0
Not 4. Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-15	-15
Summa	-15	-15
Not 5. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 327	1 227
Ackumulerade avskrivningar	-442	-405
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	885	822
<i>Genomsnittlig avskrivningstid, år</i>	<i>34 år</i>	<i>32 år</i>

mnkr	Vatten och avlopp	
	2019	2018
Redovisat värde vid årets början	822	825
Investeringar	100	39
Försäljningar/utrangeringar	-2	-3
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-39	-39
Omklassificeringar	4	0
Redovisat värde vid årets slut	885	822
Not 6. Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	29	27
Ackumulerade avskrivningar	-21	-19
Ackumulerade nedskrivningar	0	0
Bokfört värde	8	8
<i>Avskrivningstider</i>	<i>10 år</i>	<i>8 år</i>
Redovisat värde vid årets början	8	11
Investeringar	2	0
Försäljningar/ utrangeringar	0	0
Nedskrivningar	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0
Avskrivningar	-3	-3
Omklassificeringar	1	0
Redovisat värde vid årets slut	8	8
Not 7. Pågående investeringar		
Redovisat värde vid årets början	102	88
Årets investering	43	14
Omklassificeringar	-72	0
Utrangeringar	0	0
Redovisat värde vid årets slut	73	102
Not 8. Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	44	33
Mervärdesskatt, övriga skatter	-21	-21
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1	1
Övriga fordringar	-61	103
Summa	-37	116

mnkr	Vatten och avlopp	
	2019	2018
Not 9. Kassa och bank		
Bank	53	-2
Summa	53	-2
Not 10. Eget kapital		
Ingående eget kapital	-10	-10
Årets resultat	0	0
Utgående eget kapital	-10	-10
Not 11. Långfristiga skulder		
Övriga långfristiga skulder	-952	-1 015
Summa	-952	-1 015
Not 12. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	-12	-13
Sociala avgifter	-1	-1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-4	-4
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	-2	-1
Övriga kortfristiga skulder	-2	-3
Summa	-21	-22

Driftredovisning

Upplysning om driftredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för sin driftverksamhet. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden för beslut i november året innan aktuellt budgetår.

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämndsnivå. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de

delverksamheter enligt SCB:s verksamhetsindelning alternativt organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med beslut om årsredovisningen, om nämndens negativa respektive positiva avvikelse mot driftbudgeten i bokslutet ska överföras till nämndens andel av det egna kapitalet. I de fall nämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse ska detta täckas med motsvarande överskott de närmast följande tre åren. Nämnden ska i årsrapporten ange vilka åtgärder som ska vidtas för att eliminera den negativa budgetavvikelsen. Användandet av nämndens eget kapital får endast användas till kostnader av engångskaraktär och får således inte innebära en varaktig kostnadsökning i nämndens driftbudget.

Fotograf: Alexander Hall

DRIFTREDOVISNING, mnkr	Verksamhetens intäkter		Verksamhetens kostnader		2019		
	2019	2018	2019	2018	Netto-utfall	Netto-budget	Budget-avvikelse
Byggnadsnämnd	38	39	-52	-51	-14	-18	+4
Kommunfullmäktige	0	0	-12	-11	-12	-11	-1
Kommunens revisorer	0	1	-3	-3	-3	-3	0
Kommunstyrelse	199	189	-689	-658	-490	-511	21
Kultur- och fritidsnämnd	36	39	-224	-221	-188	-189	1
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	9	9	-21	-19	-12	-12	0
Nämnd för arbete och välfärd	302	327	-965	-970	-663	-670	7
Omsorgsnämnd	283	292	-1 647	-1 596	-1 365	-1 329	-36
Teknisk nämnd	505	762	-665	-767	-159	-162	3
<i>varav taxefinansierat</i>							
Utbildningsnämnd	479	498	-2 686	-2 578	-2 207	-2 216	9
Valnämnd	2	2	-3	-4	-1	-2	1
Överförmyndarnämnd	9	1	-13	-5	-4	-4	0
Summa nämnder	1 862	2 159	-6 980	-6 883	-5 118	-5 127	9
Justering poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-493	-677	667	696	174	194	-20
Exploateringsverksamhet	38	220	-16	-184	22	0	22
Kommungemensamt	14	4	-182	-164	-168	-148	-20
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 421	1 706	-6 511	-6 535	-5 090	-5 081	-9

I tabellen ovan redovisas nämndernas och kommunstyrelsens budget och utfall utifrån organisatorisk indelning. I nedanstående tabell redovisas istället budget och utfall

utifrån verksamhetsområde enligt SCB:s verksamhetsindelningen för kommuner.

DRIFTRIEDOVISNING, mnkr	Verksamhetens intäkter		Verksamhetens kostnader		2019		
	2019	2018	2019	2018	Netto- utfall	Netto- budget	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	14	5	-72	-60	-58	-58	0
Infrastruktur, skydd m.m.	175	165	-450	-431	-275	-283	8
Kultur och fritid	46	53	-307	-303	-261	-260	-1
Pedagogisk verksamhet	489	473	-2 892	-2 739	-2 403	-2 392	-11
Vård och omsorg	369	381	-2 421	-2 386	-2 052	-2 013	-39
Särskilt riktade insatser	214	260	-193	-218	21	-2	23
Affärsverksamhet	408	518	-413	-531	-5	-6	1
Gemensamma verksamheter	196	343	-423	-542	-227	-230	3
Exploateringsverksamhet	38	220	-16	-184	22	0	22
Justering poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-528	-712	676	859	148	163	-15
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	1 421	1 706	-6 511	-6 535	-5 090	-5 081	-9

Upplýsning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning,

finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,15 procent av lönekostnaden för år 2019 (39,17 % år 2018);
- **kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den

internt beräknade räntan har satts till 2,5 procent. För information om avskrivningstider, se Redovisningsprinciper, not 1.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är framförallt:

- **administrativa kostnader**, exempelvis ekonomisystemkostnader, kostnad för IT-utrustning, telefonkostnader etc sätts till kommunledningsförvaltningens självkostnad.
- **transport/bil**: Debitering sker av tekniska förvaltningens fordonshantering till självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon;
- **kost**: Debitering sker av kommunens

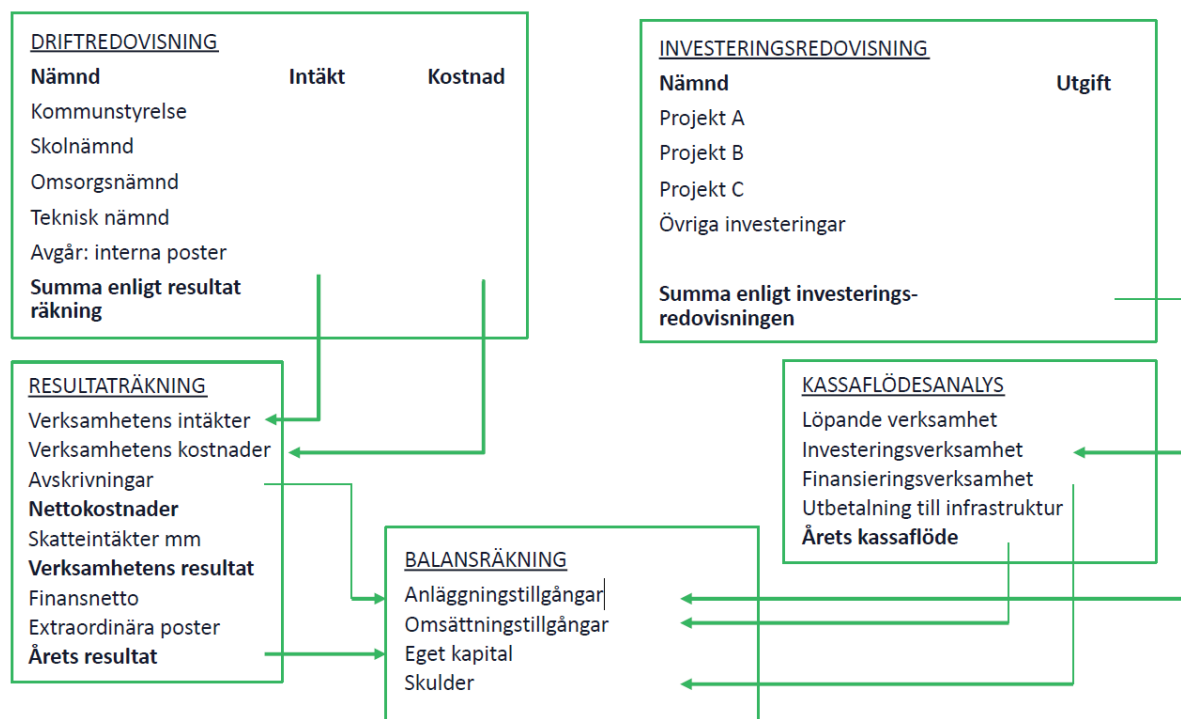
produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.

- **tryckeri**: Debitering sker av kommunikationsavdelningen inom kommunledningsförvaltningen till självkostnad.

Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är exempelvis:

- kommundemensamma ledningskostnader
- IT-relaterade kostnader, licenskostnader system
- inköp via inköpssystemet
- upphandlingsadministration
- försäkring

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Investeringsredovisning

Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad

Investeringsprojekt ingår inte i kommunens resultat, utan identifieras med en särskild projektkod och aktiveras som anläggningstillgångar.

Varje nämnd ska finansiera sina kapitalkostnader (avskrivning och ränta) inom sin budget. Vid ett investeringsbehov krävs att man undersöker om utrymmet i budgeten tillåter att investeringen kan göras. Nämnden beslutar om investeringar upptill 10 miljoner kronor. Investeringar som överstiger 10 miljoner kronor ska beslutas av kommunfullmäktige.

För så kallade tillväxtinvesteringar i infrastruktur (gator, cykelvägar, tunnlar, rondeller etc.) som inte ska belasta exploateringsverksamheten gäller följande: I

samband med budgetberedningen presenteras aktuella projekt, investeringsbelopp samt driftkostnad fördelat på kommande treårsperiod. Budgetberedningen bedömer och föreslår fullmäktige att uppta ett eventuellt driftanslag avseende "Kompensation för tillväxtinvesteringar i infrastruktur" under gemensam finansiering.

Tekniska nämndens investeringsprojekt budgeteras för en treårsperiod.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och även utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen påförs också interna maskinkostnader.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, mnkr	Beslutad Total-budget	Årets beslutade budget	Årets investerings-utgift, netto	Årets budget-avvikelse	Prognos total investerings-utgift	Prognos total budget-avvikelse
Byggnadsnämnd, nytt verksamhetssystem	0	0	1	-1		0
Gemensam finansiering, fastighet i Bergkvara/Öjaby	0	0	81	-81		0
Kultur- och fritidsnämnd, div inventarier	1	1	2	-1		1
Kommunstyrelse, fastighet Råppe stärkelsefabrik	0	0	15	-15		0
Kommunstyrelse, datorer	0	0	28	-28		0
Kommunstyrelse, övriga investeringar	0	0	6	-6		0
Miljö- och hälsoskyddsnämnd, nytt verksamhetssystem	1	1	1	0	1	0
Omsorgsnämnd, div inventarier	0	0	5	-5		0
Utbildningsnämnd, div inventarier	11	11	6	5		11
Tekniska nämnd, beläggningsprogram	37	37	14	23	35	2
Tekniska nämnd, rondell Hovshaga	14	14	12	2	14	0
Tekniska nämnd, Bäckaslöv gatanläggning	0	0	12	-12	24	-24
Tekniska nämnd, VA-investeringar	174	174	45	129	245	-71
Tekniska nämnden, övriga investeringar	239	239	23	216	138	101
Summa	477	477	251	226	457	20

Upplysning om exploateringsredovisningens uppbyggnad

Redovisningen i tabellen nedan visar siffror för exploateringsprojekt som helhet och innehåller både anläggnings- och omsättningstillgångar. VA-verksamheten avser anläggningstillgångar.

Tillväxtinvesteringar avser tekniska nämndens nettoinvesteringar finansierade av skattemedel, det vill säga investering utöver gatukostnadsersättning.

Exploateringsredovisning

Exploaterings- projekt, mnkr	Grundkalkyl			Utfall per bokslutsdatum					Total projekt- prognos		
	Ink.	Utg.	Netto	Ink.	Utg.	avr./ res. tot	Netto	varav avr./res. period	Ink.	Utg.	Netto
6001 Västra mark handelsområde	-26	2	-24	0	0		0		-28	2	-26
6002 Bredvik Industri	-12	10	-1	0	5		5		-14	13	-1
6003 Ekeberg Norra	-87	50	-38	-6	62		56		-86	73	-13
6004 Öjabymotet	0	0	0	-1	4		3		0	0	0
6005 Nylanda industriområde	-71	47	-24	-67	38	-31	-29	-3	-68	48	-20
6006 Övriga verksamhetsområden	0	0	0	-15	1	-14	-14	-14	0	0	0
6101 Telestadshöjden	-145	150	6	0	10		10		-148	154	6
6102 Hagavik etapp 2	0	0	0	0	2		2		0	0	0
6103 Bredvik bostäder	-132	117	-15	-49	60		11		-135	115	-20
6104 Sjöbågen Tbg Limnologen	-72	37	-35	-77	51	-24	-27	-9	-86	64	-23
6105 Hovshaga centrum	-35	29	-6	-39	19	-9	-20	-5	-42	30	-12
6106 Vikaholm	-266	194	-72	-185	198		13		-267	211	-56
6107 Stationsområdet	-159	175	17	-99	155	52	56	9	-160	229	69
6108 Ymer kv Skärvet	-66	36	-30	-60	37	-20	-22	1	-65	38	-27
6109 Torparängen Tbg	-72	62	-11	-64	59	-8	-5	-8	-73	63	-10
6110 Bäckaslövsområdet	-458	461	3	0	92		92		-533	496	-37
6111 Arenastaden	-152	123	-29	-42	95		52		-145	126	-19
6112 Ingelstad	-3	7	3	-3	9	4	6	0	-4	9	5
6113 KDC											
6114 Övriga bostadsområden	0	0	0	-3	1	-2	-1	-2	0	0	0
6115 Hovsdal	0	0	0				0		0	0	0
6117 Rottne	-2	5	3		4	2	4	2	-2	5	3
6118 Braås	-7	18	11		2	4	2	4	-7	18	11
6120 Bergundasjöarna	0	5	5		1	1	2	1	0	5	5
6121 Gemla	-21	23	3		1	3	1	3	-21	23	3
Summa	-1 786	1 551	-234	-710	906	-42	197	-21	-1 884	1 722	-162
Varav VA verksamheten	-312	316	4	-83	161		78		-316	335	19
Varav tillväxtinvesteringar		96	96		21		21			133	133

Revisionsberättelse för år 2019

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi **bedömer** sammantaget att styrelse och nämnder i Växjö kommun, förutom omsorgsnämnden, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att omsorgsnämnden inte har bedrivit sin verksamhet på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett budgetunderskott på 36,5 mnkr i förhållande till den av fullmäktige beslutade budgetramen. Vi konstaterar att nämnden först i september 2019 beslutar om en åtgärdsplan som redovisas till kommunfullmäktige i februari 2020. Vi ser allvarligt på bristen i nämndens ekonomiska styrning och uppföljning. Vi förutsätter att omsorgsnämnden med sin styrning och uppföljning under 2020 anpassar verksamheten till den budget som fullmäktige givit nämnden. Revisionen kommer därför att särskilt följa detta arbete.

Vi **bedömer** att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättade enligt god redovisningssed.

Vi **bedömer** att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för år 2019 uppfylls.

Vi bedömer, utifrån redovisningen i årsredovisningen avseende indikatorerna, som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv, att måloppfyllelsen är god då 6 av 8 (75 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner /accepterat värde.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda ledamöterna i dessaorgan.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

För vår bedömning åberopar vi bifogad revisionsredogörelse och övriga bilagor.

Växjö kommun den 8 april 2020

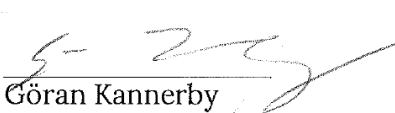

Örjan Mossberg

Nils Fransson

Bahtije Breznica

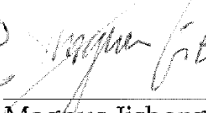

Börje Ivarsson

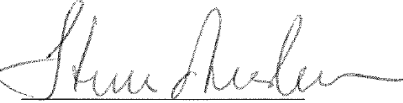

Carl Geijer

Göran Kannerby

Kaj Lindholm

Kennnerth Sjögren

Magnus Jisborg

Sture Andersson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Bilaga 1: Revisorernas redogörelse 2019

Bilaga 2: Sakkunnigas rapport - Granskning av årsredovisning 2019 Bilaga 3:
Sakkunnigas rapporter - Grundläggande granskning av kommunens nämnder och bolag 2019

Bilaga 4: Granskningsrapporter från hel- och delägda kommunala bolag Bilaga

5: Revisionsberättelser från hel- och delägda kommunala bolag Bilaga 6:

Revisionsberättelse - Kommunalförbundet VoB Kronoberg